Raport Roczny Orange Polska 2013

orange™

Witaj na stronach Raportu Rocznego i Sprawozdania Finansowego

W trakcie 2013 roku skoncentrowaliśmy się na realizacji naszej strategii średniookresowej. Pomimo utrzymujących się trudnych warunków rynkowych, Orange Polska* osiągnęła w ciągu roku znaczną poprawę dynamiki operacyjnej, wypełniając wszystkie zobowiązania wobec akcjonariuszy oraz tworząc mocne fundamenty na rok 2014 i dalsze lata.

* Grupa Kapitałowa Orange Polska, zwana dalej „Orange Polska", „Grupa".

Spis treści:

1 wprowadzenie do Orange Polska

wprowadzenie 2
podstawowe informacje o Orange Polska 6
osiągnięcia finansowe i operacyjne 10
historyczne dane finansowe 12
list Prezesa 14

2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015

średniookresowy plan działań na lata 2013-2015 18
kluczowe informacje 20

3 kadra zarządzająca

Kadra Zarządzająca i Rada Nadzorcza 26
Zarząd 26
Dyrektorzy Wykonawczy 28
Rada Nadzorcza 29

4 wyniki operacyjne

otoczenie rynkowe 32
otoczenie regulacyjne 34
produkty i usługi 36
klienci i dystrybucja 38
technologia 40
zasoby ludzkie 42
wyniki finansowe 44

5 CSR

społeczna odpowiedzialność biznesu 50

6 ład korporacyjny

ład korporacyjny 62
rola akcjonariuszy 62
Orange Polska S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych 62
zmiany kursy akcji Orange Polska S.A. 63
Rada Nadzorcza 64
Zarząd 64
kontrola wewnętrzna, w tym zarządzanie ryzykiem 64
sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej 66
sprawozdanie z działalności komitetów Rady Nadzorczej 70

7 sprawozdanie finansowe

sprawozdanie finansowe 76

wprowadzenie do Orange Polska

1

2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015

3 kadra zarządzająca

4 wyniki operacyjne

5 CSR

6 ład korporacyjny

7 sprawozdanie finansowe

podstawowe informacje o Orange Polska

Nasza firma

Orange Polska jest największym dostawcą usług telekomunikacyjnych w Polsce, działającym we wszystkich segmentach rynku telekomunikacyjnego. Grupa posiada największą w Polsce infrastrukturę techniczną, wspierającą świadczenie usług telefonii stacjonarnej, komórkowej oraz przesyłu danych. Posiadaczem 50,67% akcji Orange Polska jest Orange S.A., jeden z wiodących operatorów telekomunikacyjnych w Europie.

Nasza wizja

Celem Orange Polska jest osiągnięcie silnej, wiodącej pozycji we wszystkich podstawowych segmentach działalności. Źródłem sukcesu będzie bogata oferta nowoczesnych usług, prężne i aktywne struktury sprzedażowe oraz wysoka jakość obsługi klienta, wzmocnione przez rozbudowaną infrastrukturę i zmotywowaną kadrę pracowników.

Koordynacja wysiłków w ramach zwartego i efektywnego modelu biznesowego pozwoli na zapewnienie trwałego i rozsądnego zwrotu akcjonariuszom.

ponad **23 mln** klientów

15,3 mln	4,8 mln	2,3 mln	707 tys.
7,2 mln – post-paid 8,1 mln – pre-paid			
Telefonia komórkowa	Telefonia stacjonarna (klienci detaliczni)	Internet (klienci detaliczni)	TV

12,9 mld zł przychodów

1,9 mld zł nakładów inwestycyjnych (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)

1,1 mld zł organicznych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

podstawowe informacje o Orange Polska c.d.

marża EBITDA **31,6%**

skorygowana głównie o koszty restrukturyzacji

223 mln ZŁ oszczędności kosztowych

w 2013 roku

-4,8% obniżenie bazy kosztowej

rok-do-roku

skorygowana głównie o koszty restrukturyzacji

12,9 mld ZŁ kapitalizacja rynkowa

na koniec roku

zgodnie z kursem akcji w dniu 31 grudnia 2013 r.

4-5% stopa dywidendy

zgodnie z zakresem wahań kursu akcji w okresie od połowy lutego do marca 2014 r.

19 923 pracowników

na koniec roku

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

osiągnięcia finansowe i operacyjne

główne wyniki finansowe w 2013 r.

- przychody Grupy: 12,9 mld zł
- EBITDA: 4,1 mld zł, na poziomie 31,6% przychodów[1]
- organiczne przepływy pieniężne: 1,1 mld zł
- stopa dywidendy: 4-5%[2]
- 223 mln zł oszczędności kosztowych w 2013 roku pomogło zmniejszyć koszty operacyjne o 4,8% rok-do-roku[1]
- solidna struktura finansowa z wskaźnikiem zadłużenia netto do EBITDA na poziomie 1,1 oraz dźwignią finansową netto na poziomie 26%
- dywidenda na jedną akcję[3]: 0,5 zł
- sprzedaż Wirtualnej Polski za 383 mln zł (kwota wpłynęła w 2014 roku)

główne wyniki operacyjne w 2013 r.

- 286 tys. klientów Orange Open (konwergentnej oferty łączącej usługi stacjonarne i komórkowe), wzrost 8,7x rok-do-roku
- 430 tys. przyłączeń komórkowych netto, w tym 310 tys. w segmencie post-paid
- 353 tys. klientów marki nju.mobile
- wzrost ARPU dla usług szerokopasmowych o 7,3% rok-do-roku
- ok. 8200 wzajemnie wykorzystywanych stacji bazowych (z T-Mobile)
- umowa ze związkami zawodowymi przewidująca 2950 odejść dobrowolnych w latach 2014-2015

[1] dane skorygowane głównie o koszty restrukturyzacji
[2] zgodnie z zakresem wahań kursu akcji w okresie od połowy lutego do marca 2014 r.
[3] wymaga zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy

struktura własnościowa na dzień 31.12.2013

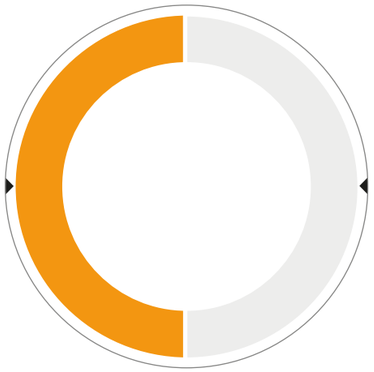

50,67% Orange SA

49,33% Pozostali akcjonariusze

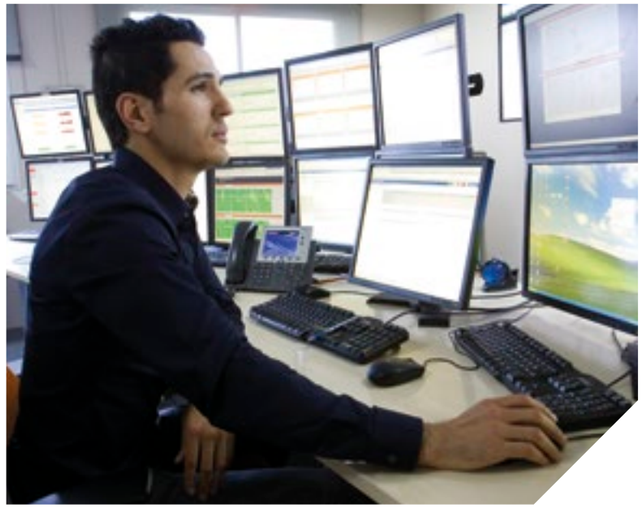

struktura przychodów (w mln zł)

usługi telefonii komórkowej

2012	6 847
2013	6 110

sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej

2012	141
2013	149

usługi telefonii stacjonarnej

2012	6 593
2013	6 057

pozostałe przychody

2012	560
2013	607

przychody (w mln zł)

2012	14 141
2013	12 923

zmiana rok-do-roku z wyłączeniem wpływu regulacji -3.7%

EBITDA skorygowana (w mln zł)

2012	4 857
2013	4 084

z wyłączeniem głównie kosztów restrukturyzacji

organiczne przepływy pieniężne (w mln zł)

2012	1 593*
2013	1 105**

* z wyłączeniem zapłaty 550 mln EUR na rzecz DPTG w ramach ostatecznej ugody w 2012 roku
** z wyłączeniem nabycia częstotliwości, pierwotny cel został podwyższony w 3 kw. 2013

wykazany zysk netto (z uwzgl. kosztów restrukturyzacji, w mln zł)

2012	855
2013	294

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

historyczne dane finansowe

w mln zł

wybrane dane finansowe	rok / 2009	rok / 2010	rok / 2011	rok / 2012	rok / 2013
Przychody	16 560	15 715	14 922	14 141	12 923
Zysk operacyjny	2 097	908	2 217	1 574	788
Zysk przed opodatkowaniem	1 598	449	1 785	1 018	310
Skonsolidowany zysk netto	1 283	108	1 918	855	294
Zysk na jedną akcję (w złotych) (podstawowy i rozwodniony)	0.96	0.08	1.44	0.65	0.22
Średnia ważona liczba akcji (w milionach) (podstawowa i rozwodniona)	1 336	1 336	1 334	1 316	1 312
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 541	4 530	5 169	1 879	3 292
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 281)	(2 015)	(1 090)	(2 742)	(2 166)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(2 680)	(2 286)	(3 663)	(1 620)	(1 324)
	Bilans na dzień 31/12/2009	**Bilans** na dzień 31/12/2010	**Bilans** na dzień 31/12/2011	**Bilans** na dzień 31/12/2012	**Bilans** na dzień 31/12/2013
Aktywa obrotowe razem	4 189	4 762	5 128	2 210	1 852
Aktywa trwałe razem	25 176	24 111	23 091	21 953	20 725
Suma aktywów	29 365	28 873	28 219	24 163	22 802
Zobowiązania krótkoterminowe razem	5 222	8 145	8 120	6 502	7 333
Zobowiązania długoterminowe razem	7 590	6 094	5 765	4 703	2 800
Kapitał własny razem	16 553	14 634	14 334	12 958	12 631
Kapitał własny przypisany właścicielom Orange Polska S.A.	16 539	14 620	14 331	12 956	12 629

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

List Prezesa

„Dyscyplina w realizacji przyjętej strategii pozwoliła nam w ciągu roku uzyskać znaczną poprawę dynamiki operacyjnej. Utrzymując sytuację finansową zgodną z celami, zrealizowaliśmy zobowiązania wobec akcjonariuszy."

Szanowni Akcjonariusze,

2013: rok postępu pod względem komercyjnym

W 2013 roku mierzyliśmy się nadal z wymagającą sytuacją rynkową, charakteryzującą się dużymi obniżkami stawek za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych (efektywnie o 65%) oraz ostrą konkurencją cenową, zwłaszcza w segmencie mobilnym.

Dzięki przyjętej strategii marketingowej sprostaliśmy temu wyzwaniu. Wykorzystaliśmy nasz kluczowy wyróżnik – rozwiązania konwergentne, łączące usługi stacjonarne i mobilne – do konkurowania w głównym nurcie rynku oraz wprowadziliśmy drugą markę komórkową, nju.mobile, aby przyciągnąć nowy segment klientów, wrażliwych przede wszystkim na cenę. To podejście przyniosło efekty: do końca 2013 roku pozyskaliśmy 286 tys. użytkowników oferty konwergentnej Orange Open (wobec 33 tys. rok wcześniej). Potwierdził się także jej potencjał w zakresie dosprzedaży: przy zawieraniu umowy 58% klientów kupiło dodatkowe produkty. Natomiast nju.mobile zyskała przez pierwszych osiem miesięcy 353 tys. klientów, głównie kosztem konkurencji. W efekcie, znacznie zwiększyliśmy dynamikę naszych wyników komercyjnych w głównych obszarach. Zwiększyło się tempo wzrostu bazy klientów komórkowych: 430 tys. przyłączeń netto w 2013 roku wobec 237 tys. w 2012 roku. Co ważniejsze, odwróciliśmy trend w segmencie abonamentowym (post-paid), osiągając +310 tys. przyłączeń netto wobec spadku o -66 tys. rok wcześniej. Działalność ICT rozwijała się również zgodnie z planem, a przychody ze sprzedaży tych usług wzrosły od 2012 roku o 74%. Udało się nam ograniczyć spadek liczby klientów stacjonarnych – do -345 tys. w 2013 roku wobec -590 tys. rok wcześniej.

Sytuacja finansowa zgodna z założeniami, osiągnięty cel w zakresie organicznych przepływów pieniężnych

Mam przyjemność potwierdzić, że rok 2013 zakończył się zgodnie z naszymi założeniami finansowymi. W szczególności odzwierciedla to nasze wysiłki w optymalizacji wydatków. Dotychczasowe działania na rzecz oszczędności kosztowych, takie jak program odejść dobrowolnych czy wzajemne korzystanie z sieci mobilnych, zostały wzmocnione przez nowe inicjatywy, w tym podpisanie nowej umowy społecznej na lata 2014-2015, która przewiduje dobrowolne odejścia dalszych 2 950 pracowników. Pomimo zainwestowania około 108 mln zł więcej w pozyskanie i utrzymanie klientów, w porównaniu z 2012 rokiem ograniczyliśmy całkowite koszty operacyjne o 4,8%[1]. Pozwoliło nam to obronić marżę EBITDA na poziomie 31,6% w 2013 roku. Jednocześnie kontynuowaliśmy ograniczanie nakładów inwestycyjnych, które zmniejszyły się o 18%[2] i wyniosły 14,8% przychodów (wobec 16,5% w 2012 roku). Dzięki temu wygenerowaliśmy organiczne przepływy pieniężne w wysokości 1 105 mln zł, realizując cel całoroczny, który wynosił „co najmniej 1 mld zł"[3]. To z kolei umożliwiło nam zmniejszenie zadłużenia netto o 514 mln zł oraz utrzymanie bezpiecznej struktury finansowej z zadłużeniem netto na poziomie 1,1xEBITDA oraz dźwignią finansową netto na poziomie 26%. Na nasz bilans wpłynie też korzystnie 383 mln zł wpływów ze sprzedaży portalu internetowego Wirtualna Polska (transakcja została sfinalizowana w lutym 2014 roku).

Jedna spółka pod marką Orange

W dniu 31 grudnia połączyliśmy nasze główne podmioty z segmentu stacjonarnego i komórkowego, TP S.A. i PTK Centertel, w jedną spółkę: Orange Polska S.A. Jest to ważny krok, który pozwoli nam jeszcze lepiej zaspokajać potrzeby klientów poprzez: wykorzystanie konwergencji usług stacjonarnych i komórkowych dla wzmocnienia naszej pozycji na podstawowych rynkach, dalsze ujednolicenie sprzedaży i obsługi klientów zgodnie ze strategią rozwoju produktów, a także rozwój infrastruktury koniecznej do zaoferowania rozwiązań i do obsługi przewidywanego dużego wzrostu transmisji danych. Cieszymy się, że ten złożony proces integracji przebiegł płynnie i że dzięki konsolidacji naszych podstawowych atutów jesteśmy teraz lepiej przygotowani, by sprostać stojącym przed nami wyzwaniom.

Gotowi na rewolucję w szybkim mobilnym dostępie szerokopasmowym – 4G LTE

Od 2011 roku współpracujemy z T-Mobile w zakresie wzajemnego korzystania z radiowej sieci dostępowej. Docelowo, wspólnie używane sieci mają obejmować 10 000 stacji bazowych, co umożliwi zwiększenie pokrycia, poprawę jakości i przepustowości oraz świadczenie nowych usług, w tym szybkiego mobilnego dostępu szerokopasmowego, większej liczbie klientów. Realizacja projektu postępuje zgodnie z planem: na koniec 2013 roku, blisko 8 200 stacji było wykorzystywanych przez obu operatorów. Dzięki temu, na obszarach, gdzie zakończono prace, klienci Orange mogą korzystać z sieci obejmującej 60% więcej obiektów. Osiągnęliśmy także znaczący wzrost pokrycia usługami: pokrycie siecią 3G zwiększyło się do ok. 90% ludności kraju, co oznacza wzrost o 28 punktów procentowych od rozpoczęcia projektu.

W 2013 roku rozszerzyliśmy zakres współpracy o technologię 4G (LTE), zyskując dostęp do posiadanych przez T-Mobile częstotliwości w paśmie 1 800 MHz. Dzięki temu mogliśmy już teraz przystąpić do świadczenia usług 4G LTE. Będziemy nadal inwestować w tę technologię, w tym poprzez potencjalne nabycie częstotliwości w paśmie 800 MHz, które Urząd Komunikacji Elektronicznej zamierza sprzedać na aukcji w 2014 roku. 4G LTE to kolejna dźwignia wzrostu dla usług przesyłu danych w segmencie komórkowym i planujemy z niej w przyszłości korzystać.

Priorytety na 2014 rok: troska o klientów, wzrost udziału w rynku i poprawa efektywności

W kolejnych latach będziemy wspierać działalność komercyjną poprzez budowanie jeszcze lepszego doświadczenia klientów w kontaktach z firmą. Będzie to realizowane głównie dzięki usprawnieniu procesów świadczenia usług oraz sieci dystrybucji (obecnie w pełni zintegrowanych w ramach Orange Polska).

Będziemy aktywnie konkurować na rynku, nie tylko w oparciu o istniejącą ofertę produktową, w tym Orange Open i nju.mobile, ale także nowe usługi, w tym bardzo szybki mobilny dostęp szerokopasmowy w technologii 4G LTE, dalszy rozwój usług Machine-to-Machine oraz nowe usługi w obszarze ICT, w którym w 2013 roku odnotowaliśmy dynamiczny wzrost. Planujemy pobudzić wzrost w segmencie stacjonarnego dostępu do Internetu poprzez dalszą sprzedaż bardzo szybkich łączy szerokopasmowych, oferowanych w technologii VDSL oraz wprowadzanie, w bardziej selektywny sposób, oferty światłowód-do-domu. Przewidujemy, że te działania, w połączeniu ze słabnącym wpływem wprowadzonych w 2013 roku obniżek stawek MTR, znacząco ograniczą tempo spadku przychodów w drugiej połowie 2014 roku, stwarzając solidne podstawy do ich stabilizacji w przyszłości.

Jednocześnie oszczędności kosztowe pozostają dla nas kluczowym priorytetem, gdyż musimy zwiększać efektywność w celu odzyskania zadowalającego poziomu długofalowej rentowności. Wykazaliśmy się determinacją w tym zakresie, optymalizując koszty operacyjne o 4,8%[4] w 2013 roku. W 2014 roku doprowadzimy do ich dalszej redukcji. Będzie temu służyć automatyzacja procesów, optymalizacja zatrudnienia (w 2014 roku planujemy dobrowolne odejścia 1 530 pracowników[5]), konsolidacja centrów telefonicznej obsługi klienta oraz rygorystyczna kontrola kosztów ogólnych i administracyjnych. Optymalizacji kosztów operacyjnych będzie towarzyszyć dalsza poprawa efektywności nakładów inwestycyjnych, dzięki korzyściom płynącym ze współpracy z T-Mobile oraz przeprowadzonej w latach 2010-2012 modernizacji sieci stacjonarnej. Przewidujemy, że – z wyłączeniem inwestycji w pasmo częstotliwości – znormalizowane nakłady inwestycyjne w 2014 roku zmniejszą się o co najmniej 6%.

Po doświadczeniach roku 2013 dysponujemy lepszymi narzędziami do konkurowania na rynku oraz solidnym bilansem. Następny rok z pewnością przyniesie wiele nowych wyzwań, ale jestem przekonany, że tym wyzwaniom sprostamy i ustabilizujemy nasze znormalizowane wyniki, tworząc solidny fundament dla przyszłego wzrostu. Korzystając z okazji, pragnę wyrazić wdzięczność panu Maciejowi Wituckiemu za jego wysiłki w 2013 roku, w tym rozpoczęcie realizacji nowego średniookresowego planu działań oraz płynne przekazanie obowiązków Prezesa, a także osobiście podziękować wszystkim pracownikom Orange Polska za ciężką pracę, jaką wykonali w ubiegłym roku; optymizmem napawa nas umacnianie się kultury odpowiedzialności i współpracy w Orange Polska, a nasze wyniki w 2013 roku są w dużej mierze ich zasługą.

Bruno Duthoit
Prezes Zarządu
Orange Polska S.A.
Warszawa, 17 marca 2014 roku

[1] koszty całkowite do poziomu EBITDA, z wyłączeniem głównie kosztów restrukturyzacji
[2] z wyłączeniem nabycia częstotliwości w 2013 roku
[3] pierwotny cel został podwyższony w 3 kw. 2013

[4] koszty całkowite do poziomu EBITDA (z wyłączeniem głównie kosztów restrukturyzacji)
[5] program odejść dobrowolnych na lata 2014-2015 przewiduje redukcję zatrudnienia o 2 950 etatów, w tym o 1 530 etatów w 2014 roku

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

średniookresowy plan działań 2013–2015

1 wprowadzenie do Orange Polska
2
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

średniookresowy plan działań na lata 2013-2015

W 2013 roku koncentrowaliśmy się na realizacji przyjętej strategii, a priorytetem uczyniliśmy rozwój działalności. Osiągnięte wyniki pokazują, że jest to właściwa droga.

Średniookresowy plan działań w skrócie

generacja zasobów

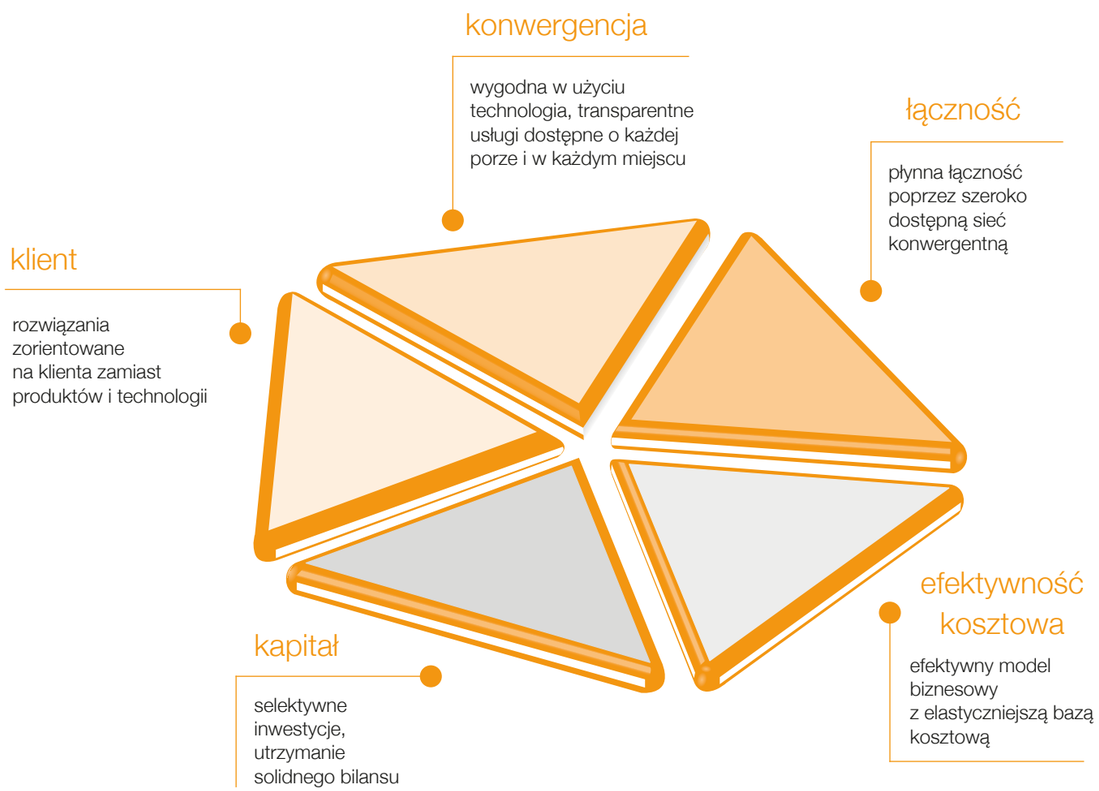

alokacja zasobów

Na początku 2013 roku, ogłosiliśmy nowy średniookresowy plan działań, który ma pomóc nam bezpiecznie przeprowadzić Spółkę przez najbliższe lata. Wobec bezprecedensowej konkurencji na nasyconym rynku telekomunikacyjnym, w warunkach stagnacji polskiej gospodarki, kluczowe stało się wzmocnienie kontroli zarówno nad generacją jak i alokacją zasobów.

To dokładnie wykonaliśmy w 2013 roku. Realizując skuteczne działania marketingowe, wspierające Orange Open oraz nju.mobile, osiągnęliśmy poprawę dynamiki operacyjnej. Ponadto, utrzymaliśmy kontrolę nad sytuacją finansową, obniżając koszty oraz realizując założone cele w zakresie przepływów pieniężnych i nakładów inwestycyjnych. Poniżej, przedstawiamy stan realizacji poszczególnych celów w pięciu głównych obszarach objętych planem działań.

klient

strategia
kompleksowe rozwiązania telekomunikacyjne, zorientowane na klienta

zakładane cele
- pozyskanie połowy indywidualnych klientów abonamentowych dla produktów konwergentnych, takich jak Orange Open
- konkurowanie poprzez rozwiązania, które oferują lepsze usługi i zapewniają większą wartość dla klienta (np. Orange Open Family, 100 sposobów jak zaoszczędzić w Orange)
- jedna, konwergentna sieć sprzedaży
- optymalna obsługa klienta – „Orange Care"

osiągnięcia w 2013 roku
- wzrost liczby klientów Orange Open do 286 tys., spośród czego 58% dokupiło co najmniej jedną usługę
- wprowadzenie marki nju.mobile, skierowanej do klientów wrażliwych na cenę; przez pierwszych 8 miesięcy marka zyskała 353 tys. klientów
- pozyskanie 430 tys. klientów komórkowych, w tym 310 tys. w segmencie post-paid
- wzrost przychodów z ICT o 74% w 2013 roku (wg danych porównawczych)
- projekt integracji sprzedaży i obsługi klienta realizowany zgodnie z planem

konwergencja

strategia
usługi dostępne w każdym miejscu i o każdej porze, wygodne w użyciu niezależnie od technologii

zakładane cele
- formalne połączenie podmiotów świadczących usługi stacjonarne i komórkowe
- spójne usługi dla >20 mln klientów
- maksymalizacja sprzedaży pakietów i rozwiązań konwergentnych

osiągnięcia w 2013 roku
- formalne połączenie zrealizowane
- uruchomienie zintegrowanej sieci obsługi klienta, z dodatkowymi udogodnieniami
- dynamiczny rozwój Orange Open

łączność

strategia
wysokiej jakości łączność w ramach sieci konwergentnej o szerokim pokryciu

zakładane cele
- objęcie 4 mln gospodarstw domowych siecią szerokopasmową o bardzo wysokiej przepustowości (VHBB)
- zwiększenie pokrycia siecią 4G do 90%, a siecią 3G do 80% ludności kraju
- zapewnienie płynnego przełączania między sieciami – zwiększenie zadowolenia klientów

osiągnięcia w 2013 roku
- do końca 2013 r. współpraca z T-Mobile w zakresie wzajemnego korzystania z sieci objęła ok. 8200 stacji bazowych (docelowo: 10 000)
- na obszarach objętych współpracą, klienci Orange korzystają z sieci obejmującej 60% więcej stacji
- zwiększenie pokrycia siecią 3G do 90% mieszkańców
- rozszerzenie współpracy na pasmo 4G – udostępnienie usług 4G klientom (planowane dalsze zwiększenie pokrycia)
- udostępnienie komercyjne w Warszawie oferty światłowodowej FTTH (o prędkości do 300 Mb/s)

kapitał

strategia
selektywne inwestycje i solidny bilans

zakładane cele
- długoterminowy cel: nakłady inwestycyjne na poziomie 12-13% przychodów (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)
- w 2013 r. nakłady inwestycyjne poniżej 2 mld zł (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)
- selektywne inwestycje sieciowe w celu obsługi generującego przychody przesyłu danych, w tym w częstotliwości do świadczenia usług 4G
- długofalowo, utrzymanie zadłużenia netto na poziomie nie przekraczającym 1,5×EBITDA oraz dźwigni finansowej netto na poziomie poniżej 40%

osiągnięcia w 2013 roku
- nakłady inwestycyjne na poziomie 14.8% przychodów (spadek o 1.7pp rok-do-roku)
- w 2013 r. nakłady inwestycyjne w wysokości 1,9 mld zł (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)
- 57% nakładów inwestycyjnych w 2013 r. przeznaczonych na inwestycje w sieci
- zadłużenie netto na poziomie 1,1×EBITDA, dźwignia finansowa netto na poziomie 26%

efektywność kosztowa

strategia
elastyczna baza kosztowa i efektywny model biznesowy

zakładane cele
- plan socjalny przewidujący redukcję zatrudnienia o 1700 etatów w 2013 roku wraz ze zmniejszeniem liczby stanowisk kierowniczych
- zmniejszenie kosztów utrzymania nieruchomości w Warszawie o 30% w 2013 roku
- zmniejszenie liczby punktów sprzedaży o niskich obrotach i zwiększenie udziału sprzedaży internetowej
- współpraca w zakresie sieci w celu zmniejszenia rocznej bazy kosztów operacyjnych, przy jednoczesnych znaczących oszczędnościach w zakresie inwestycji
- zmniejszenie kosztów ogólnych i administracyjnych dzięki połączeniu TP S.A. i PTK Centertel
- rozważenie opcjonalnych rozwiązań, w tym częściowego outsourcingu, w zakresie usług związanych z siecią stacjonarną i systemami informatycznymi
- sprzedaż spółek zależnych nie związanych z podstawową działalnością, w tym Wirtualnej Polski

osiągnięcia w 2013 roku
- zmniejszenie zatrudnienia o 1 997 etatów w 2013 r.
- uzgodnienie dalszej redukcji o 2 950 etatów do końca 2015 r.
- 223 mln zł oszczędności dzięki programowi optymalizacji kosztów
- zmniejszenie bazy kosztowej[1] o 4,8%
- obrona marży EBITDA[1] na poziomie 31,6%
- połączenie TP S.A. i PTK Centertel, co umożliwi dalszą obniżkę kosztów
- sprzedaż Wirtualnej Polski za 383 mln zł, sfinalizowana w lutym 2014 r.

[1] dane skorygowane głównie o koszty restrukturyzacji

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

kluczowe informacje

Siła rynkowa z którą należy się liczyć
W 2013 roku, Orange Polska odzyskała status znaczącej siły na bardzo konkurencyjnym rynku komórkowym. Nasza nowa marka, skierowana do wrażliwych cenowo użytkowników, nju.mobile, weszła w nowy dla nas segment rynku, pozyskując dwie trzecie spośród 350 tys. klientów od innych operatorów.

Także nasza unikatowa oferta konwergentna, Orange Open, zyskała na dynamice. Na najbliższy czas zaplanowaliśmy działania jeszcze bardziej poprawiające doświadczenie klientów w kontaktach z firmą. Lepsze i szybsze usługi oraz najlepsza sieć komórkowa w Polsce pomogą nam w budowaniu lojalności klientów i zwiększeniu udziału w rynku.

15,3 mln klienci usług komórkowych
wzrost o 430 tys., w tym 310 tys. abonamentowych

4,8 mln klienci detaliczni usług stacjonarnych

2,3 mln klienci detaliczni usług dostępu do internetu

74% wzrost przychodów z ICT
(według danych porównawczych)

286 tys. abonentów Orange Open
80% korzysta z 3 lub więcej usług

353 tys. klientów nju.mobile

Poprawa wyników komercyjnych w większości obszarów

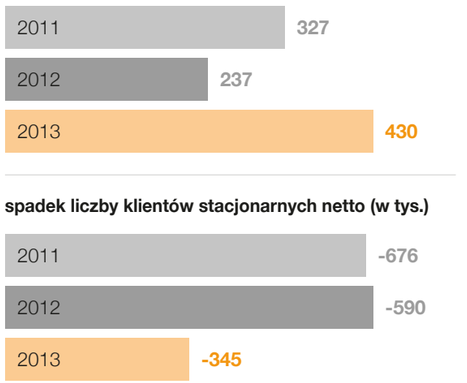

Rosnąca efektywność, malejące koszty
W 2013 roku osiągnęliśmy wszystkie cele finansowe. dzięki zaangażowaniu całej firmy w realizację średniookresowego planu działań oraz skupieniu się na oszczędnościach kosztowych. Dobre relacje ze związkami zawodowymi pozwoliły na wynegocjowanie dalszej redukcji zatrudnienia w najbliższych dwóch latach, co w połączeniu z postępującą automatyzacją procesów umożliwi znaczące obniżenie kosztów ogólnych, bez uszczerbku dla jakości usług. Poza działaniami na rzecz zarządzania wartością oraz obniżania kosztów pozyskania i utrzymania klientów, optymalizujemy także nasz portfel nieruchomości oraz utrzymujemy ścisłą kontrolę kosztów ogólnych i administracyjnych.

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

kluczowe informacje c.d.

4,8% obniżenie kosztów operacyjnych

dane skorygowane głównie o koszty restrukturyzacji

skorygowana EBITDA obroniona na poziomie **31,6%**

dane skorygowane głównie o koszty restrukturyzacji

1,1 wskaźnik zadłużenia netto do EBITDA

2 950 uzgodnionych dalszych odejść dobrowolnych

do końca 2015 roku

Program oszczędności kosztowych
(oszczędności wynikające z programu optymalizacji kosztów, w mln zł)

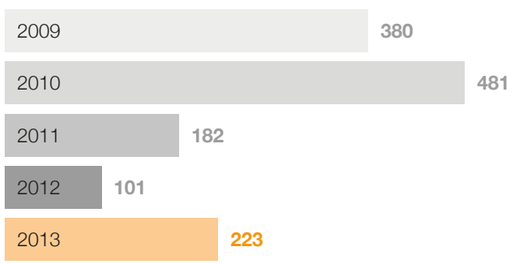

Gotowi na boom w transmisji danych
Przesył danych będzie istotnym motorem przyszłego wzrostu wartości rynku. W 2013 roku kontynuowaliśmy inwestycje w infrastrukturę sieciową, które pozwolą nam wykorzystać ten wzrost. Poszerzaliśmy współpracę z T-Mobile, kontynuując rozbudowę wspólnie wykorzystywanej sieci, która do końca 2014 roku obejmie 10 000 stacji bazowych. Dzięki temu klienci Orange mogą korzystać z sieci obejmującej 60% więcej obiektów, a pokrycie usługami 3G wynosi obecnie 90% ludności kraju. Przystąpiliśmy już także do świadczenia usług 4G, przy czym planujemy zwiększenie pokrycia tą siecią po zakupie nowych częstotliwości w 2014 roku.

W 2013 roku, kontynuowaliśmy działania na rzecz zwiększenia prędkości stacjonarnego dostępu szerokopasmowego, zwłaszcza popularyzacji bardzo szybkich opcji dostępu do Internetu w technologii VDSL (do 40 i 80 Mb/s). Ponadto, w 2013 roku zrealizowany został w Warszawie projekt, który daje klientom możliwość dostępu do Internetu za pośrednictwem technologii światłowód-do-domu (FTTH) o prędkościach do 300 Mb/s. Orange Polska wprowadziła także szereg dodatkowych korzyści i funkcjonalności, takich jak Orange Cloud (5 GB przestrzeni dyskowej w „chmurze" do przechowywania plików) czy Orange FunSpot (dostęp do domowego Internetu poza domem, za pośrednictwem sieci licznych punktów dostępu w postaci modemów Livebox).

W 2014 roku, skoncentrujemy się na odzyskaniu dynamiki w segmencie stacjonarnego dostępu do Internetu oraz kontynuacji świadczenia usług mobilnych w ramach darzonej największym zaufaniem sieci komórkowej w Polsce.

ok. **8 200** wzajemnie wykorzystywanych stacji bazowych

3,8 mln smartfonów

90% pokrycie siecią 3G (16% dla sieci 4G)

(w % ludności Polski, na koniec roku)

kadra zarządzająca

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

Kadra Zarządzająca i Rada Nadzorcza

Zarząd (skład na 31 marca 2014 r.)

Bruno Duthoit
Prezes Zarządu

Vincent Lobry
Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Wartością i Konwergencją

Piotr Muszyński
Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

Mariusz Gaca
Członek Zarządu ds. Rynku Biznesowego

Jacek Kowalski
Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich

Maciej Nowohoński
Członek Zarządu ds. Finansów

W dniu 10 września 2013 roku, Maciej Witucki złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 19 września 2013 roku. Maciej Witucki nadal wspiera Orange Polska jako Przewodniczący Rady Nadzorczej.
W dniu 19 września 2013 roku, Rada Nadzorcza powołała Bruno Duthoit na stanowisko Prezesa Zarządu.
W dniu 6 lutego 2014 roku Rada Nadzorcza powołała Mariusza Gacę na stanowisko Członka Zarządu. Odpowiada za rynek biznesowy.
W dniu 24 lutego 2014 roku, Jacques de Galzain zrezygnował z funkcji Członka Zarządu ds. Finansów ze skutkiem na dzień 28 lutego 2014 roku.
W dniu 17 marca 2014 roku, Rada Nadzorcza powołała Macieja Nowohońskiego na stanowisko Członka Zarządu ds. Finansów.

Obowiązki i zakres odpowiedzialności Zarządu są określone w Regulaminie Zarządu, który jest dostępny na stronie http://www.orange-ir.pl/pl/corporate-governance

Bruno Duthoit jest absolwentem Politechniki Paryskiej oraz francuskiej Krajowej Wyższej Szkoły Telekomunikacji (École Nationale Supérieure des Télécommunications). Karierę zawodową rozpoczął jako inżynier w spółce France Télécom S.A. (obecnie Orange S.A.). Wkrótce awansował na stanowiska menedżerskie. Od 1983 roku piastował kierownicze stanowiska w administracji publicznej, początkowo na szczeblu regionalnym, a następnie centralnym. W 1991 roku powrócił do Orange S.A., stając na czele przedstawicielstwa Grupy w Czechach i Słowacji. W latach 1996-2013, był prezesem lub członkiem zarządu szeregu zagranicznych spółek zależnych Grupy Orange, w tym między innymi prezesem Orange Slovensko (1996-1999), Orange Moldova (2006-2008), Orange Armenia (2008-2012) oraz Ethiotelecom w Etiopii (2012-2013). Od 2001 do 2006 roku był już Członkiem Zarządu Telekomunikacji Polskiej S.A., odpowiadając za szeroki wachlarz zagadnień: od transformacji poprzez sprzedaż, marketing i obsługę klientów po strategię i inwestycje. We wrześniu 2013 roku został ponownie powołany w skład Zarządu Spółki.

Vincent Lobry rozpoczął pracę we France Telecom w 1979 roku jako inżynier nowych systemów i zarządzania siecią. Pracował w Indonezji, Stanach Zjednoczonych, Hiszpanii i we Włoszech. Następnie zajął się marketingiem, a w 2006 roku został Dyrektorem ds. Marketingu B2C w FT France. Jest Kawalerem Orderu Zasługi (Ordre du Mérite) i absolwentem Politechniki (École Polytechnique) oraz Wyższej Szkoły Telekomunikacyjnej w Paryżu (École Nationale Supérieure des Télécommunication de Paris). We wrześniu 2009 roku został powołany w skład Zarządu.

Piotr Muszyński ukończył studia wyższe na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, podyplomowy kurs zarządzania przedsiębiorstwem w Polskiej Międzynarodowej Szkole Zarządzania Fundacji Polskiej oraz Zaawansowany Program Zarządzania organizowany przez IESE Business School, na Uniwersytecie Nawarry. Rozpoczął karierę zawodową w 1990 roku, w Eastern Europe Investment Ltd. (EEI) jako partner i kierownik projektu. W roku 1993 dołączył do firmy REMA 1000 Poland Sp. z o.o. jako Członek Zarządu i Dyrektor Zarządzający, a od 1999 roku – Prezes Zarządu. Równolegle, w latach 1996-1998 był Członkiem Zarządu firmy Intersport Poland. Został zatrudniony w Grupie w 2001 roku, na stanowisku Dyrektora Pionu Obsługi Klienta, a w roku 2005 objął stanowisko Dyrektora Dywizji Obsługa i Sprzedaż. We wrześniu 2008 roku został powołany w skład Zarządu.

Mariusz Gaca jest absolwentem Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Warszawskiego; posiada również dyplomy MBA Uniwersytetu Illinois w Urbana Champaign oraz AMP z INSEAD. Karierę zawodową rozpoczął w Grupie Elektrim S.A., gdzie w latach 1995-2000 współtworzył biznes plany lokalnych operatorów telekomunikacyjnych. Od 2001 roku w Grupie TP jako Dyrektor Pionu Multimediów, odpowiedzialny za rozwój oferty dostępu do Internetu dla rynku klientów indywidualnych. Od 2005 roku odpowiadał za rynek biznesowy Grupy TP, a od 2009 roku pełnił funkcję Dyrektora Wykonawczego Grupy TP odpowiedzialnego za sprzedaż i obsługę klienta oraz Prezesa Zarządu PTK Centertel (operatora telefonii komórkowej Grupy TP), którą piastował do niedawnego połączenia PTK Centertel z TP S.A. Od listopada 2013 roku jest odpowiedzialny za rynek biznesowy Orange Polska. Od 2011 roku Wiceprezydent Pracodawców RP oraz Przewodniczący Polskiej Sekcji BIAC przy OECD.

Jacek Kowalski ukończył Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, a w 1996 roku Studia Podyplomowe Kierowania Instytucjami Samorządowymi i Organizacjami Pozarządowymi. Pracował w firmie Infor Training oraz jako Dyrektor Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Swoją karierę w Orange Polska rozpoczął w 2001 roku jako Menedżer Human Resources dla Sprzedaży i Marketingu w PTK Centertel. Od 2005 roku był Dyrektorem Pionu Zarządzania Kompetencjami i Rozwojem Pracowników Grupy, a w styczniu 2011 roku został powołany w skład Zarządu jako Członek Zarządu ds. zasobów ludzkich. Jacek Kowalski jest członkiem Rady Programowej Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami.

Maciej Nowohoński jest związany z Orange Polska od 2003 roku – pełnił różne funkcje, o rosnącym zakresie odpowiedzialności, w obszarze finansów, w tym w szczególności funkcję Kontrolera Grupy Orange Polska w latach 2006-2014. W latach 2010-2011, był także Członkiem Zarządu spółki Emitel, a w latach 2011-2013 – Członkiem Zarządu ds. Finansów w spółce PTK Centertel. Zasiada również w radach nadzorczych wybranych spółek zależnych Orange Polska. Przed dołączeniem do zespołu Orange pracował między innymi w Arthur Andersen i Andersen Business Consulting. Jest absolwentem kierunku Handel Zagraniczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz szkoły biznesu Hogeschool van Arnhem en Nijmegen w Holandii.

Dyrektorzy Wykonawczy

Irmina Bubałło-Wojciechowska
Dyrektor Wykonawczy
ds. Centrum Usług

Witold Drożdż
Dyrektor Wykonawczy
ds. Korporacyjnych

Jolanta Dudek
Dyrektor Wykonawczy
ds. Obsługi Klientów

Magdalena Hauptman
Dyrektor Wykonawczy
ds. Efektywności i Relacji z Klientami

Bożena Leśniewska
Dyrektor Wykonawczy
ds. Sprzedaży

Michał Paschalis-Jakubowicz
Dyrektor Wykonawczy
ds. Marketingu Rynku Masowego

Paweł Patkowski
Dyrektor Wykonawczy
ds. Marki i Komunikacji Marketingowej

Jarosław Starczewski
Dyrektor Wykonawczy
ds. Rynku Klientów-Operatorów

Rada Nadzorcza (skład na 31 marca 2014 r.)

Maciej Witucki
Przewodniczący Rady Nadzorczej

prof. Andrzej K. Koźmiński
Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Członek Niezależny, Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń

Benoit Scheen
Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii, Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń

Marc Ricau
Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń

Timothy Boatman
Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego

dr Henryka Bochniarz
Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Strategii

Jean-Marie Culpin
Członek Rady Nadzorczej

Eric Debroeck
Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Strategii

dr Mirosław Gronicki
Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Strategii

Sławomir Lachowski
Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń

Marie-Christine Lambert
Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytowego

Pierre Louette
Członek Rady Nadzorczej

Gervais Pellissier
Członek Rady Nadzorczej

Gérard Ries
Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Strategii

dr Wiesław Rozłucki
Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń

wyniki operacyjne

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

otoczenie rynkowe

Wskaźniki makroekonomiczne
Według wstępnych szacunków GUS, PKB Polski w 2013 wzrosło o 1,6%. Te lepsze od oczekiwań wyniki wskazują, że polska gospodarka ma już całkowicie za sobą spowolnienie z początku 2013 roku. Rynek pracy zareagował na sygnały wzrostu gospodarczego w drugiej połowie roku. W grudniu, bezrobocie wróciło do poziomu 13,4% – takiego samego jak na koniec 2012 roku. Płace realne wzrosły o 2% rok-do-roku. Rząd zakłada w 2014 roku dalszy wzrost gospodarczy: budżet oparto na założeniu, że wzrost PKB wyniesie 2,5%. Natomiast ekonomiści zgodnie przewidują, że PKB wzrośnie o 2,8-3% (ceteris paribus).

Rynek telekomunikacyjny
Według szacunków Spółki, wartość rynku telekomunikacyjnego nadal kurczyła się w 2013 roku; w stosunku do 2012 roku o 4,7%. Główną przyczyną spadku były czynniki regulacyjne: wprowadzona w ciągu roku 65% obniżka stawek za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych (MTR), oraz niższe opłaty za roaming. Rynek telefonii stacjonarnej w dalszym ciągu wykazuje tendencję spadkową, przy czym dynamika tego spadku maleje i jest on częściowo kompensowany przez wzrost w segmencie dostępu do Internetu.

Wielu operatorów w dalszym ciągu proponuje w ramach swojej oferty mobilnej konkurencyjne cenowo pakiety bez limitów minut i SMS-ów. Wpływa to na obniżenie wartości rynku. Z drugiej strony, wzrost popularności smartfonów, tabletów i innych urządzeń wykorzystujących mobilny dostęp do Internetu korzystnie wpływa na rozwój rynku telekomunikacyjnego, szczególnie w segmencie mobilnej transmisji danych.

Istotnym czynnikiem wpływającym na rynek pozostaje zastępowanie usług stacjonarnych usługami mobilnymi. O ile w poprzednich latach podstawową usługą podlegającą temu trendowi była telefonia stacjonarna, obecnie zaczyna to również dotyczyć szerokopasmowego dostępu do Internetu. Rozwój mobilnych sieci przesyłu danych, w tym wzrost prędkości, może dodatkowo zwiększyć dynamikę tego procesu.

Rynek telekomunikacyjny w Polsce znajduje się nadal w fazie konsolidacji, a w 2013 roku miało miejsce kilka ważnych zmian właścicielskich. Deutsche Telekom (właściciel T-Mobile Polska) nabył spółkę GTS Central Europe (strony oczekują jeszcze na zgodę Komisji Europejskiej). Polsat Cyfrowy przejął kontrolę nad Polkomtelem, zwiększając możliwości oferowania usług konwergentnych. Z kolei Orange Polska nabyła spółkę z branży ICT (DataCom) oraz sprzedała Wirtualną Polskę. Pojawiają się nowe międzysektorowe partnerstwa biznesowe między operatorami telekomunikacyjnymi a innymi podmiotami w celu sprzedaży usług bankowych. Orange Polska zawarła niedawno umowę o współpracy z mBankiem, która przewiduje utworzenia mobilnego banku detalicznego.

146,8% wskaźnik penetracji dla rynku komórkowego

na koniec 2013

Liczba smartfonów (w tys.)

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

otoczenie regulacyjne

Końcowy etap dużych obniżek stawek MTR i koniec asymetrii wobec czwartego gracza
Z zadowoleniem przyjęliśmy zrównanie stawek MTR dla różnych operatorów w styczniu 2013 roku, co wyeliminowało asymetrię, która w ostatnich latach faworyzowała sieć Play. Stwarza to równe warunki dla wszystkich operatorów. W lipcu, stawki MTR zostały obniżone do 4,29 gr/min (z poziomu 8,26 gr/min w pierwszej połowie roku). Spowodowało to obniżenie cen za połączenia poza siecią oraz znaczący spadek przychodów operatorów komórkowych z usług hurtowych. Według naszych szacunków, te decyzje regulacyjne będą w 2014 roku nadal niekorzystnie wpływać na wartość rynku telekomunikacyjnego w Polsce, podtrzymując presję na przychody Spółki w pierwszym półroczu. UKE wskazał jednak, że w najbliższych latach (2014-2015), stawki MTR za połączenia głosowe nie ulegną zmianie.

Koniec programu inwestycyjnego wynikającego z Porozumienia z UKE
W pierwszym półroczu 2013 roku zakończyliśmy realizację zobowiązań inwestycyjnych wynikających z Porozumienia z UKE, podpisanego w 2009 roku i renegocjowanego w 2012 roku. Zobowiązania te obejmowały m.in. wprowadzenie „chińskich murów" pomiędzy częścią hurtową a detaliczną Spółki w celu zapewnienia równego traktowania operatorów alternatywnych i spółek z Grupy Orange, a także budowę lub modernizację 1,2 mln łączy szerokopasmowych w całym kraju, co radykalnie zmieniło infrastrukturę szerokopasmową Polski.

Łącznie wybudowanych zostało 1 290 tys. łączy szerokopasmowych (wobec wymaganych 1,2 mln), w tym blisko 240 tys. łączy o przepływności powyżej 30 Mb/s (w stosunku do wymaganej liczby 220 tys.), z czego ponad połowa to łącza światłowodowe (FTTx). Realizacja Porozumienia została zweryfikowana przez zewnętrznego audytora, który w maju i czerwcu sporządził pozytywne oceny. Spółka nie osiągnęła co prawda celu 49 300 łączy w segmencie małych i średnich miast, ale zdaniem audytora ten niedobór został więcej niż zrównoważony nadwyżką inwestycji na terenach wiejskich (34 tys. linii) i znaczną nadwyżką w aglomeracjach (106 tys. linii), a także przekroczeniem ogólnego celu inwestycyjnego 1,2 mln linii o 8%.

Liczba klientów usług szerokopasmowych (w tys.)

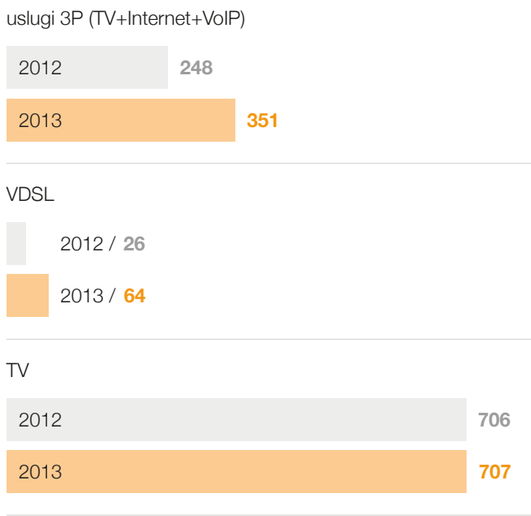

4G (LTE) i przetargi na częstotliwości
Technologia 4G LTE stanie się kolejną dźwignią wzrostu dla mobilnych usług przesyłu danych. W 2013 roku rozszerzyliśmy zakres współpracy z T-Mobile o obszar 4G (LTE), zyskując dostęp do posiadanych przez T-Mobile częstotliwości w paśmie 1 800 MHz. Dzięki temu, zgodnie z trendami rynkowymi, mogliśmy już teraz przystąpić do świadczenia usług 4G LTE. W 2014 roku, w związku z zapowiedzianą przez UKE aukcją częstotliwości w paśmie 800 MHz, zyskamy okazję, by podnieść naszą ofertę usług 4G na wyższy poziom.

W drodze aukcji ma zostać przydzielonych 5 bloków częstotliwości z pasma 800 MHz (kompatybilnych z technologią LTE) oraz 14 bloków z pasma 2,6 GHz o szerokości 5 MHz każdy. Ceny wywoławcze bloków zostały ustalone na poziomie 250 mln zł w paśmie 800 MHz oraz 25 mln zł w paśmie 2,6 GHz. Aukcja została pierwotnie ogłoszona jeszcze w 2013 roku, ale w dniu 11 lutego 2014 roku Prezes UKE podjął decyzję o jej odwołaniu.

Powodem decyzji była troska o zapewnienie stabilności i pewności obrotu prawnego i wyeliminowanie jakichkolwiek wątpliwości formalno-prawnych mogących towarzyszyć postępowaniu aukcyjnemu.

W dniu 18 lutego 2014 roku, Prezes UKE ogłosiła rozpoczęcie konsultacji w sprawie projektu dokumentacji aukcyjnej na rezerwację częstotliwości z pasma 800 MHz i 2,6 GHz. Podmioty zainteresowane wyrażeniem opinii wobec projektów dokumentów stanowiących przedmiot konsultacji zostały poproszone o przedstawienie swojego stanowiska do dnia 19 marca 2014 roku.

Projekt dokumentacji przewiduje, że:
- każdy z podmiotów biorących udział w aukcji będzie mógł uzyskać maksymalnie dwie rezerwacje częstotliwości z pasma 800 MHz i cztery rezerwacje z pasma 2,6 GHz;
- łączna szerokość widma częstotliwości z pasma dywidendy cyfrowej oraz pasma 900 MHz, które w wyniku aukcji uzyska jej uczestnik oraz podmioty z grupy kapitałowej, do której ten uczestnik przynależy, nie może przekroczyć 2x20 MHz; uczestnicy aukcji powinni przystąpić do wykorzystywania uzyskanych częstotliwości i komercyjnego świadczenia usług w terminie 12 miesięcy w przypadku rezerwacji w paśmie 800 MHz oraz w terminie 36 miesięcy w przypadku rezerwacji w paśmie 2,6 GHz;
- do każdej rezerwacji przypisano jeden z obszarów „białych plam", a podmiot, który ją uzyska będzie zobowiązany do pokrycia zasięgiem sieci przypisanego do tej rezerwacji obszaru;
- każda rezerwacja będzie uprawniała do wykorzystywania częstotliwości przez okres 15 lat.

produkty i usługi

2013 to pierwszy pełny rok, w którym prowadziliśmy działalność jako zintegrowany operator, pod jedną wspólną marką, a także pierwszy pełny rok funkcjonowania naszej oferty konwergentnej Orange Open. Wprowadziliśmy także z powodzeniem na rynek nową, ekscytującą markę nju.mobile, ukierunkowaną na segment rynku najbardziej wrażliwy na cenę. Rosnąca pod koniec roku dynamika komercyjna w zakresie tych produktów potwierdza słuszność obranej przez nas strategii marketingowej i stanowi pozytywny prognostyk dalszego wzrostu.

Telefonia komórkowa
W 2013 roku skupiliśmy się na przywróceniu wzrostu w segmencie abonamentowym (post-paid), który generuje większość wartości. Liczba klientów abonamentowych rosła przez cały rok, ze szczególnie dobrym wynikiem w 4 kwartale, w którym osiągnęliśmy 169 tys. przyłączeń netto – co jest najlepszym osiągnięciem od 2009 roku. W efekcie, dynamika wzrostu całej bazy klientów mobilnych uległa znaczącej poprawie.

Konwergencja i pakiety usług
Oferta konwergentna Orange Open, która umożliwia klientom zamówienie kombinacji usług telefonii komórkowej i stacjonarnej, mobilnego i stacjonarnego dostępu do Internetu oraz telewizji, zyskała w 2013 roku większą elastyczność: po raz pierwszy skierowaliśmy ją także do klientów, którzy nie korzystają ze stacjonarnego dostępu szerokopasmowego. Dynamicznie rosła baza klientów tej usługi, osiągając na koniec roku 286 tys. osób (wobec 33 tys. zaledwie dwanaście miesięcy wcześniej), przy czym 80% z nich korzysta obecnie z trzech lub więcej produktów Orange. 58% klientów Orange Open dokupiło w chwili zawierania umowy dodatkowe usługi. Spośród ogólnej liczby mobilnych klientów abonamentowych, 4% wybrało ofertę Orange Open. Pakiety usług są kluczem do zbudowania lojalności, gdyż wskaźnik utraty klientów jest w ich przypadku znacznie niższy niż dla użytkowników pojedynczych produktów.

Wprowadzenie marki nju.mobile
W ciągu kilku miesięcy od wprowadzenia na rynek w 2013 roku, nasza druga marka komórkowa – nju.mobile – dowiodła, że jest skutecznym orężem w walce konkurencyjnej, pozyskując 353 tys. klientów, w tym 75 tys. w segmencie post-paid. Ten imponujący wynik udało się uzyskać bez szkody dla naszej głównej marki komórkowej – Orange, jako że blisko 70% klientów abonamentowych nju.mobile to użytkownicy nowi bądź tacy, którzy przeszli od konkurencji. Szybko rośnie świadomość tej marki, co jest bardzo dobrą wiadomością. Będziemy nadal wykorzystywać nju.mobile do pozyskiwania klientów, którzy zwracają uwagę przede wszystkim na cenę. W ofercie nju.mobile dostępne są zarówno taryfy abonamentowe jak i na kartę, o prostej strukturze i bez dopłat do telefonów. Kluczowymi wyróżnikami tej oferty są niskie ceny, nielimitowane rozmowy i SMS-y, proste i przejrzyste warunki (np. 30-dniowa umowa post-paid) oraz sprzedaż wyłącznie przez Internet.

Technologia 4G a mobilny przesył danych
Przesył danych to szansa na potężny wzrost w segmencie komórkowym. Podjęliśmy dalsze kroki, by przygotować na to rynek. Przyrost smartfonów wzrósł o 17%, a ich użytkownicy stanowią obecnie już 25% naszej bazy klientów komórkowych. 50% nowych klientów usług mobilnego przesyłu danych skorzystało z oferty Orange Free Set z subsydiowanym sprzętem, takim jak notebooki, netbooki i tablety. Celem innych ofert było zapewnienie klientom większej elastyczności (np. wspólny pakiet danych dla klientów abonamentowych, z którego mogą korzystać w ramach domowego Internetu bezprzewodowego lub na smartfonach), a także większej przejrzystości i kontroli nad wydatkami na transmisję danych. Wprowadziliśmy także usługę Orange Cloud, dostępną zarówno dla klientów post-paid jak i pre-paid, która umożliwia nieodpłatne przechowywanie danych w „chmurze". Powyższe działania przyczyniają się do ograniczenia utraty klientów oraz stymulują sprzedaż usług mobilnego przesyłu danych.

Telefonia stacjonarna
Rynek usług głosowych telefonii stacjonarnej w Polsce wykazuje tendencję spadkową od momentu wprowadzenia telefonii komórkowej, przy czym oprócz procesu wypierania telefonii stacjonarnej przez telefonię mobilną dodatkowym czynnikiem przyczyniającym się do spadku stało się wypieranie tradycyjnych usług głosowych przez telefonię internetową (VoIP). W 2013 roku, udało nam się jednak ograniczyć tempo utraty klientów stacjonarnych – ich liczba zmniejszyła się o 345 tys. wobec spadku o 590 tys. w 2012 roku i o 676 tys. rok wcześniej.

W 2013 roku, baza klientów usług stacjonarnego dostępu do Internetu prawie się nie zmieniła. Wskaźnik penetracji dla usług stacjonarnego dostępu szerokopasmowego utrzymuje się w Polsce nadal poniżej 20%, a łączna liczba takich łączy zwiększyła się w ubiegłym roku zaledwie o 1,8%. Klienci w Polsce w coraz większym stopniu wykorzystują mobilny dostęp szerokopasmowy w domu jako substytut usługi stacjonarnej. Natomiast w większych miastach zyskują na popularności oferowane przez operatorów telewizji kablowej pakiety z dużymi prędkościami transmisji; operatorzy ci przejęli już ponad 30% rynku stacjonarnego dostępu do Internetu. Aby skutecznie konkurować z sieciami telewizji kablowych, które dominują w dużych aglomeracjach, wprowadziliśmy na rynek usługę dostępu do Internetu w technologii „światłowód-do-domu" o prędkości 300 Mb/s. Oferta ta jest już dostępna komercyjnie w Warszawie.

Oprócz działań na rzecz poprawy świadczonych usług i zwiększenia prędkości transmisji, zasadniczym elementem naszej strategii konkurencyjnej na rynku stacjonarnym jest budowanie lojalności poprzez oferowanie atrakcyjnych pakietów usług, obejmujących telewizję z bogatą ofertą programową, szybki dostęp do Internetu oraz stacjonarne usługi głosowe w technologii VoIP. Liczba klientów takich pakietów 3P wzrosła o ponad 40%, osiągając na koniec 2013 roku poziom 351 tys. Są to zachęcające wyniki, ale wiemy, że musimy uczynić więcej, a segment usług dostępu szerokopasmowego będzie w 2014 roku zasadniczym obszarem, w którym chcemy osiągnąć poprawę.

286 tys. klientów Orange Open

353 tys. klientów nju.mobile w tym **75 tys.** abonamentowych

430 tys. przyłączeń klientów mobilnych netto, w tym **310 tys.** w segmencie post-paid

3,8 mln smartfonów

Klienci Orange Open (w tys.)

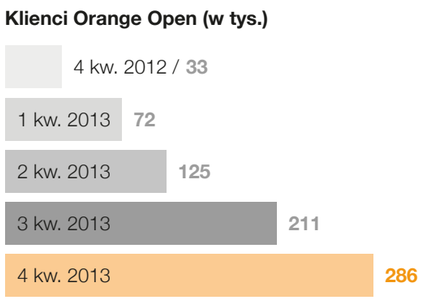

Klienci nju.mobile (w tys.)

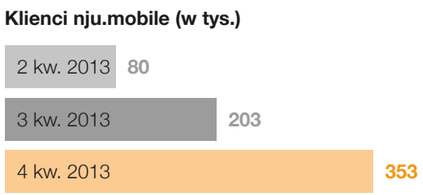

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

klienci i dystrybucja

W 2013 roku, konsekwentnie realizowaliśmy działania przyczyniające się do podniesienia jakości obsługi i wzrostu efektywności, starając się zapewnić konwergentną, kompetentną i optymalną kosztowo obsługę klienta. Usprawniliśmy także kanały sprzedaży, zwiększając ich efektywność i poprawiając podejście do nowych klientów. Kontynuowaliśmy proces integracji funkcji sprzedażowych, aby umożliwić zwiększenie konwergencji pomiędzy ofertą stacjonarną i komórkową. Dążymy do zbudowania w pełni sprofilowanej sieci sprzedaży, która zapewni klientom najlepsze doświadczenia w kontaktach z operatorem w skali kraju.

Troska o klienta
Nasze działania na rzecz budowania lojalności klientów zostały w 2013 roku nagrodzone przez wzrost liczby klientów, którzy poleciliby nasze usługi, z 50% do 60% wg badania Post-Contact-Hot Survey. Wypracowaliśmy właściwą kombinację kanałów obsługi, zgodnie z preferencjami klientów. W nowej strukturze kontaktów, klienci chętniej wybierają do kontaktu z nami kanał e-care oraz e-support, aplikacje mobilne (Mój Orange) oraz media społecznościowe. Jesteśmy wiodącą firmą w Polsce pod względem wykorzystania Facebooka jako narzędzia obsługi klientów, a w światowym rankingu marek zaangażowanych w media społecznościowe (Socially Devoted Brands) znaleźliśmy się na ósmym miejscu (źródło: http://sociallydevoted.socialbakers.com). Łączny udział kanałów internetowych w obsłudze klientów zwiększył się na koniec 2013 roku z 35% do 48%.

Eksperci od konwergencji
Oferta Orange Polska obejmuje coraz szerszy zakres usług, a w ślad za tym obsługa klientów dostosowuje się do modelu konwergentnego. Mamy już ponad tysiąc doradców wyspecjalizowanych i wyszkolonych w zakresie oferty konwergentnej i nowych technologii. W obsłudze klientów biznesowych, wdrożyliśmy nowy model operacyjny, oparty o ich segmentację i portfelizację. Każdemu klientowi gwarantujemy dostęp do indywidualnego doradcy, co w istotny sposób przyczynia się do utrzymania bazy klientów, poziomu przychodów i wskaźnika promotorów netto (NPS). W 2013 roku, eksperci Orange pomogli ponad 630 tys. klientów, udzielając im zaawansowanego wsparcia technicznego poprzez linię *900 lub witrynę wideo-pomocy z filmami instruktażowymi.

Efektywność kosztowa obsługi
Co rok obsługa klientów Orange Polska staje się coraz bardziej efektywna pod względem kosztowym. Wzrost efektywności jest efektem uproszczenia procesów, tworzenia centrów kompetencji, zwiększenia udziału e-faktury (do prawie 37% w grudniu 2013) oraz optymalnej struktury kanałów obsługi i kontaktów z klientami.

Dystrybucja wielokanałowa
Zgodnie z globalnymi trendami w tej dziedzinie, nasza rosnąca sieć dystrybucji została oparta na podejściu wielokanałowym, które maksymalizuje synergię pomiędzy poszczególnymi kanałami sprzedaży. Poszerza to możliwości sprzedaży, a jednocześnie zapewnia pozytywne doświadczenie klientów w kontaktach z firmą na każdym etapie, niezależnie od kanału, z którego dany klient zdecyduje się skorzystać. Do wdrożonych w 2013 roku nowych rozwiązań należy uruchomienie usługi Video Call, wprowadzenie do części punktów sprzedaży zaawansowanego oprogramowania do monitorowania dostępności towarów oraz ułatwienie sprzedawcom dostępu do historii klienta. Wszystko to przyczynia się do zapewnienia płynności procesów sprzedaży i obsługi klienta w odniesieniu do usług konwergentnych.

Sprzedaż i obsługa klienta
W 2013 roku, wyeliminowaliśmy część punktów sprzedaży o niskich obrotach z sieci dystrybucji oraz zwiększyliśmy udział sprzedaży internetowej (częściowo dzięki wprowadzeniu nju.mobile). Na koniec roku dysponowaliśmy 920 własnymi salonami sprzedaży Orange, zapewniającymi pełną ofertę usług (komórkowych i stacjonarnych) oraz szeroki zakres obsługi klientów. Do tego należy doliczyć 369 punktów prowadzonych przez niezależnych dystrybutorów (np. Media Markt, Saturn, Vobis), które sprzedają głównie nasze kluczowe produkty. Zestawy startowe Orange w ofercie na kartę były dostępne w około 57 tys. lokalizacji, a doładowania w około 110 tys.

Perspektywy
Zgodnie ze średniookresowym planem działań, będziemy nadal zwiększać efektywność sieci sprzedaży, a jednocześnie podejmować wysiłki na rzecz poprawy jakości obsługi klientów od pierwszego do ostatniego etapu. Wykorzystamy potencjał nowoczesnych kanałów dystrybucji, zwłaszcza internetowych i niezależnych, a także wprowadzimy dodatkowe możliwości w zakresie wielokanałowości, wspierające konwergencję. Dysponując zintegrowanymi bazami danych klientów, zapewnimy płynną i efektywną obsługę, niezależnie od kanału. Ponadto, jeszcze bardziej wzmocnimy sieć sprzedaży w celu maksymalizacji sprzedaży pakietów usług oraz rozwiązań konwergentnych.

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

technologia

W 2013 roku koncentrowaliśmy się nadal na przygotowaniu sieci do przyszłych wyzwań, zwiększając jej możliwości w zakresie szybkiego przesyłu danych i optymalizując ją pod kątem konwergencji. Zrealizowaliśmy program modernizacji stacjonarnej infrastruktury szerokopasmowej, wynikający z zawartego w 2009 roku porozumienia z UKE, przekraczając założone cele zarówno pod względem liczby jak i przepustowości łączy. Jednocześnie, umowa o współpracy z T-Mobile została rozszerzona i obecnie przewiduje nie tylko wzajemne korzystanie ze stacji bazowych do obsługi głosowego ruchu komórkowego, ale także, w pewnym stopniu, wzajemne korzystanie z posiadanych częstotliwości. Orange Polska z powodzeniem uruchomiła także pilotażową usługę superszybkiego Internetu domowego, wykorzystującą technologię światłowodową i oferującą prędkości transmisji do 300 Mb/s. Jesteśmy już bardzo blisko celu, jakim jest zbudowanie najlepszej sieci konwergentnej w Polsce.

Modernizacja i współpraca dotycząca sieci
Projekt wzajemnego korzystania z sieci dostępowych (w ramach współpracy z T-Mobile) był realizowany zgodnie z planem, przynosząc obu stronom duże oszczędności, a co ważniejsze, przyczyniając się do poprawy jakości usług z punktu widzenia klientów. Na koniec 2013 roku, wspólnym użytkowaniem było już objętych 8 200 stacji bazowych (wobec 2 600 rok wcześniej), co oznacza znaczny stopień zaawansowania w realizacji celu wynoszącego 10 000 stacji. Na obszarach, gdzie realizacja projektu została zakończona, nasi klienci mają dostęp do sieci obejmującej 60% więcej obiektów. Projekt przyczynił się także do poprawy przesyłu danych: w ubiegłym roku we wzajemnie wykorzystywanych sieciach uruchomiliśmy usługi UMTS i 4G (obok już świadczonych usług 3G). Efektem tych działań było bardzo poważne zwiększenie pokrycia usługami, zwłaszcza w zakresie mobilnej transmisji danych. Obecnie, dostęp do takich usług ma już 90,2% mieszkańców Polski, co oznacza wzrost o blisko 28 punktów procentowych od momentu rozpoczęcia projektu.

Równolegle ze zwiększaniem przepustowości sieci dostępowej, modernizujemy sieć IP w celu jej dostosowania do przyszłych wymagań związanych ze wzrostem ruchu. W 2013 roku, znacznie powiększyliśmy pojemność sieci szkieletowej IP, uprościliśmy jej topologię oraz zapoczątkowaliśmy proces optymalizacji PoP-ów w celu umożliwienia obsługi połączeń o prędkości 100 Gb/s.

Przetwarzanie w „chmurze”
Klienci coraz częściej łączą się z siecią z wielu różnych urządzeń, w domu i poza domem. Wolumen przesyłanych danych rośnie wykładniczo. W tych warunkach, przechowywanie plików w modelu chmurowym staje się istotnym udogodnieniem. W październiku wprowadziliśmy dla użytkowników portalu orange.pl możliwość nieodpłatnego korzystania z przestrzeni dyskowej w chmurze. Orange Cloud umożliwia przechowywanie, synchronizację i tworzenie kopii zapasowych plików, a także zarządzanie i dzielenie się nimi. Użytkownicy mogą uzyskać dostęp do bezpłatnej przestrzeni dyskowej (5 GB dla klientów post-paid, 1 GB dla klientów pre-paid) z dowolnego urządzenia podłączonego do Internetu; mogą także wykupić dodatkową przestrzeń. Dla klientów biznesowych, wprowadziliśmy w listopadzie 2013 roku ofertę „Chmura dla Firm”. Usługa ta umożliwia dostęp do platformy z aplikacjami biznesowymi, które działają w trybie on-line, dzięki czemu klient nie musi ich instalować na swoim komputerze.

Budowanie planów na przyszłość
Aby umożliwić realizację przyszłych planów, będziemy nadal inwestować w technologie szybkiego przesyłu danych (zwłaszcza VHBB i 4G) oraz zadbamy o odpowiednią integrację istniejącej sieci szkieletowej z chmurą. Będziemy także kontynuować optymalizację naszych sieci i systemów CRM pod kątem konwergencji. Skróci to czas wprowadzania nowych ofert na rynek oraz sprawi, że proces aktywacji usług u klientów stanie się szybszy, płynniejszy i bardziej przewidywalny.

W 2014 roku, skupimy się przede wszystkim na przygotowaniu sieci do rozwoju usługi LTE. Poszerzymy zasięg usług 4G o nowe obszary kraju. Wykorzystując zdobyte doświadczenie i sukces oferty pilotażowej FTTH w Warszawie, zaoferujemy bardzo szybki dostęp szerokopasmowy w tej technologii kolejnym grupom klientów.

90% pokrycia siecią 3G (w % ludności Polski)
na koniec roku

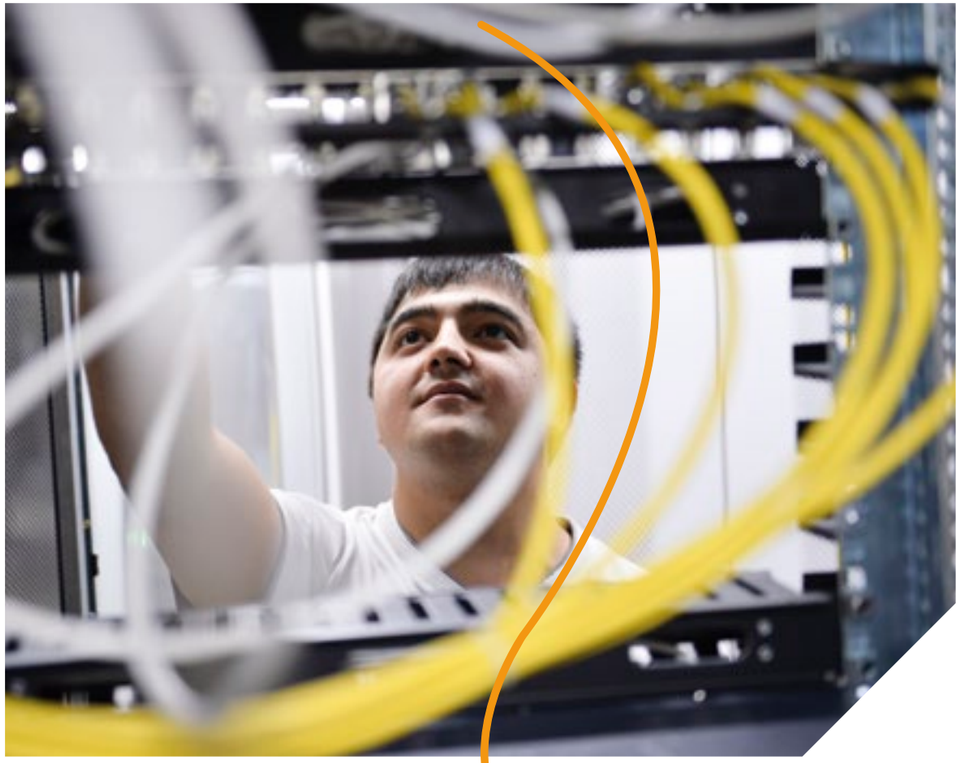

ok. 8 200
na koniec roku

10 000
do końca 2014 roku

wzajemnie wykorzystywanych stacji bazowych

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

zasoby ludzkie

W 2013 roku, zrealizowaliśmy nasz cel – połączenie TP S.A. i PTK Centertel w jedną spółkę: Orange Polska. To milowy krok w długim procesie zmian, zapoczątkowanym w 2008 roku.

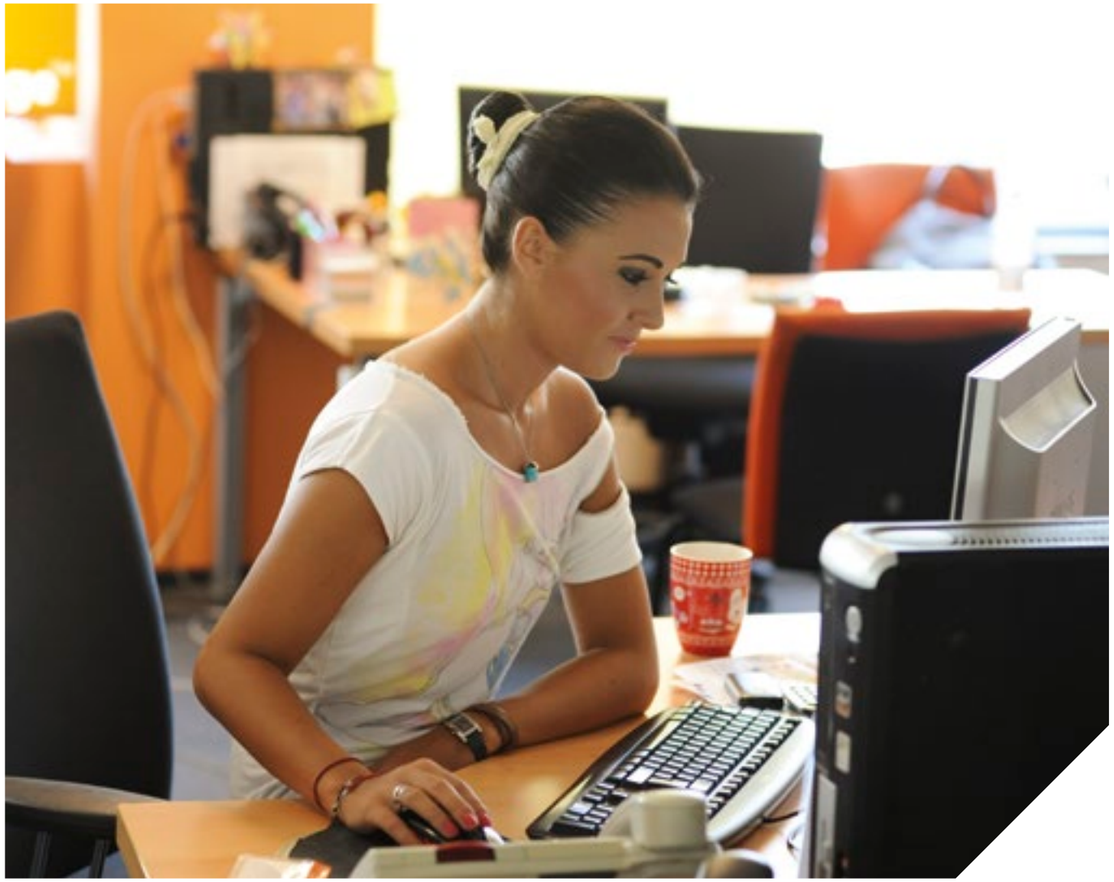

Środowisko pracy
W wrześniu 2013 roku, 3300 pracowników przeprowadziło się do nowej siedziby firmy: Miasteczka Orange. Operacja ta była nie tylko jedną z największych przeprowadzek tego typu w Europie, ale niosła również ze sobą ogromną zmianę kulturową. Dzięki sprawnemu zarządzaniu zmianami, skutecznej kampanii informacyjnej i ciężkiej pracy zespołów łączących różne działy i funkcje organizacji, udało się płynnie przemieścić ludzi, bez zakłócania ich codziennej pracy. Miasteczko Orange zostało zaprojektowane zgodnie z wartościami firmy: promuje współpracę w ramach nowoczesnej cyfrowej przestrzeni roboczej, wyznaczając standardy dla naszych pozostałych lokali użytkowych. W ubiegłym roku kontynuowaliśmy także dialog z partnerami społecznymi w ramach projektu „Przyjazne środowisko pracy", omawiając i uzgadniając z nimi inwestycje, jakie zamierzamy podjąć w środowisko pracy w innych budynkach użytkowanych przez Orange na terenie Polski.

Być lepszym pracodawcą
Dbamy o budowanie wizerunku Orange Polska jako jednego z najlepszych pracodawców w Polsce. W ubiegłym roku zdobyliśmy kilka prestiżowych nagród, m.in. certyfikat Top Employers Polska. Co roku rośnie liczba kandydatów ubiegających się o zatrudnienie w Orange Polska w ramach procesu rekrutacji, co dodatkowo potwierdza naszą wysoką renomę na rynku pracy.

Zachęcamy pracowników do udziału w programie wolontariatu. Wielu z nich włącza się w projekty realizowane przez Fundację Orange bądź, dzięki przyznanym grantom, realizuje własne projekty wolontariackie. W 2013 roku, ponad 3500 pracowników Orange Polska było aktywnymi woluntariuszami.

Szkolenia, wyniki i ocena
W 2013 roku wdrożyliśmy nowy proces rozwoju i oceny (RiO), który zakłada ściślejsze powiązanie wyników oceny rocznej z planem rozwoju kariery danego pracownika. Nowe elementy tego procesu to: jedno gwarantowane szkolenie dla każdego pracownika, monitorowanie wykonania zaplanowanych działań w trakcie roku, a także uwzględnienie wartości Orange w ocenie. W procesie oceny wzięło udział 99% pracowników. Kontynuujemy także szkolenia dla menadżerów w programie Orange Campus oraz oferujemy możliwości doskonalenia zawodowego w 16 Szkołach Profesjonalnych w ramach poszczególnych obszarów firmy.

Ponad 300 przedstawicieli kadry kierowniczej uczestniczy w programie Performance Management, w którym indywidualne cele premiowe wyznaczane w ramach systemu zarządzania przez cele (MBO) są ściśle powiązane z wynikami finansowymi firmy. Przykładamy także dużą wagę do doświadczeń klienta w kontaktach z firmą, dlatego wskaźnik promotorów netto (NPS) został włączony do celów zarówno menedżerów jak i szeregowych pracowników.

Efektywność operacyjna
Optymalizacja zatrudnienia nie jest łatwa, ale w obecnym środowisku konkurencyjnym jest niestety koniecznością. W 2013 roku, zakończyliśmy realizację programu odejść dobrowolnych przewidzianego w obowiązującej Umowie Społecznej oraz wynegocjowaliśmy nową umowę na okres do 2015 roku. Stałym priorytetem pozostaje dla nas ograniczenie stresu wynikającego ze zmian organizacyjnych. Jesteśmy przekonani, że nowa Umowa Społeczna będzie sprawnie realizowana i nie zmniejszy motywacji pracowników.

Od wielu lat z powodzeniem dostosowujemy się do warunków rynkowych. Zmniejszyliśmy zatrudnienie z 68 tys. etatów w 2001 roku (co było dziedzictwem naszej poprzedniej roli jako państwowego narodowego operatora telekomunikacyjnego) do poziomu odpowiadającego realiom rynku telekomunikacyjnego w 2013 roku. W ubiegłym roku, z Grupy odeszło prawie 2000 pracowników, a zatrudnienie zmniejszyło się do 19 923 etatów.

Jeżeli chcemy zwiększyć efektywność operacyjną i zachować konkurencyjność, nieunikniona jest dalsza optymalizacja zatrudnienia. Osiągnęliśmy porozumienie ze związkami zawodowymi, które przewiduje dalsze 2950 odejść dobrowolnych do końca 2015 roku. Przewidujemy, że pierwsze korzyści w zakresie bazy kosztowej będą widoczne już w drugiej połowie 2014 roku, a pełny poziom oszczędności w wysokości 200 mln zł rocznie osiągniemy po zakończeniu programu. Uwzględniając nową Umowę Społeczną oraz sprzedaż Wirtualnej Polski, która zatrudnia 400 pracowników, do końca 2015 roku zmniejszymy zatrudnienie do około 16 500 etatów.

Ewolucja zatrudnienia w latach 2009-2013

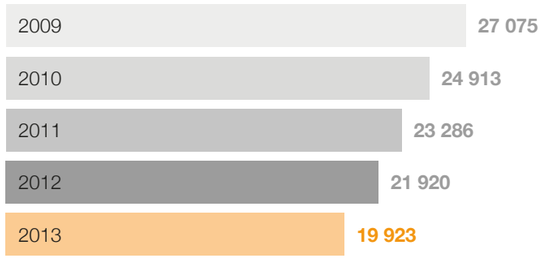

w przeliczeniu na pełne etaty

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

wyniki finansowe

Zgodnie z przewidywaniami, nasze przychody i przepływy pieniężne znalazły się w 2013 roku pod presją w związku z drastycznymi obniżkami stawek za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych (MTR), które nałożyły się na wyzwania wynikające z ostrej konkurencji na rynku. Pomimo to, nasze podstawowe wyniki finansowe były zgodne z wyznaczonymi wcześniej celami. W 2013 roku, zainwestowaliśmy więcej zasobów w działalność komercyjną, co przyczyniło się do znacznego zwiększenia liczby pozyskanych klientów, ale jednocześnie zwiększyło koszty sprzedaży. Wobec rosnącej dynamiki w kluczowych obszarach działalności, przewidujemy znaczące spowolnienie erozji przychodów w drugiej połowie 2014 roku, a następnie ich stopniową poprawę w kolejnych latach. Pomimo wzrostu kosztów sprzedaży, dotrzymaliśmy zobowiązania do wygenerowania organicznych przepływów pieniężnych w wysokości co najmniej 1 mld zł – w 2013 roku przepływy te wyniosły 1 105 mln zł. Naszym wynikom finansowym pomogła rygorystyczna kontrola kosztów, dzięki której osiągnęliśmy 223 mln zł oszczędności, obniżając bazę kosztową o 4,8%[1]. Dzięki temu mogliśmy zrealizować cel na 2013 rok w zakresie przepływów pieniężnych nie narażając inwestycji w przyszły wzrost.

1,1 mld zł organiczne przepływy pieniężne

(z wyłączeniem zakupu częstotliwości)

Presja regulacyjna na przychody zrównoważona przez wzrost bazy klientów

Przychody Grupy w 2013 roku wyniosły 12 923 mln zł i były o 8,6% niższe niż w 2012 roku. Ponad połowa tego spadku była wynikiem decyzji regulacyjnych (głównie obniżek stawek MTR[2]). Z pominięciem czynników regulacyjnych, przychody zmniejszyły się o 525 mln zł, tj. o 3,7%. Drugim istotnym czynnikiem przyczyniającym się do erozji przychodów był spadek przychodów z usług stacjonarnych, które – z wyłączeniem wpływu regulacji – zmniejszyły się o 417 mln zł, głównie w wyniku odwracania się przez klientów od telefonii stacjonarnej na rzecz usług komórkowych i VoIP. Jednak w ciągu roku tempo spadku tych przychodów stopniowo się zmniejszało: od -107 mln zł w pierwszym kwartale do -64 mln zł w czwartym kwartale. Przychody z usług mobilnych znalazły się także pod presją i – z wyłączeniem wpływu regulacji – zmniejszyły się o -156 mln zł. Przyczyniła się do tego zapoczątkowana w 2012 roku ostra konkurencja cenowa, która nadal wywierała presję na ceny usług mobilnych. Spadek ten został częściowo zrównoważony przez dobre wyniki komercyjne (z rekordową liczbą pozyskanych klientów komórkowych w czwartym kwartale). Ogółem, baza klientów mobilnych zwiększyła się w 2013 roku o 430 tys., w tym 310 tys. w segmencie abonamentowym (post-paid), co pozytywnie kontrastuje ze spadkiem liczby klientów abonamentowych o 66 tys. w 2012 roku.

Marża EBITDA obroniona na poziomie 31,6%[1] dzięki 223 mln zł oszczędności kosztowych

W 2013 roku, skorygowana EBITDA[1] wyniosła 4 084 mln zł i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 773 mln zł, głównie ze względu na wpływ decyzji regulacyjnych w wysokości -66 mln zł oraz spadek przychodów o dalsze -525 mln zł. Ponadto pod presją znalazły się koszty bezpośrednie, gdyż plany taryfowe z nielimitowanymi połączeniami głosowymi i SMS przyczyniły się do wzrostu kosztów międzyoperatorskich o 107 mln zł, zaś koszty sprzedaży wzrosły o 108 mln zł w związku z poprawą wyników komercyjnych Grupy.

Koszty operacyjne w segmencie ICT wzrosły do 216 mln zł (tj. o 67 mln zł rok-do-roku), ale jednocześnie przychody z tych usług wzrosły do solidnego poziomu 265 mln zł. Z pozytywnych aspektów, na wysokość EBITDA w 2013 roku wpłynęło 223 mln zł oszczędności kosztowych wynikających z programu optymalizacji kosztów, co pozwoliło nam obronić marżę EBITDA na poziomie 31,6% przychodów.

Zysk netto, z uwzględnieniem kosztów restrukturyzacji, w wysokości 294 mln zł w 2013 roku

Zysk netto Orange Polska w 2013 roku wyniósł 294 mln zł wobec 855 mln zł w 2012 roku. Niższy zysk odzwierciedlał głównie spadek EBITDA oraz 147 mln zł kosztów związanych z restrukturyzacją zatrudnienia. Czynniki te zostały częściowo zrównoważone przez niższe niż w 2012 roku koszty amortyzacji (spadek o 160 mln zł), niższe koszty finansowe netto (o 78 mln zł) oraz niższy podatek dochodowy (o 147 mln zł).

1,1 zadłużenie netto/EBITDA

26% dźwignia finansowa netto

[1] Wg danych skorygowanych (z wyłączeniem głównie kosztów restrukturyzacji w 2013 roku)
[2] Stawka za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach komórkowych (MTR) została od 1 lipca 2013 roku obniżona z 8,26 gr/min do 4,29 gr/min. W 1 półroczu 2012, stawka MTR wynosiła 15,20 gr/min, a w 2 półroczu 2012 – 12,23 gr/min.

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

Optymalizacja nakładów inwestycyjnych z ukierunkowaniem na inwestycje strategiczne

Z wyłączeniem nakładów na zakup częstotliwości, ograniczyliśmy nakłady inwestycyjne w 2013 roku do poziomu 1,9 mld zł (14,8% przychodów), wobec 2,3 mld zł (16,5% przychodów) w 2012 roku. 57% tych inwestycji było związanych z infrastrukturą i technologią sieciową, w tym modernizacją sieci komórkowej oraz pilotażowym projektem w technologii światłowód-do-domu (ang. Fibre To The Home – FTTH). Tylko 26% nakładów inwestycyjnych (wyłączeniem zakupu częstotliwości) przypadło na sieć komórkową, co jest odzwierciedleniem znaczących oszczędności wynikających z programu współpracy sieciowej z T-Mobile.

Zrealizowany cel na 2013 rok dla organicznych przepływów pieniężnych

Organiczne przepływy pieniężne wyniosły w 2013 roku 1 105 mln zł[3], i były zgodne z założonym celem (który został podwyższony w 3 kw. 2013). W porównaniu z 2012 rokiem, organiczne przepływy pieniężne zmniejszyły się o 488 mln zł. Środki pieniężne z działalności operacyjnej (przed zapłaconym podatkiem dochodowym i zmianą kapitału obrotowego) były niższe o 1 121 mln zł, do czego przyczynił się przede wszystkim spadek EBITDA. Zapłaciliśmy także o 57 mln zł więcej podatku dochodowego. Czynniki te zostały częściowo skompensowane przez niższy o 540 mln zł wypływ środków pieniężnych z tytułu nakładów inwestycyjnych oraz dodatnią różnicę w wysokości 142 mln zł z tytułu zmiany zapotrzebowania na kapitał obrotowy[4].

Utrzymanie solidnej struktury finansowej

W 2013 roku, zmniejszyliśmy zadłużenie netto o nieco ponad 500 mln zł. W efekcie, utrzymaliśmy wskaźnik zadłużenia netto do EBITDA na poziomie 1,1, a dźwignię zadłużenia netto na poziomie 26%. Dla porównania, na koniec 2012 roku analogiczne wskaźniki wynosiły 1 oraz 28%. Dysponując solidnym bilansem, który został dodatkowo wzmocniony umowami o finansowanie, jakie zawarliśmy z Grupą Orange, jesteśmy na tyle elastyczni finansowo, by sprostać wszelkim wyzwaniom, jakie czekają nas w 2014 roku.

Wypłata dla akcjonariuszy

W 2014 roku czekają nas znaczące jednorazowe wypływy pieniężne, głównie w związku z przedłużeniem koncesji na użytkowane obecnie częstotliwości oraz nabyciem nowych częstotliwości potrzebnych do świadczenia usług LTE. Jesteśmy jednak zdecydowani utrzymać wynagrodzenie akcjonariuszy na zrównoważonym poziomie i pomimo niepewności rekomendujemy wypłacenie w 2014 roku dywidendy w kwocie 50 groszy na akcję (propozycja ta wymaga zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy).

Perspektywy

Nie mamy pełnego wpływu na ewolucję przychodów, ale przewidujemy, że w tym roku dynamika ich spadku będzie niższa niż w 2013 roku. W pierwszej połowie roku na poziom przychodów będą nadal wpływać wprowadzone w 2013 roku obniżki stawek MTR, ale w drugim półroczu spodziewamy się znacznego spowolnienia tempa spadku. Będziemy nadal obniżać koszty[5], poniżej poziomu z 2013 roku, walcząc o utrzymanie marży EBITDA na stabilnym poziomie. Planujemy ograniczyć nakłady inwestycyjne do poziomu poniżej 1,8 mld zł (z wyłączeniem kosztów nabycia częstotliwości) oraz przewidujemy, że w 2014 roku znormalizowane przepływy pieniężne[6] będą co najmniej na tym samym poziomie co w 2013 roku.

1,9 mld zł nakłady inwestycyjne (z wyłączeniem zakupu częstotliwości)

[3] Z wyłączeniem nabycia częstotliwości
[4] Spadek zapotrzebowania na kapitał obrotowy w 2013 roku wyniósł 54 mln zł wobec wzrostu o 88 mln zł w 2012 roku
[5] Z wyłączeniem wpływu czynników ryzyka i sporów
[6] Z wyłączeniem: opłaty 340 mln zł za przedłużenie koncesji GSM, kary w wysokości do 127 mln EUR nałożonej przez Komisję Europejską oraz nabycia częstotliwości LTE, które mają być sprzedane na aukcji w 2014 roku

Oszczędności kosztowe wynikające z programu optymalizacji kosztów (w mln zł)

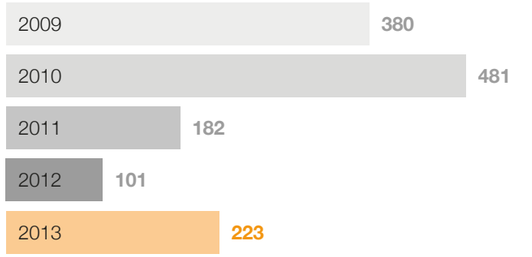

odpowiedzialność społeczna

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

społeczna odpowiedzialność biznesu

Dla nas odpowiedzialność społeczna to kultura organizacyjna, która w tworzeniu i realizacji strategii biznesowej uwzględnia oczekiwania różnych grup interesariuszy, w tym pracowników, klientów, inwestorów, dostawców, partnerów biznesowych i społecznych oraz środowiska naturalnego.

Wierzymy, że takie podejście przynosi korzyści firmie i jej otoczeniu, prowadzi do długofalowego rozwoju i przyczynia się do podnoszenia jakości życia nas wszystkich.

Poprzez rozwijanie i dostarczanie nowoczesnych usług i technologii mamy istotny wpływ na nasze otoczenie, w ten sposób dbamy o zrównoważony wzrost i podnoszenie jakości życia nas wszystkich.

Konsekwentnie podejmujemy odpowiedzialne działania w celu:

- umożliwienia wszystkim korzystania z możliwości cyfrowego świata, niezależnie od umiejętności, miejsca zamieszkania, wieku czy sprawności
- budowania przejrzystych i uczciwych relacji z naszymi klientami
- dostarczania wszystkim inwestorom pełnej informacji na temat naszej działalności
- realizowania celów biznesowych z poszanowaniem zasad ekologii i w harmonii ze środowiskiem
- tworzenia kultury współpracy, w której wszyscy pracownicy czują się szanowani, swobodnie realizują cele zawodowe i życiowe pasje

Cele w zakresie CSR wyznacza w Orange strategia społecznej odpowiedzialności, która dotyczy czterech, ważnych dla nas, obszarów:

integracja cyfrowa

ponieważ chcemy, aby każdy mógł korzystać z możliwości cyfrowego świata, niezależnie od umiejętności, miejsca zamieszkania, wieku czy sprawności

bezpieczna sieć

ponieważ chcemy, aby korzystanie z najnowszych technologii było proste i wolne od zagrożeń

czyste środowisko

ponieważ chcemy realizować nasze cele biznesowe z poszanowaniem zasad ekologii i w harmonii ze środowiskiem

ciekawy zespół

ponieważ chcemy tworzyć kulturę współpracy, w której wszyscy pracownicy czują się szanowani, swobodnie realizują cele zawodowe i życiowe pasje

Zarządzanie odpowiedzialnością społeczną
W procesie tworzenia strategii CSR ważnym drogowskazem są dla nas potrzeby oraz oczekiwania naszych interesariuszy. Dialog z interesariuszami i słuchanie ich opinii pozwala nam spojrzeć na biznes z innej perspektywy i stawiać sobie nowe wyzwania społeczne i środowiskowe.

Na bieżąco monitorujemy zarówno lokalne, jak i globalne skutki naszych działań. Co roku przedstawiamy całokształt naszych działań z zakresu CSR w Raporcie Społecznej Odpowiedzialności Orange Polska. Chcemy mieć pewność, że nasze podejście do zarządzania CSR jest kompleksowe i rzetelne, dlatego nasze raporty opieramy na międzynarodowych standardach AA1000, wytycznych GRI, zasadach Global Compact, a także corocznie poddajemy nasze działania zewnętrznym i niezależnym audytom.

Nasze raporty społeczne można znaleźć na stronie
http://www.orange-ir.pl/pl/reporting-program

Indeks RESPECT
Akcje Orange Polska są włączone do Indeksu RESPECT, pierwszego w Europie Środkowo-Wschodniej indeksu spółek odpowiedzialnych. Jego celem jest wyłonienie spółek zarządzanych w sposób odpowiedzialny i zrównoważony. Ponadto mocno akcentuje on atrakcyjność inwestycyjną spółek.

Aby znaleźć się w Indeksie, Spółka musiała wykazać się działaniami zgodnymi z najwyższymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, ładu informacyjnego i relacji z inwestorami, a także w obszarze ochrony środowiska, kwestii społecznych i pracowniczych.

W każdej edycji Index RESPECT wymagania stawiane firmom są coraz wyższe. Takie podejście ma zachęcać firmy do ciągłego rozwoju w obszarze CSR. Nasza Spółka jest obecna w Index RESPECT od początku jego istnienia.

Sukcesy w 2013 roku:

- Raport Społecznej Odpowiedzialności Orange Polska 2012 otrzymał nagrodę Ministerstwa Gospodarki za nieustanne podwyższanie standardów w zakresie działań CSR na rynku polskim. W Konkursie „Raporty Społeczne" uzyskał także wyróżnienie za mierzenie efektywności działań społecznych.
- Orange Polska zajął 1. miejsce wśród spółek z branż: telekomunikacja, technologia, media i rozrywka w najnowszym Rankingu Odpowiedzialnych Firm. Ranking przygotowały Gazeta Prawna, Akademia Leona Koźmińskiego i Forum Odpowiedzialnego Biznesu, a audyt wyników przeprowadziła firma doradcza PwC.
- Wspólne działania Orange Polska i Fundacji Dzieci Niczyje na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci w Internecie zostały nagrodzone w międzynarodowym konkursie w dziedzinie odpowiedzialnego biznesu – European CSR Award Scheme. Współpracę tę uznano za najlepsze partnerstwo firmy z organizacją społeczną w Polsce.
- Dwa nasze projekty – program wolontariatu pracowniczego w Orange Polska oraz działania na rzecz dzieci z wadą słuchu prowadzone przez Fundację Orange – zostały nagrodzone w konkursie Dobroczyńca Roku.
- W konkursie „Złote Spinacze", organizowanym przez Związek Firm Public Relations, program Pracownie Orange uznano za najlepszy projekt z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu.

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

integracja cyfrowa

integracja cyfrowa | bezpieczna sieć | czyste środowisko | ciekawy zespół

Chcemy, aby każdy mógł korzystać z możliwości cyfrowego świata, niezależnie od umiejętności, miejsca zamieszkania, wieku czy sprawności.

Nasze cele:

- zapewnienie dostępu do nowoczesnych usług o wysokiej jakości również na obszarach słabiej rozwiniętych pod względem ekonomicznym, eliminacja „białych plam"
- dostarczenie produktów, usług oraz zaprojektowanie efektywnych procesów biznesowych, dedykowanych dla ludzi starszych i z niepełnosprawnościami
- dostosowanie edukacji do różnych grup społecznych, rożnych potrzeb i oczekiwań
- dostarczenie technologicznych możliwości dla rozwiązań e-administracji i e-państwa
- budowanie świadomości możliwości korzystania z e-faktury

Wiemy, że sektor teleinformatyczny ma kluczowe znaczenie nie tylko dla budowy społeczeństwa informacyjnego, ale też społeczeństwa obywatelskiego. Od dostępności i jakości infrastruktury teleinformatycznej zależy w coraz większym stopniu poziom rozwoju gospodarczego kraju oraz możliwość zmniejszania dysproporcji rozwojowych pomiędzy poszczególnymi regionami. Dlatego aktywnie angażujemy się w budowę sieci internetowej z wykorzystaniem funduszy UE. Wspólnie z samorządami budujemy sieci szkieletowe w województwie lubuskim i pomorskim, w Polsce Wschodniej. Równolegle z realizacją inwestycji prowadzimy akcje informacyjno-edukacyjne na temat możliwości, jakie daje nowa sieć.

Nowe technologie telekomunikacyjne mogą znacząco podnieść jakość życia osób z niepełnosprawnościami. W telefonii stacjonarnej oferujemy dla osób z niepełnosprawnościami 50% ulgę w abonamencie (w wybranych planach taryfowych) i 50% ulgę na przyłączenie do sieci, a także specjalnie przystosowane urządzenia i aparaty telefoniczne. Już od kilku lat Orange Polska przesyła niewidomym klientom usług stacjonarnych faktury drukowane w alfabecie Braille'a, a osobom niedowidzącym powiększone faktury drukowane dużą czcionką. Współpracujemy też z organizacjami społecznymi, aby nasza strona internetowa, oferta i obsługa były dostępne dla wszystkich.

Powszechny dostęp do Internetu sprzyja równości szans i pomaga ludziom z zagrożonych wykluczeniem grup społecznych osiągnąć pełny potencjał. Najpierw musimy jednak zniwelować bariery społeczne w dostępie do wiedzy, kultury i edukacji za pomocą technologii cyfrowej. Fundacja Orange walczy z tzw. „wykluczeniem cyfrowym", wspierając aspiracje edukacyjne dzieci i młodzieży. Poprzez twórcze inicjatywy zachęca młodych do zdobywania wiedzy, udziału w kulturze oraz budowania społeczności przy wykorzystaniu Internetu i nowych technologii.

3 300 bibliotek
otrzymuje dotacje w programie „Orange dla bibliotek", co daje bezpłatny dostęp do Internetu dla ponad 6 mln Polaków

ponad **7 000** osób
wzięło udział w 2013 roku w realizowanym przez biblioteki projekcie społecznej aktywizacji osób starszych: „Spotkania z pasjami"

50 pracowni Orange
w małych miastach i wsiach, wyposażonych w nowoczesny sprzęt multimedialny

46 grantów
na projekty kulturalno-edukacyjne z wykorzystaniem nowych technologii, w których uczestniczyło 5 tys. dzieci i młodzieży

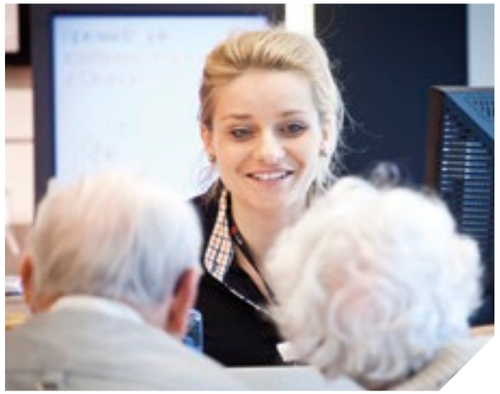

Na podstawie wieloletniej umowy, zapewniamy szkołom dostęp do szerokopasmowego Internetu na preferencyjnych warunkach. Aktualnie z promocji tej korzysta 9 tys. placówek, w których uczy się ponad 3 mln dzieci i młodzieży. Ponadto, zapewniamy bezpłatny dostęp do Internetu dla ponad 3,3 tys. placówek bibliotecznych w całym kraju. Wspieramy także ich działania edukacyjne z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, skierowane głównie do grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

By ułatwić mieszkańcom małych społeczności dostęp do informacji, wiedzy i technologii, w 50 miejscowościach utworzyliśmy multimedialne Pracownie Orange. Są one otwarte dla wszystkich, nie tylko jako miejsce rozwijania cyfrowych kompetencji, ale także jako przestrzeń spotkań, w której są realizowane projekty integrujące lokalną społeczność.

Więcej informacji na
www.fundacja.orange.pl

W 2013 roku Orange Polska dołączyła do szerokiego Porozumienia na Rzecz Umiejętności Cyfrowych Polaków, które zostało powołane z inicjatywy Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w Polsce.

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

bezpieczna sieć

integracja cyfrowa | bezpieczna sieć | czyste środowisko | ciekawy zespół

Chcemy, aby korzystanie z najnowszych technologii było proste i wolne od zagrożeń

Nasze cele:
- dbałość o dostarczanie klientom bezpiecznych produktów i usług
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieci w sieci poprzez eliminację zagrożeń związanych z dostępem do Internetu
- wprowadzenie zabezpieczeń przeciwko zagrożeniom związanym z dostępem do Internetu dla dorosłych użytkowników

Korzystanie z interaktywnych mediów stało się codziennością. Z tego względu, ochrona i bezpieczeństwo użytkowników Internetu i innych mediów elektronicznych jest jednym z głównych aspektów społecznej odpowiedzialności Orange Polska.

Nad codziennym bezpieczeństwem użytkowników naszych usług czuwa zespół specjalistów, który na bieżąco reaguje na zagrożenia i wspiera klientów korzystających z Internetu. Zespół ten posiada prestiżowy certyfikat branżowy CERT (Computer Emergency Response Team). Podejmujemy także działania na rzecz edukacji klientów w zakresie zasad bezpieczeństwa przy korzystaniu z różnych form nowoczesnej komunikacji.

Wśród najbardziej zagrożonych cyber-zagrożeniami są najmłodsi. Dlatego od 9 lat współpracujemy z Fundacją Dzieci Niczyje (FDN), wiodącą polską organizacją społeczną zajmującą się tematem bezpieczeństwa dzieci w sieci. Dzięki naszemu wsparciu powstał serwis internetowy www.sieciaki.pl oraz opracowane zostały materiały edukacyjne i kursy e-learningowe dla dzieci, nauczycieli i rodziców. Wspólnie z Fundacją stworzyliśmy poradnik dla rodziców „Bezpieczne media", który w kompleksowy sposób pokazuje, jakie niebezpieczeństwa czyhają na najmłodszych w cyfrowym świecie, jak im przeciwdziałać oraz gdzie szukać pomocy. Działa też specjalna strona internetowa oraz bezpłatny telefony interwencyjny dla dzieci (helpline.org.pl / 800 100 100).

Orange jest też członkiem sojuszu operatorów komórkowych przeciwko seksualnemu wykorzystywaniu dzieci. Sojusz powstał w celu ograniczenia używania telefonii komórkowej przez osoby lub organizacje, które chcą czerpać zyski z materiałów zawierających niedozwolone treści z udziałem dzieci. Od 2011 roku, Grupa Orange działa w inicjatywie „Lepszy Internet dla dzieci", kierowanej przez Neelie Kroes, Wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej i Komisarza Komisji Europejskiej ds. Agendy Cyfrowej.

9 000 szkół
uczestniczących w programie „edukacja z internetem"

164 000 kontaktów z dziećmi
poprzez stronę helpline.org.pl

248 000 uczniów szkół
skorzystało z kursów e-learningowych dotyczących zasad bezpiecznego korzystania z Internetu

245 000 zarejestrowanych użytkowników
portalu Sieciaki.pl

4 500 dzieci
wzięło udział w 2013 roku w lekcjach prowadzonych przez wolontariuszy Orange w całej Polsce

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

czyste środowisko

integracja cyfrowa | bezpieczna sieć | czyste środowisko | ciekawy zespół

Chcemy realizować nasze cele biznesowe z poszanowaniem zasad ekologii i w harmonii z otaczającym nas środowiskiem

Nasze cele:

- wykorzystanie rozwiązań teleinformatycznych w celu zmniejszenia niekorzystnego wpływu biznesu na środowisko
- optymalizacja produktów i usług w celu zmniejszania ich niekorzystnego wpływu na środowisko podczas wszystkich faz cyklu życia produktu
- maksymalizacja procesu odnowy urządzeń i ponowne wprowadzenie tych produktów na rynek
- zmniejszenie liczby papierowych faktur
- przeprowadzanie nadzoru nad wpływem Orange Polska na środowisko, poprzez utrzymanie i rozwój systemu zarządzania środowiskiem zgodnie z ISO 14001

Nie pozostajemy obojętni na globalne wyzwania dotyczące ochrony środowiska naturalnego i jego zasobów. Jako dostawca usług teleinformatycznych możemy w znaczący sposób przyczynić się do zmniejszenia niekorzystnego wpływu biznesu na środowisko, dlatego włączamy do swojej działalności biznesowej wszelkie formy aktywności na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej i szacunku do środowiska.

Wyzwaniem dla branży telekomunikacyjnej jest rozwój umożliwiający zaspokojenie rosnących potrzeb na nowe usługi, przy jednoczesnym ograniczeniu zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych. Dlatego promujemy rozwiązania proekologiczne, takie jak e-dokumenty oraz tele- i wideokonferencje. Z e-faktur korzysta już ponad 2,7 mln naszych klientów. Kilka lat temu zapoczątkowaliśmy w firmie projekt „Green IT", który obejmuje całościowe ekoefektywne podejście do użytkowania i budowy środowiska IT, m.in. wirtualizacji zasobów, konsumpcji energii i metod drukowania. Efektywnie gospodarujemy zasobami naturalnymi – monitorujemy zużycie energii i innych zasobów, zwłaszcza wody i papieru, a także emisję dwutlenku węgla.

Intensywny rozwój branży telekomunikacyjnej oznacza szybkie starzenie się produktów. Z tego względu, program skupu używanych telefonów komórkowych jest jednym z naszych najważniejszych działań w zakresie ochrony środowiska. Uruchomiliśmy serwis www.orangerecykling.pl, który umożliwia wygodną odsprzedaż niepotrzebnych telefonów komórkowych. Serwis jest dostępny dla wszystkich, nie tylko dla naszych klientów, a oferta skupu obejmuje około 2 tys. różnych modeli telefonów komórkowych. Dodatkowo, poddajemy produkty, które nie znajdują się jeszcze na końcu cyklu swojego życia, procesowi odnowy (refurbishment), co umożliwia ich ponowne wprowadzenie na rynek.

2,7 mln osób korzystających z e-faktury

20 000 telefonów komórkowych skupionych poprzez stronę www.orangerecykling.pl

325 000 odnowionych urządzeń

7 440 ton

o tyle zmniejszyła się emisja CO_2 dzięki projektowi Green IT

Certyfikat BREEAM na poziomie „Excellent"

dla nowej siedziby firmy w Warszawie jako nowoczesnego kompleksu budynków przyjaznych środowisku

ciekawy zespół

integracja cyfrowa | bezpieczna sieć | czyste środowisko | ciekawy zespół

Chcemy tworzyć kulturę współpracy, w której wszyscy pracownicy czują się szanowani, swobodnie realizują cele zawodowe i życiowe pasje

Nasze cele:

- Prowadzenie regularnego i przejrzystego dialogu z pracownikami i współpracownikami, budowanie świadomości jego roli
- Stworzenie nowoczesnego i przyjaznego środowiska pracy
- Rozwój i wdrożenie narzędzi do kompleksowego zarządzania różnorodnością
- Zapewnienie pracy i możliwości rozwoju, które wspierają zachowanie harmonii między życiem zawodowym i życiem prywatnym
- Rozwój i wsparcie dla programu wolontariatu pracowniczego w Orange Polska

Kluczem do sukcesu każdej firmy są jej pracownicy. Orange Polska to blisko 20 tys. osób w całym kraju. Dla nas społeczna odpowiedzialność zaczyna się wewnątrz firmy, a jej podstawą są relacje z pracownikami. Dużą wagę przywiązujemy do tego, aby zapewnić pracownikom równe traktowanie, jasne kryteria oceny i awansu, możliwość rozwoju zawodowego i osobistego, a także dobre i bezpieczne warunki pracy.

Podstawą dla utrzymania pozycji dobrego pracodawcy jest słuchanie opinii pracowników na temat firmy, szukanie rozwiązań zgłaszanych przez nich problemów i proponowanie zmian na lepsze. W Orange Polska, prowadzimy regularne badania opinii pracowników oraz kontynuujemy dialog ze związkami zawodowymi.

Kluczowe znaczenie ma dla nas tworzenie kultury organizacyjnej opartej na wzajemnym szacunku, szacunku do różnic. Wierzymy, że jej podstawą jest edukacja, dlatego wśród pracowników propagujemy wiedzę na ten temat. Każdy pracownik zobowiązany jest do znajomości Kodeksu Etycznego Orange Polska oraz odbycia szkolenia w zakresie etyki w biznesie.

Bardzo ważny jest dla nas równy dostęp do stanowisk, bez względu na płeć czy wiek, począwszy od procesu rekrutacji pracownika aż po jego rozwój zawodowy. Nasz system wynagradzania promuje kompetencje i zaangażowanie. Istotnym wyzwaniem dla Orange Polska jest promowanie rozwoju zawodowego kobiet oraz zwiększenie liczby obejmowanych przez nie stanowisk kierowniczych. W Orange Polska obowiązuje jednolita i przejrzysta polityka wynagradzania oparta na równym traktowaniu, sprawiedliwej ocenie i niedyskryminacji. W 2013 roku, stosunek podstawowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn na stanowiskach menedżerskich wynosił 94,5%.

Wierzymy, że współpraca z czołowymi międzynarodowymi ekspertami pomaga spojrzeć na temat różnorodności w szerszym kontekście, dlatego uczestniczymy w pracach Platformy Wymiany Wiedzy i Doświadczeń, działającej przy Komisji Europejskiej. Jesteśmy sygnatariuszem Karty Różnorodności oraz od 2012 roku Opiekunem Karty Różnorodności w Polsce.

W Orange wierzymy, że wzmacnianie tego, co w ludziach najbardziej wartościowe, gwarantuje sukces zawodowy i osobisty. Prowadzimy wiele programów szkoleniowych, których celem jest rozwój kompetencji i odpowiednie przygotowanie pracowników do realizacji strategicznych wyzwań firmy. Nie zapominamy o podstawach, które pozwalają na stworzenie przyjaznego miejsca pracy. Dbamy o bezpieczeństwo pracowników, zapewniamy profilaktykę zdrowotną, promujemy ich aktywność sportową, a w trudnych sytuacjach życiowych oferujemy pomoc i wsparcie. Dbamy także o ich godną emeryturę.

Wśród nas jest wielu ludzi, którzy bezinteresownie pomagają innym i włączają się w projekty społeczne. Wolontariusze Orange Polska angażują się w dobroczynne inicjatywy w całej Polsce. Fundacja Orange zachęca i przygotowuje ich do dzielenia się wiedzą, kompetencjami i pozytywną energią z innymi. Wspieramy także ich własne pomysły na pomaganie lokalnym społecznościom poprzez system grantów.

3 520 pracowników włączyło się w program wolontariatu pracowniczego

ok. 19,1% wszystkich pracowników

42,7% pracowników to kobiety

27,6% osób na stanowiskach kierowniczych to kobiety

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7 sprawozdanie finansowe

ład korporacyjny

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6
7 sprawozdanie finansowe

ład korporacyjny

Jako spółka notowana na giełdach w Warszawie i Londynie, dążymy do zachowania standardów ładu korporacyjnego zgodnych z dobrymi praktykami międzynarodowymi. Jesteśmy uwrażliwieni na oczekiwania zarówno międzynarodowego środowiska inwestorskiego jak i inwestorów krajowych.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd Orange Polska postrzegają ład korporacyjny jako zbiór procesów powiązanych z rocznym cyklem biznesowym Spółki. Dążymy do zapewnienia pełnej transparentności w tym zakresie.

Na stronie www.orange-ir.pl/pl/corporate-governance dostępne są także następujące informacje:

- Struktura akcjonariatu
- Statut
- Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej
- Regulamin WZA
- Oświadczenie dla GPW o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Rola akcjonariuszy

Orange Polska zachęca akcjonariuszy do odgrywania aktywnej roli w ramach ładu korporacyjnego. Zgoda akcjonariuszy jest wymagana przy podejmowaniu kluczowych decyzji, takich jak: rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych i sprawozdań Zarządu, rozpatrywanie i zatwierdzanie wniosków Zarządu w sprawie wypłat dywidendy, rozpatrywanie i zatwierdzanie przygotowanej przez Radę Nadzorczą oceny sytuacji Spółki, powoływanie członków Rady Nadzorczej (oraz w razie potrzeby ich odwoływanie), zmiana Statutu Spółki, podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego oraz skup akcji własnych.

Każda akcja Orange S.A. daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Także posiadacze globalnych kwitów depozytowych (GDR-ów) mają prawo do przekazania instrukcji w sprawie sposobu głosowania bankowi depozytariuszowi. Poza uczestnictwem w WZA, Zarząd i członkowie ścisłego kierownictwa Orange Polska prowadzą aktywny dialog z akcjonariuszami Spółki. Aby umożliwić środowisku inwestorów wyważoną ocenę uzyskanych przez Spółkę wyników, członkowie Zarządu – z Prezesem Zarządu i Członkiem Zarządu ds. finansów na czele – organizują także regularnie prezentacje dla inwestorów instytucjonalnych oraz przedstawicieli krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych.

Orange Polska S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Od listopada 1998 roku akcje Orange Polska są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w systemie notowań ciągłych. Akcje Spółki wchodzą w skład indeksów największych spółek WIG20 i WIG30 oraz indeksu szerokiego rynku WIG. Ponadto, akcje Orange Polska wchodzą w skład indeksu branżowego WIG-telekomunikacja.

Od listopada 2009 roku, akcje Spółki wchodzą w skład indeksu RESPECT – pierwszego w Europie Środkowej i Wschodniej indeksu spółek działających w sposób odpowiedzialny społecznie. Fakt ten potwierdza, że Orange Polska działa zgodnie z najwyższymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, ładu informacyjnego i relacji z inwestorami, a także w obszarze ochrony środowiska, kwestii społecznych i pracowniczych.

Poza Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie, akcje Spółki pozostają także w obrocie publicznym na Giełdzie Londyńskiej, gdzie wartość jednej akcji jest równa wartości jednego kwitu depozytowego (GDR).

Na dzień 31 grudnia 2013 r., kapitał zakładowy Spółki wynosił 3.937 mln złotych i był podzielony na 1.312 mln w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda. Głównym akcjonariuszem Spółki jest Orange S.A., która posiada 50,67% akcji.

W dniu 11 kwietnia 2013 roku, Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Orange Polska S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy w wysokości 50 groszy na jedną akcję.

Zmiany kursu akcji Orange Polska S.A.

W 2013 roku indeksy na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych zanotowały spadki. Akcje Spółki straciły od początku roku 16,5% (włączając efekt związany z wypłacaną dywidendą), podczas gdy indeks dużych spółek giełdowych WIG20 zanotował spadek o 7,1%. W 2013 roku, kurs akcji Orange S.A. wahał się w zakresie 6,23–12,87 zł.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego Orange Polska (na dzień 31 grudnia 2013 roku)

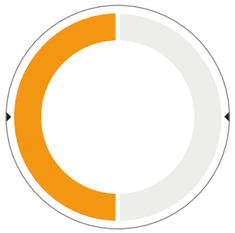

50,67%
Orange S.A. (poprzednio France Telecom S.A.)

49,33%
Pozostali akcjonariusze

0,5 zł
dywidenda
wymaga zatwierdzenia przez WZA

4–5%
stopa dywidendy
zgodnie z zakresem wahań kursu akcji w okresie od połowy lutego do marca 2014 r.

Zmiany kursu akcji OPL w 2013 roku w porównaniu ze zmianami WIG 20 i WIG

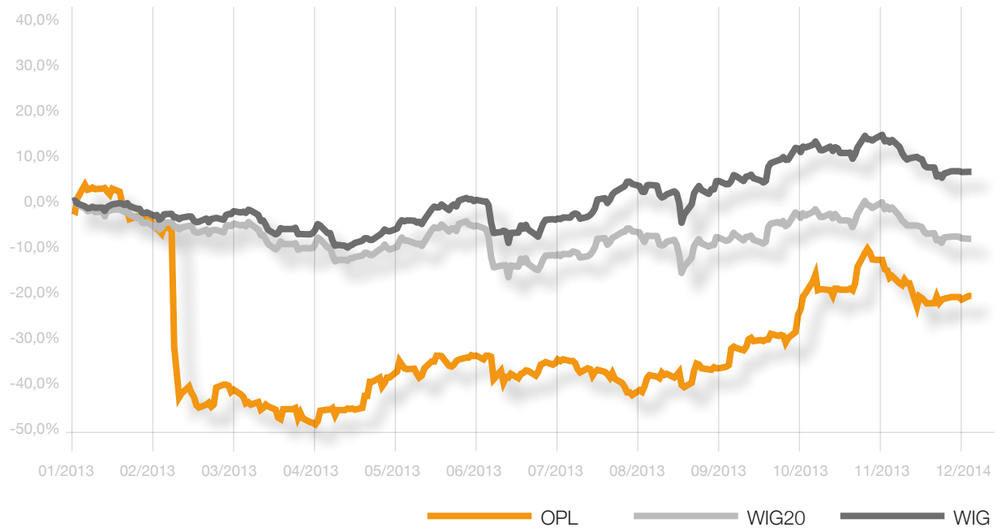

12,9 mld zł
kapitalizacja rynkowa
zgodnie z kursem akcji na dzień 31 grudnia 2013 r.

Rada Nadzorcza
Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata, a ich wynagrodzenie określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi powoływanie członków Zarządu i określanie ich wynagrodzenia, powoływanie biegłych rewidentów oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością Spółki.

W ramach funkcji nadzorczych, Rada Nadzorcza rozpatruje plan strategiczny i roczny budżet Spółki, a także monitoruje jej wyniki operacyjne 2012 i finansowe, wyraża opinie dotyczące zaciągania zobowiązań przekraczających równowartość 100.000.000 EUR, wyraża opinie dotyczące zbywania składników majątkowych Spółki o wartości przekraczającej równowartość 100.000.000 EUR, ocenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wnioski Zarządu, co do podziału zysków lub pokrycia strat. Przy rozpatrywaniu wyżej wymienionych spraw Rada Nadzorcza bierze pod uwagę uwarunkowania społeczne, ekologiczne i etyczne działalności Grupy.

Dodatkowo, zmieniona Ustawa o Rachunkowości (z dnia 29 września 1994 roku), która została opublikowana w 2009 roku, zwiększyła zakres odpowiedzialności Członków Rady Nadzorczej za rzetelność i prawidłową prezentację raportowania finansowego Spółki.

Prace Rady Nadzorczej koordynuje Przewodniczący przy wsparciu Sekretarza Rady Nadzorczej. Obowiązki i zakres odpowiedzialności Rady Nadzorczej są określone w formalnym dokumencie, który precyzuje jej rolę. Rada Nadzorcza pełni swe obowiązki kolegialnie, ale przekazała część kompetencji określonym komitetom, które opisano w kolejnych punktach.

Regulamin Rady Nadzorczej jest dostępny tutaj
www.orange-ir.pl/pl/corporate-governance

Skład na 31 grudnia 2013 roku:
1. Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. prof. Andrzej K. Koźmiński – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Członek Niezależny
3. Benoit Scheen – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
4. Marc Ricau – Sekretarz Rady Nadzorczej
5. Timothy Boatman – Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
6. dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
7. Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej
8. Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej
9. dr Mirosław Gronicki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
10. Sławomir Lachowski – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
11. Marie-Christine Lambert – Członek Rady Nadzorczej
12. Pierre Louette – Członek Rady Nadzorczej
13. Gervais Pellissier – Członek Rady Nadzorczej
14. Gérard Ries – Członek Rady Nadzorczej
15. dr Wiesław Rozłucki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń

W chwili obecnej w skład Rady Nadzorczej Orange Polska wchodzi sześciu Członków niezależnych: prof. Andrzej K. Koźmiński, Timothy Boatman, dr Henryka Bochniarz, dr Mirosław Gronicki, Sławomir Lachowski i dr Wiesław Rozłucki.

Wszystkie zmiany w składzie Rady Nadzorczej zostały szczegółowo opisane w Raporcie z działalności Rady Nadzorczej, w dalszej części tej sekcji.

Skład Komitetów Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2013 roku:

Komitet Audytowy
1. Timothy Boatman – Przewodniczący
2. Marc Ricau
3. Sławomir Lachowski
4. Marie-Christine Lambert

Pracom Komitetu przewodniczy Pan Timothy Boatman, niezależny Członek Rady Nadzorczej, który posiada odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje w kwestiach finansowo-księgowych oraz audytu.

Komitet ds. Wynagrodzeń
1. dr Wiesław Rozłucki – Przewodniczący
2. Andrzej K. Koźmiński
3. Benoit Scheen
4. Marc Ricau

Komitet ds. Strategii
1. Benoit Scheen – Przewodniczący
2. dr Henryka Bochniarz
3. Eric Debroeck
4. dr Mirosław Gronicki
5. Sławomir Lachowski
6. Gérard Ries

Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Timothy Boatman Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego na stałe uczestniczą w posiedzeniach Komitetu ds. Strategii.

Zarząd
Zarząd składa się z 3 do 10 Członków, w tym Prezesa Zarządu powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą zwykłą większością głosów oddanych. Kadencja Członków Zarządu trwa 3 lata. Do kompetencji Zarządu należy kierowanie wszelkimi działaniami Spółki z wyłączeniem spraw, które na mocy postanowień Kodeksu spółek handlowych lub Statutu są przekazane do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności ustalanie strategii Grupy, zatwierdzanie planu ekonomiczno-finansowego, tworzenie, przekształcanie i likwidowanie jednostek organizacyjnych Spółki, wykonywanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z Grupy. Decyzja o emisji lub wykupie akcji Spółki leży wyłącznie w kompetencji Walnego Zgromadzenia. Szczegółowy zakres uprawnień Zarządu określa Regulamin Zarządu dostępny pod adresem www.orange-ir.pl

Kontrola wewnętrzna, w tym zarządzanie ryzykiem
Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie. System ten umożliwia zarządzanie ryzykiem związanym z osiąganiem celów biznesowych (choć tego ryzyka całkowicie nie eliminuje), w istotnym stopniu zabezpieczając Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami.

W 2008 r. przyjęto w Spółce Kodeks Etyczny, który określa zasady relacji z klientami, akcjonariuszami, pracownikami, dostawcami i konkurentami, a także zasady dotyczące ochrony środowiska, w którym działa Grupa. Spółka udoskonaliła system reagowania na sygnały o naruszeniu zasad etycznych oraz zgłaszania potencjalnych i faktycznych nadużyć, który jest koordynowany przez Komisję ds. Etyki. Pracownicy przechodzą szkolenie w zakresie kwestii etycznych po ukończeniu, którego otrzymują indywidualne zaświadczenia. Wprowadzono formalne kanały zgłaszania naruszeń obowiązujących zasad, w tym do Przewodniczącego Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej oraz do Komisji ds. Etyki. Grupa z najwyższą starannością podchodzi do kwestii sprawozdawczości finansowej i stałej komunikacji ze środowiskiem polskich i zagranicznych inwestorów, a także wypełniania obowiązków informacyjnych. Kluczowi menadżerowie odpowiedzialni za funkcję finansowe, prawne, regulacyjne oraz kontrolę wewnętrzną zapoznają się ze sprawozdaniami finansowymi i zgłaszają do nich uwagi w ramach Komitetu ds. Przekazywania Informacji. Celem tych spotkań jest by przekazywane ujawnienia w sprawozdaniach finansowych były dokładne, przejrzyste, kompletne, terminowe i zgodne z wymogami prawa i przyjętymi powszechnie praktykami, a także by rzetelnie odzwierciedlały sytuację finansową i operacyjną Grupy. W 2013 roku, Komitet ds. Przekazywania Informacji odbył sześć posiedzeń. Dodatkowo Komitet Audytowy dokonuje przeglądu ujawnień finansowych przed ich opublikowaniem.

Do kluczowych elementów systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Orange Polska i jej Grupy należą:

(1) Audytorzy wewnętrzni przekazują raporty bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Plan audytów wewnętrznych jest corocznie oceniany przez Komitet Audytowy. Komitet ten analizuje także raporty audytorów wewnętrznych. W celu wzmocnienia niezależności Audytu Wewnętrznego, decyzje Zarządu w sprawie zatrudnienia Dyrektora Audytu Wewnętrznego, rozwiązania z nim umowy o pracę, oceny oraz wysokości jego wynagrodzenia wymagają opinii Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń. Dyrektor Audytu Wewnętrznego uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Komitetu Audytowego.
(2) Spółka regularnie ocenia jakość systemu kontroli i zarządzania ryzykiem. Proces ten obejmuje identyfikację i klasyfikację czynników ryzyka finansowego i pozafinansowego w działalności Grupy.
(3) Wprowadzono procedury służące stałemu monitorowaniu istotnych czynników ryzyka (prawnego, regulacyjnego, operacyjnego, dotyczącego sprawozdawczości finansowej, związanego z ochroną środowiska, itp.), które wyznaczają ogólne kierunki w zakresie stałej kontroli ryzyka.

W 2013 r. Zarząd po raz kolejny dokonał kompleksowej oceny kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej w Grupie Orange Polska. Zidentyfikowano najważniejsze problemy, eliminując je lub podejmując odpowiednie działania naprawcze. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2013 r. nie istniały żadne niedociągnięcia, które mogłyby w istotny sposób wpływać na skuteczność kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej.

RAPORT
z działalności Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. i jej komitetów wraz ze zwięzłą oceną sytuacji Grupy Kapitałowej Orange Polska w 2013 roku

I. Skład:

Skład Rady Nadzorczej na dzień 1 stycznia 2013 roku:
1. Prof. Andrzej K. Koźmiński – Przewodniczący
2. Benoit Scheen – Zastępca Przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
3. Marc Ricau – Sekretarz
4. Timothy Boatman – Członek, Przewodniczący Komitetu Audytowego
5. Dr. Henryka Bochniarz – Członek
6. Thierry Bonhomme – Członek
7. Jacques Champeaux – Członek
8. Dr. Mirosław Gronicki – Członek
9. Sławomir Lachowski – Członek
10. Marie-Christine Lambert – Członek
11. Pierre Louette – Członek
12. Gérard Ries – Członek
13. Dr. Wiesław Rozłucki – Członek, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń

W roku 2013 w składzie Rady miały miejsce następujące zmiany:
11 kwietnia wygasły mandaty panów: Thierry'ego Bonhomme'a, Jacques'a Champeaux, Mirosława Gronickiego i Marka Ricau.

Tego dnia Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało panów: Erika Debroecka, Mirosława Gronickiego, Gervais'a Pellissiera i Marka Ricau na Członków Rady Nadzorczej.

19 września Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało panów: Jean-Marie Culpina i Macieja Wituckiego na Członków Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2013 roku:
1. Maciej Witucki – Przewodniczący
2. Prof. Andrzej K. Koźmiński – Zastępca Przewodniczącego
3. Benoit Scheen – Zastępca Przewodniczącego, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
4. Marc Ricau – Sekretarz
5. Timothy Boatman – Członek, Przewodniczący Komitetu Audytowego
6. Dr. Henryka Bochniarz – Członek
7. Jean-Marie Culpin – Członek
8. Eric Debroeck – Członek
9. Dr. Mirosław Gronicki – Członek
10. Sławomir Lachowski – Członek
11. Marie-Christine Lambert – Członek
12. Pierre Louette – Członek
13. Gervais Pellissier – Członek
14. Gérard Ries – Członek
15. Dr. Wiesław Rozłucki – Członek, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń

W skład Rady Nadzorczej wchodzi obecnie sześciu członków niezależnych: prof. Andrzej K. Koźmiński, Timothy Boatman, dr Henryka Bochniarz, dr Mirosław Gronicki, Sławomir Lachowski i dr Wiesław Rozłucki.

W ramach Rady Nadzorczej działają trzy stałe komitety, których skład na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiał się następująco:
– Komitet Audytowy: Timothy Boatman – Przewodniczący, Marc Ricau, Sławomir Lachowski i Marie-Christine Lambert – członkowie;
– Komitet ds. Wynagrodzeń: Wiesław Rozłucki – Przewodniczący, Andrzej K. Koźmiński, Benoit Scheen i Marc Ricau – członkowie;
– Komitet ds. Strategii: Benoit Scheen – Przewodniczący, Henryka Bochniarz, Eric Debroeck, Mirosław Gronicki, Sławomir Lachowski i Gérard Ries – członkowie.

II. Działalność

Rada Nadzorcza, działając zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych i Statutem Spółki, sprawowała stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

W 2013 roku Rada Nadzorcza wykonała swoje obowiązki wynikające z Kodeksu spółek handlowych:

1. Dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2012 oraz wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku Spółki;
2. Dokonała oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2012;
3. Złożyła Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania z wyników powyższej oceny.

Rada Nadzorcza dołożyła należytych starań w celu zapewnienia by sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowe spełniały wymagania przewidziane prawem.
Rada Nadzorcza wykonywała także prawa i obowiązki wynikające ze Statutu Spółki i Kodeksu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, wśród których należy wymienić:

1) wyrażanie opinii dotyczących wniosków kierowanych pod obrady Walnego Zgromadzenia, w tym wniosku o zmianę Statutu Spółki,
2) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Spółki,
3) wyrażenie opinii dotyczących budżetu Orange Polska i Grupy Kapitałowej Orange Polska,
4) sporządzenie zwięzłej oceny sytuacji Grupy Kapitałowej Orange Polska w roku 2012, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania istotnym ryzykiem,

W 2013 roku Rada Nadzorcza odbyła 7 posiedzeń i podjęła 29 uchwał, w tym 9 w trybie pisemnym (korespondencyjnym).

W swojej działalności Rada Nadzorcza korzystała z opinii przekazywanych przez swoje Komitety (Komitet Audytowy, Komitet ds. Wynagrodzeń i Komitet ds. Strategii), w odpowiednich sprawach.

Sprawozdania z działalności trzech stałych komitetów Rady Nadzorczej w 2013 roku stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania.

Rada Nadzorcza sformułowała szereg zaleceń, uwag i wniosków dla Zarządu, odnoszących się do różnych aspektów działalności Spółki.

Rada Nadzorcza na bieżąco nadzorowała wykonanie swoich uchwał i zaleceń, analizując informacje przedstawiane przez Zarząd.

III. Zwięzła ocena sytuacji grupy kapitałowej Orange Polska w 2013 roku

Niniejsza ocena sytuacji Grupy Orange Polska w 2013 roku została sporządzona przez Radę Nadzorczą zgodnie z zasadą III.1.1 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, wprowadzonych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Ocena ta jest oparta na wynikach finansowych Grupy (Spółki oraz jej spółek zależnych) w 2013 roku, a także informacjach uzyskanych przez Radę Nadzorczą w trakcie wypełniania przez nią obowiązków statutowych.

W 2013 roku, działalność Rady Nadzorczej koncentrowała się w szczególności na następujących zagadnieniach:
a) wyniki finansowe i operacyjne Grupy w odniesieniu do budżetu,
b) przygotowanie i przystąpienie do realizacji średnio-okresowego planu działań na lata 2013–2016,
c) zawarcie umów finansowych z Grupą Orange,
d) monitorowanie realizacji programów kluczowych dla przyszłości Grupy, w tym programu współdzielenia mobilnej sieci dostępowej z T-Mobile,
e) zbycie spółki zależnej Wirtualna Polska,
f) połączenie głównych podmiotów Grupy, Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz PTK Centertel, w jedną spółkę Orange Polska S.A.,
g) satysfakcja klientów – program poprawy relacji z klientami.

Rada Nadzorcza, działając poprzez komitety oraz wszystkich członków (w tym sześciu członków niezależnych), brała aktywny udział w procesie oceny najważniejszych inicjatyw, mając na względzie interes wszystkich interesariuszy Grupy, w tym akcjonariuszy. Ponadto, Rada sprawowała nadzór nad realizacją celów operacyjnych i finansowych Grupy poprzez analizę sporządzanych przez Zarząd raportów kwartalnych, jak również – poprzez Komitet Audytowy – prowadziła nadzór nad wypełnianiem przez Zarząd funkcji kontroli, zarządzania ryzykiem i budżetowania.

Działalność operacyjna Grupy

Pomimo silnie konkurencyjnego otoczenia, Orange Polska osiągnęła w 2013 roku widoczną poprawę dynamiki działalności komercyjnej. W szczególności, skupienie się na konwergencji przyniosło dynamiczny wzrost w zakresie produktu Orange Open – liczba klientów tej oferty zwiększyła się do 286 tys. (z 33 tys. na koniec 2012 roku). Około 58% z nich dokupiło dodatkowe usługi w chwili zawierania umowy, co potwierdza potencjał oferty Orange Open w zakresie dosprzedaży. Liczba klientów mobilnych Grupy wzrosła o 430 tys., w tym o 310 tys. w segmencie post-paid. W dużej mierze przyczyniła się do tego wprowadzona w kwietniu 2013 roku druga marka komórkowa Grupy: nju.mobile. Baza klientów tej marki, pozyskanych głównie od konkurencji, osiągnęła 353 tys. Na rynku stacjonarnym, Grupa ograniczyła utratę klientów do 345 tys. w 2013 roku, wobec utraty 590 tys. łączy stacjonarnych w 2012 roku. Baza klienckа usług stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu zmniejszyła się o 44 tys. – głównie w odniesieniu do usług opartych na technologii ADSL i CDMA, podczas gdy liczba klientów Grupy korzystających z usług VDSL wzrosła o 38 tys. Grupa kontynuowała pakietowanie usług dostępu do Internetu z telewizją i telefonią internetową (VoIP), co przyniosło wzrost liczby klientów pakietów 3P o 103 tys. w 2013 roku. Liczba klientów usług mobilnego szerokopasmowego dostępu do Internetu wzrosła o 180 tys., do czego przyczyniły się między innymi działania komercyjne obejmujące dopłaty do urządzeń (netbooków, tabletów).

Innym istotnym wydarzeniem było połączenie operatora stacjonarnego i komórkowego Grupy, TP S.A. oraz PTK Centertel, w jedną spółkę Orange Polska S.A. Proces ten zakończył się w dniu 31 grudnia 2013 roku. Jest to ważny krok dla Grupy, który ułatwi realizację strategii rozwijania produktów konwergentnych.

W 2013 roku, Grupa kontynuowała współpracę z T-Mobile w zakresie współkorzystania z mobilnych sieci dostępowych. Do końca roku, zostało zmodernizowanych i przekazanych do wspólnego użytku około 8200 stacji (spośród planowanych 10 tys.). Nastąpiło rozszerzenie współpracy o technologię 4G (LTE), a Grupa uzyskała dostęp do należących do T-Mobile częstotliwości LTE w paśmie 1800 MHz. W wyniku tej współpracy, Grupa rozpoczęła świadczenie usług w technologii LTE, a także zwiększyła pokrycie siecią 3G do około 90% ludności oraz uzyskała pokrycie siecią 4G na poziomie około 16% ludności.

Zgodnie z przyjętą strategią zbycia składników majątku nie związanych z podstawową działalnością, w dniu 23 października 2013 Grupa podpisała z O2 Sp. z o.o. umowę sprzedaży spółki zależnej Wirtualna Polska S.A., wymagającą zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Po uzyskaniu zgody UOKiK, w 2014 roku sfinalizowano transakcję sprzedaży spółki za łączną kwotę 383 mln zł.

W dniu 9 grudnia 2013 roku, Grupa podpisała ze związkami zawodowymi nową Umowę Społeczną na lata 2014-2015. Zgodnie z tą umową, Grupa pomoże tym pracownikom, którzy nie mogą dostosować swojego profilu zawodowego do zmieniających się potrzeb rynkowych, umożliwiając im udział w programie odejść dobrowolnych, który przewiduje wypłacanie odpraw. W latach 2014-2015 z odejść dobrowolnych będzie mogło skorzystać maksymalnie 2 950 pracowników Grupy, w tym 1 530 w 2014 roku.

Sytuacja finansowa Grupy

Główne cele Grupy w 2013 roku obejmowały:

- połączenie TP S.A. oraz PTK Centertel Sp. z o.o.,
- ścisłe monitorowanie osiąganych wyników w celu zapewnienia szybkiej reakcji na niekorzystne zmiany warunków działalności, wynikające z utrzymującej się niestabilnej sytuacji na rynkach finansowych,
- skuteczną promocję usług konwergentnych typu Orange Open, a w efekcie umocnienie wiodącej pozycji w ujęciu wartościowym w segmentach telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej i szerokopasmowego dostępu do Internetu,
- przeprowadzenie działań umożliwiających Grupie rozwój poza działalnością telekomunikacyjną, zgodnie z planem strategicznym,
- analizę możliwości outsourcingu różnych aktywności oraz możliwości zbycia składników majątku niezwiązanych z podstawową działalnością w celu poprawy efektywności,
- zwiększenie satysfakcji i lojalności klientów, w tym poprzez realizację programu podnoszenia jakości obsługi klientów,
- monitorowanie marży EBITDA Grupy,
- optymalizację wydatków inwestycyjnych do poniżej 2 mld zł,
- ograniczenie wpływu wahań kursowych na wysokość kosztów sprzedaży, kosztów finansowych i nakładów inwestycyjnych,
- intensyfikację optymalizacji bazy kosztowej,
- utrzymanie stabilności finansowej, w tym skorzystanie z możliwości finansowania przez Orange SA, a także ścisłe monitorowanie stanu i prognozy w zakresie wskaźników zadłużenia,
- wygenerowanie organicznych przepływów pieniężnych w wysokości co najmniej 0,8 mld złotych[1] (cel ten podwyższono następnie do „co najmniej 1 mld zł"),
- wypracowanie nowego podejścia do wynagradzania akcjonariuszy opartego o zmieniającą się dynamikę rynku,
- zakończenie realizacji Porozumienia zawartego z Regulatorem,
- dalsze usprawnianie kontroli wewnętrznej oraz zasad zarządzania ryzykiem,
- kontynuację współpracy z T-Mobile Polska w ramach spółki NetWorkS! w zakresie współkorzystania z infrastruktury sieciowej i częstotliwości.

Grupa osiągnęła wyraźne sukcesy komercyjne, wynikające z realizacji nowego średniookresowego planu działań na lata 2013-2016. Jednak w dalszym ciągu odczuwała znaczący niekorzystny wpływ obniżek stawek za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych (MTR), które od 31 grudnia 2012 roku zostały obniżone łącznie o 65%, oraz presji cenowej na rynku komórkowym, która nasiliła się w 2012 roku w oczekiwaniu na obniżki stawek MTR, przyczyniając się do spadku wskaźnika ARPU z usług mobilnych. W wyniku kumulacji tych czynników, przychody Grupy wyniosły 12 923 mln zł i w porównaniu z 2012 rokiem były niższe o 8,6%. Z wyłączeniem wpływu regulacji (głównie obniżek stawek MTR) w wysokości -693 mln zł, przychody zmniejszyły się o 3,7% rok do roku. Skorygowana marża EBITDA[2] wyniosła 31,6%, a organiczne przepływy pieniężne wyniosły 1 105 mln zł, wobec 1 593 mln zł[3] w 2012 roku.

Zadłużenie netto Grupy zmniejszyło się na koniec 2013 roku do poziomu 4 512 mln zł. Grupa posiada solidną strukturę bilansu, ze wskaźnikiem zadłużenia netto na poziomie 26% i wskaźnikiem zadłużenia netto do EBITDA na poziomie 1,1. Powyższe wskaźniki w połączeniu ze skuteczną polityką zabezpieczeń umożliwiły Grupie utrzymanie solidnej oceny ratingowej (Baa1/BBB z perspektywą negatywną – na dzień 31 grudnia 2013 roku).

W 2013 roku, Grupa wypłaciła dywidendę w wysokości 656 mln zł, to jest 50 gr na akcję, płatną w gotówce.

Wnioski i zalecenia na 2014 rok

Polski rynek telekomunikacyjny przeszedł okres ważnych przemian, wynikających z obniżek stawek MTR oraz wojen cenowych w segmencie abonamentowym telefonii komórkowej. W konsekwencji, wymusiło to istotną adaptację Grupy, co znalazło odzwierciedlenie w nowym średniookresowym planie działań na lata 2013-2016. Pomimo wyżej wspomnianej presji, Grupa osiągnęła w 2013 roku wyniki zgodne ze skorygowanymi celami. Rada Nadzorcza wyraża przekonanie, że Zarząd dołoży odpowiednich starań, by zrealizować cele Grupy na rok 2014.

Zdaniem Rady Nadzorczej, w 2014 roku Grupa powinna skoncentrować się na dalszym wdrażaniu nowego średniookresowego planu działań. W tym celu Grupa musi stworzyć bardziej efektywną i elastyczną organizację, a w szczególności skoncentrować się na następujących zadaniach:

- osiągnięciu korzyści z połączenia TP S.A. oraz PTK Centertel Sp. z o.o. oraz dalszej koncentracji na strategii rozwoju produktów konwergentnych i oferty Orange Open,
- ścisłym monitorowaniu osiąganych wyników w celu zapewnienia szybkiej reakcji na niekorzystne zmiany warunków działalności, wynikające z utrzymującej się niestabilnej sytuacji na rynkach finansowych,
- umocnieniu wiodącej pozycji w ujęciu wartościowym w segmentach telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej i szerokopasmowego dostępu do Internetu,
- przeprowadzeniu działań umożliwiających Grupie rozwój poza działalnością telekomunikacyjną, zgodnie z planem strategicznym,
- zwiększeniu satysfakcji i lojalności klientów, w tym poprzez dalszą realizację programu podnoszenia jakości obsługi klientów,
- monitorowaniu marży EBITDA Grupy,
- optymalizacji wydatków inwestycyjnych do poniżej 1,8 mld zł (z wyłączeniem jednorazowych wydatków na nabycie częstotliwości),
- ograniczeniu wpływu wahań kursowych na wysokość kosztów sprzedaży, kosztów finansowych i nakładów inwestycyjnych,
- intensyfikacji optymalizacji bazy kosztowej,
- utrzymaniu stabilności finansowej, w tym skorzystaniu z możliwości finansowania przez Orange SA, a także ścisłym monitorowaniu stanu i prognozy w zakresie wskaźników zadłużenia,
- wygenerowaniu organicznych przepływów pieniężnych w wysokości co najmniej 1,1 mld złotych[1],
- wynagradzaniu akcjonariuszy na uzasadnionym poziomie, z uwzględnieniem struktury finansowej oraz przyszłych potrzeb kapitałowych Grupy,
- dalszym usprawnianiu kontroli wewnętrznej oraz zasad zarządzania ryzykiem,
- kontynuacji współpracy z T-Mobile Polska w ramach spółki NetWorkS! w zakresie współkorzystania z infrastruktury sieciowej i częstotliwości,
- rozwijaniu usług 4G (LTE) oraz podejmowaniu uzasadnionych wysiłków w celu zapewnienia dostępu do częstotliwości LTE.

IV. Ocena kontroli wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem w Grupie

Rada Nadzorcza odpowiada za nadzór nad efektywnością systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Grupie, opracowanego i wdrożonego przez Zarząd.

System ten umożliwia zarządzanie ryzykami, które mogą mieć wpływ na niezrealizowanie celów biznesowych, oraz w istotnym stopniu zabezpiecza Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami (zarządzanie ryzykiem nie oznacza jego całkowitej eliminacji, lecz lepsze rozpoznanie zagrożeń i podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach uzasadnionych). Procesy są zaprojektowane tak, aby dawać rozsądne, lecz nie absolutne zapewnienie, że ryzyka istotne dla Grupy są zidentyfikowane i odpowiednie działania są podejmowane.

Najważniejsze elementy systemu kontroli wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem, zostały przedstawione w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy za 2013 rok, które zostało opublikowane w dniu 12 lutego 2014 roku.

W roku 2013, Grupa ponownie przeprowadziła całościową ocenę kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego w ramach Programu Sarbanes-Oxley realizowanego w Orange S.A. Stwierdzone niedociągnięcia w sposobie zaprojektowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej zostały zidentyfikowane i skorygowane bądź został względem nich przygotowany plan naprawczy. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2013 roku żadne ze zidentyfikowanych słabości nie miały istotnego wpływu na system kontroli wewnętrznej oraz raportowanie finansowe. Zarząd powinien kontynuować wysiłki w tym zakresie również w 2014 roku.

Również audytorzy wewnętrzni oraz biegli rewidenci Spółki zgłaszają Zarządowi oraz Komitetowi Audytowemu wszelkie słabości systemu kontroli, które identyfikują podczas audytu, a ich rekomendacje są na bieżąco wdrażane.

[1] z wyłączeniem nabycia częstotliwości, zmian w zakresie konsolidacji oraz wpływu czynników ryzyka i sporów sądowych.
Organiczne przepływy pieniężne = przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej – (nakłady inwestycyjne + zmiana zobowiązań inwestycyjnych) + przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych.

[2] skorygowana o koszty restrukturyzacji w wysokości 147 mln zł oraz -33 mln zł korekty związanej z połączeniem spółek TP S.A. i PTK Centertel (VAT oraz zapasy).

[3] organiczne przepływy pieniężne netto w 2012 roku z wyłączeniem zapłaty 550 mln EUR na rzecz DPTG.

Działalność Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. w roku 2013

Komitet Audytowy został powołany uchwałą Rady Nadzorczej nr 324/V/2002 z dnia 14 czerwca 2002 roku (z późniejszymi zmianami w tym zmianami wprowadzonymi uchwałą Rady Nadzorczej nr 9/12 z dnia 14 marca 2012) w sprawie utworzenia Komitetu Audytowego, jako organu doradczego podległego Radzie Nadzorczej.

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej w zakresie właściwego zastosowania zasad sprawozdawczości budżetowej, sprawozdawczości finansowej i kontroli wewnętrznej (w tym zarządzania ryzykiem) w Orange Polska S.A. („Spółka"), Grupie Orange Polska („Grupa") oraz współpraca z biegłymi rewidentami Grupy.

Skład
W 2013 roku Komitet Audytowy pracował w następującym składzie:

Przewodniczący:
Timothy Boatman („Członek niezależny Rady Nadzorczej") posiadający kwalifikacje brytyjskiego biegłego rewidenta

Członkowie:
Marie Christine Lambert
Sławomir Lachowski („Członek niezależny Rady Nadzorczej")
Marc Ricau

Sekretarzem Komitetu był Jerzy Klonecki.
Jacques de Galzain, Członek Zarządu ds. Finansów oraz Jacek Chaber, dyrektor Audytu Wewnętrznego, uczestniczyli we wszystkich spotkaniach Komitetu Audytowego. Inni Członkowie Zarządu, szczególnie Prezes Zarządu, uczestniczyli w spotkaniach w zależności od poruszanych zagadnień.

Zadania Komitetu
Najważniejsze zadania Komitetu obejmują:

1) 1) Nadzorowanie rzetelności informacji finansowej przekazywanej przez Spółkę, a w szczególności monitorowanie:
   a. Prawidłowości i zgodności zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę i Grupę, w tym kryteriów konsolidacji wyników finansowych;
   b) Zmian standardów, zasad i praktyk rachunkowych;
   c) Głównych obszarów sprawozdawczości podlegających osądowi;
   d) Znaczących korekt wynikających z przeprowadzonego audytu;
   e) Oświadczeń o kontynuacji działalności Spółki;
   f) Zgodności z obowiązującymi przepisami o rachunkowości;
2) Przegląd, co najmniej raz w roku, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy w celu dokonania oceny czy w miarę możliwości najważniejsze ryzyka (w tym związane ze zgodnością z obowiązującymi przepisami i regulacjami) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i prezentowane;
3) Coroczny przegląd programu prac Audytu Wewnętrznego, w tym przegląd niezależności funkcji Audytu Wewnętrznego oraz jego budżetu, jak również koordynację prac pomiędzy audytorami wewnętrznymi i biegłymi rewidentami;
4) Analizę raportów audytorów wewnętrznych Grupy i głównych wniosków z innych badań wewnętrznych, jak również odpowiedzi Zarządu na zgłoszone rekomendacje;
5) Wydawanie zaleceń w odniesieniu do zatrudnienia, rozwiązania umowy o pracę, oceny i/lub wynagrodzenia (w tym przyznania premii) dyrektora Audytu Wewnętrznego;
6) Analizę i opiniowanie dla Zarządu i / lub do Rady Nadzorczej (zgodnie ze wskazaniem) istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami;
7) Monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki pod kątem niezależności i obiektywności i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzenia za dodatkowe usługi;
8) Analizę przyczyn rezygnacji biegłego rewidenta;
9) Omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie prac biegłych rewidentów;
10) Omawianie (z udziałem lub bez udziału Zarządu Spółki) wszelkich problemów lub zastrzeżeń zidentyfikowanych podczas badania sprawozdań finansowych;
11) Analizę skuteczności procesu badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta oraz odpowiedzi Zarządu na sformułowane zalecenia;
12) Rozpatrywanie wszelkich innych kwestii, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza;
13) Regularne informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich znaczących kwestiach leżących w zakresie działalności Komitetu;
14) Przedstawienie Radzie Nadzorczej rocznego sprawozdania z działalności Komitetu Audytowego i wyników tej działalności.

Działalność w roku 2013

Komitet Audytowy odbył w 2013 roku 10 posiedzeń z tego 8 planowych i 2 specjalne. Komitet zajmował w szczególności się następującymi sprawami:

1) Przegląd publikowanych kwartalnych i rocznego sprawozdań finansowych, prawidłowości i zgodności zasad rachunkowości stosowanych w Spółce i Grupie, szczególną uwagę zwrócono na te aspekty, w których wymagana jest profesjonalna ocena np. utrata wartości aktywów w tym wartości firmy i należności handlowych, rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, podatkowe i regulacyjne, ujmowanie przychodów oraz odroczony podatek;
2) Przegląd systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy raportowanego przez Zarząd, w szczególności, czy Zarząd nadaje właściwy ton w zakresie sposobu identyfikacji ryzyk, zarządzania nimi i ich ujawniania. Komitet zapoznał się z raportami Zarządu na temat planowanych działań w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne audytorów wewnętrznych i biegłego rewidenta. Komitet Audytowy zapoznał się ze zaktualizowanymi przez Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) zaktualizowanymi zasadami kontroli wewnętrznej (Internal Control Integrated Framework), wydanymi 14 maja 2013 r.;
3) Przegląd rocznego planu Audytu Wewnętrznego, budżetu i raportu ze stanu prac oraz odpowiedzi Zarządu na ustalenia pokontrolne i zalecenia. Ponadto, zostało przeprowadzone spotkanie Komitetu Audytowego z dyrektorem Audytu Wewnętrznego. Komitet Audytowy otrzymał raport dotyczący odnowienia w roku 2013 certyfikatu Institut Français de l'Audit et du Contrôle Internes (IFACI). Komitet Audytowy dokonał również przeglądu niezależności Audytu Wewnętrznego;
4) Przegląd ubiegłorocznych prac biegłego rewidenta oraz przedstawienie Radzie Nadzorczej rekomendacji odnośnie wyboru biegłego rewidenta, jego wynagrodzenia i warunków umowy. Zgodnie z Kodeksem Dobrych Praktyk dla spółek notowanych na GPW w Warszawie, Komitet Audytowy rekomendował Radzie Nadzorczej powołanie spółki Deloitte Audit Sp. z o.o. na biegłego rewidenta Spółki i Grupy do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2013 oraz półrocznego sprawozdania finansowego za okres do 30 czerwca 2013 roku. Deloitte Polska Sp.z o.o Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt Sp. z o.o.) po raz pierwszy została wybrana jako biegły rewident za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2009;
5) Stała kontrola zakresu i wyników badania przez biegłego rewidenta, jego niezależności i obiektywności (w tym sceptycyzmu) oraz przedstawianie Radzie wniosków pokontrolnych. Wszystkie usługi niewchodzące w zakres badania sprawozdania finansowego i kontroli wewnętrznej świadczone przez zewnętrznych audytorów zostały przed ich rozpoczęciem zatwierdzone przez Przewodniczącego Komitetu Audytu. Ponadto, Komitet Audytowy dokonał przeglądu zaproponowanego planu prac biegłego rewidenta za rok obrotowy 2013, w tym ustalenia progu istotności dla prowadzonych prac w odniesieniu do obecnej sytuacji Grupy oraz zmian w standardach rachunkowych i audytorskich. Monitorowanie reakcji Zarządu na rekomendacje biegłych rewidentów zawartych w piśmie do Zarządu. Dodatkowo, Komitet Audytowy odbył spotkanie z partnerem spółki audytorskiej, odpowiedzialnym za audyt statutowy bez udziału kierownictwa Spółki;
6) Przegląd bieżącej działalności Komisji ds. Etyki Orange Polska, Biura Zarządzania Zgodnością (Compliance) oraz przygotowania i wdrażania prowadzonych przez Zarząd działań w zakresie zabezpieczenia przychodów, przeciwdziałania nadużyciom, zabezpieczenia transakcji finansowych (hedging), ubezpieczeń, cyber-bezpieczeństwa (w tym CERT), zapewnienia bezpieczeństwa danych (w tym danych klienckich) oraz działań w zakresie zarządzania kryzysowego, ciągłości działania i planów odtworzeniowych, a także procesu zgłaszania nieprawidłowości (whistleblowing) wraz z monitorowaniem wyników kontroli w sprawie zgłoszonych nieprawidłowości;
7) Przegląd budżetu Grupy na rok 2013 i przekazanie Radzie Nadzorczej rekomendacji, w tym zakresie;
8) Przegląd zaproponowanej przez Zarząd polityki wynagrodzenia dla akcjonariuszy w 2013 roku;
9) Opiniowanie innych spraw przekazywanych do Komitetu przez Radę Nadzorczą i/lub Zarząd, w tym połączenia Spółki ze spółka zależną PTK Centertel Sp. z o.o., transakcji kapitałowych w tym, sprzedaży spółki Wirtualna Polska S.A. oraz udziału w przetargu na rezerwację częstotliwości 1800 MHz;
10) Przegląd raportów Zarządu w zakresie wdrożenia wymogów Porozumienia zawartego z UKE w 2009.

Komitet Audytowy wypełnił we wszystkich istotnych aspektach wytyczne Rekomendacji dotyczących pracy Komitetu Audytowego opracowanych w listopadzie 2010 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego w Polsce.

W omawianym roku, Komitet Audytowy, a w szczególności jego dwaj niezależni członkowie, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, dokonali przeglądu i zaopiniowali Zarządowi istotne transakcje z podmiotami powiązanymi w szczególności zaś nowe ustalenia z Grupą Orange w zakresie finansowania (i ich funkcjonowanie), a także zapoznawali się z raportami o tych transakcjach opracowanymi przez Audyt Wewnętrzny Grupy.

Timothy Boatman
Przewodniczący Komitetu Audytowego
Rady Nadzorczej

17 marca 2014 roku

SPRAWOZDANIE
z działalności Komitetu ds. Strategii
Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. w roku 2013

Komitet ds. Strategii został powołany uchwałą Rady Nadzorczej nr 417/05 z dnia 15 czerwca 2005 roku.
Głównym zadaniem Komitetu jest doradztwo i wsparcie dla Zarządu w zakresie planów strategicznych Grupy Orange Polska oraz inicjatyw strategicznych.

Skład Komitetu ds. Strategii w roku 2013:

Przewodniczący:
Benoit Scheen

Członkowie:
dr Henryka Bochniarz („członek niezależny")
Jacques Champeaux – do 11 kwietnia 2013 roku
Eric Debroeck – od 11 kwietnia 2013 roku
dr Mirosław Gronicki („członek niezależny")
Sławomir Lachowski („członek niezależny")
– od 19 września 2013 roku
Gérard Ries

Stali goście:
prof. Andrzej K. Koźmiński, Przewodniczący Rady Nadzorczej
– do 19 września 2013 roku
Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej
– od 19 września 2013 roku
Timothy Boatman, Przewodniczący Komitetu Audytowego

Funkcję Sekretarza Komitetu pełnił w roku 2013 Vincent Lobry, członek Zarządu ds. Zarządzania Wartością i Konwergencją.

Działalność w roku 2013:
W 2013 roku prace Komitetu Rady Nadzorczej ds. Strategii skoncentrowane były na walidacji i monitorowaniu wdrażania średnioterminowej strategii Orange Polska w tym podejścia do obszarów wzrostowych (np. ICT) oraz nowych projektów: Orange Finance i Orange Energy. Pośród zagadnień dyskutowanych podczas spotkań Komitetu była także strategia inwestycyjna Orange Polska (ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju sieci LTE oraz Narodowego Planu Szerokopasmowego).

Członkowie Zarządu aktywnie uczestniczyli we wszystkich tych pracach.

Komitet zebrał się w 2013 roku na trzech posiedzeniach: 24 stycznia, 11 lipca oraz 17 października.

Benoit Scheen
Przewodniczący Komitetu ds. Strategii

17 marca 2014 roku

SPRAWOZDANIE
z działalności Komitetu ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. w roku 2013

Komitet ds. Wynagrodzeń został powołany uchwałą Rady Nadzorczej nr 385/04 z dnia 16 czerwca 2004 roku w sprawie utworzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń TP S.A., jako organu doradczego podległego Radzie Nadzorczej.

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi w zakresie ogólnej polityki wynagrodzeń Grupy Orange Polska oraz udzielanie rekomendacji w przedmiocie powoływania w skład Zarządu, realizacji celów, warunków wynagradzania i wysokości premii dla Członków Zarządu.

Skład:
W roku 2013, Komitet ds. Wynagrodzeń pracował w następującym składzie:

Przewodniczący:
Dr Wiesław Rozłucki
(„członek niezależny")

Członkowie:
Benoit Scheen
Andrzej K. Koźmiński („członek niezależny")
– od 19 września 2013 roku
Marc Ricau
Sławomir Lachowski („członek niezależny")
– od 11 kwietnia do 19 września 2013 roku

Sekretarzem Komitetu był Jacek Kowalski, Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich.

Działalność w 2013 roku:
W 2013 roku Komitet ds. Wynagrodzeń odbył sześć posiedzeń i przygotował rekomendacje do rozważenia przez Radę Nadzorczą, skoncentrowane na następujących sprawach:
1. Debata na temat zgodności struktury i polityki wynagradzania Zarządu z postanowieniami Zalecenia Komisji Europejskiej.
2. Dyskusja oraz akceptacja Polityki Wynagradzania w Orange Polska.
3. Dyskusja nad systemem premiowania dla Członków Zarządu: 6-miesięczny versus 12-miesięczny oraz rekomendacja dla Rady Nadzorczej.
4. Akceptacja projektu uchwały w sprawie „obowiązków Członka Zarządu TP S.A. pełniącego funkcję w radzie nadzorczej lub zarządzie podmiotu nie będącego podmiotem Grupy Orange".
5. Rekomendacja dla Rady Nadzorczej odnośnie powołania i warunków zatrudnienia Prezesa Zarządu.
6. Rekomendacja dla Rady Nadzorczej odnośnie poziomu części zmiennej wynagrodzenia Prezesa Zarządu.
7. Dyskusja nad Polityką Wynagradzania w Orange Polska w kontekście części zmiennej wynagrodzenia.
8. Ocena realizacji celów MBO Członków Zarządu za drugie półrocze 2012 roku, przegląd oraz ostateczna akceptacja celów za pierwsze półrocze 2013 roku i za drugie półrocze 2013 roku.

Wiesław Rozłucki
Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń

17 marca 2014 roku

sprawozdanie finansowe

1 wprowadzenie do Orange Polska
2 średnio-okresowy plan działań 2013–2015
3 kadra zarządzająca
4 wyniki operacyjne
5 CSR
6 ład korporacyjny
7

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w milionach złotych, z wyjątkiem zysku na jedną akcję)	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2013 (zbadane)	12 miesięcy do 31 grudnia 2012 (patrz Nota 2, zbadane)
Przychody	**5**	**12.923**	**14.141**
Usługi obce	6.1	(6.440)	(6.903)
Koszty świadczeń pracowniczych	6.2	(1.946)	(2.065)
Pozostałe koszty operacyjne	6.3	(807)	(838)
Pozostałe przychody operacyjne	6.3	320	479
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	40	35
Koszty rozwiązania stosunku pracy	14	(186)	8
Amortyzacja	10, 11	(3.107)	(3.267)
Utrata wartości aktywów trwałych	8.3	(9)	(16)
Zysk operacyjny		**788**	**1.574**
Przychody odsetkowe	17	12	28
Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	17	(388)	(517)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	17	(2)	28
Koszty dyskonta	17	(100)	(95)
Koszty finansowe, netto		**(478)**	**(556)**
Podatek dochodowy	26	(16)	(163)
Skonsolidowany zysk netto		**294**	**855**
Zysk netto przypisany właścicielom Orange Polska S.A.		294	855
Zysk netto przypisany udziałom nie dającym kontroli		–	–
Zysk na jedną akcję (w złotych) (podstawowy i rozwodniony)	**32.6**	**0,22**	**0,65**
Średnia ważona liczba akcji (w milionach) (podstawowa i rozwodniona)	32.6	1.312	1.316

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w milionach złotych)	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2013 (zbadane)	12 miesięcy do 31 grudnia 2012 (zbadane)
Skonsolidowany zysk netto		**294**	**855**
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do wyniku			
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	16	38	(50)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione		(7)	9
Pozycje, które mogą być przeniesione do wyniku			
Straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	22	(1)	(25)
Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych		5	–
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które mogą być przeniesione		–	5
Inne całkowite zyski/(straty), netto		**35**	**(61)**
Całkowite dochody ogółem		**329**	**794**
Całkowite dochody ogółem przypisane właścicielom Orange Polska S.A.		329	794
Całkowite dochody ogółem przypisane udziałom nie dającym kontroli		–	–

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w milionach złotych)	Nota	Na dzień 31 grudnia 2013 (zbadane)	Na dzień 31 grudnia 2012 (patrz Nota 2, zbadane)
AKTYWA			
Wartość firmy	9	3.940	4.016
Pozostałe wartości niematerialne	10	3.081	2.967
Środki trwałe	11	12.768	13.951
Instrumenty pochodne	22	4	127
Pozostałe aktywa finansowe	20	9	14
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	26	923	878
Aktywa trwałe razem		**20.725**	**21.953**
Zapasy		200	194
Należności handlowe	12	1.199	1.413
Instrumenty pochodne	22	89	–
Pozostałe aktywa finansowe	20	15	17
Pozostałe aktywa		63	113
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	12	88	67
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	21	198	406
Aktywa obrotowe razem		**1.852**	**2.210**
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	13	225	–
SUMA AKTYWÓW		**22.802**	**24.163**
PASYWA			
Kapitał zakładowy	27.1	3.937	4.007
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		832	832
Akcje własne	27.2	–	(400)
Pozostałe kapitały rezerwowe	16, 22, 27.4	(7)	(37)
Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych		–	(5)
Zyski zatrzymane		7.867	8.559
Kapitał własny przypisany właścicielom Orange Polska S.A.		**12.629**	**12.956**
Udziały nie dające kontroli		2	2
Kapitał własny razem		**12.631**	**12.958**
Zobowiązania handlowe	15.1	921	751
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.3	1.157	–
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	19.1, 19.2	79	2.990
Instrumenty pochodne	22	9	283
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	16	296	375
Rezerwy	14	313	263
Pozostałe zobowiązania	15.2	–	15
Przychody przyszłych okresów	15.3	25	26
Zobowiązania długoterminowe razem		**2.800**	**4.703**
Zobowiązania handlowe	15.1	1.921	2.228
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.3	237	–
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	19.1, 19.2	3.106	2.195
Instrumenty pochodne	22	276	112
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	16	187	213
Rezerwy	14	899	953
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		95	123
Pozostałe zobowiązania	15.2	185	162
Przychody przyszłych okresów	15.3	427	516
Zobowiązania krótkoterminowe razem		**7.333**	**6.502**
Zobowiązania powiązane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	13	38	–
SUMA PASYWÓW		**22.802**	**24.163**

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w milionach złotych)	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe				Różnice kursowe z przeliczenia spółek zależnych	Zyski zatrzymane [1]	Kapitał własny przypisany właścicielom OPL S.A.	Udziały nie dające kontroli	Kapitał własny razem
				Zyski/(straty) z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Podatek odroczony	Płatności w formie akcji					
Saldo na 1 stycznia 2012 roku (zbadane)	**4.007**	**832**	**(200)**	**10**	**(77)**	**12**	**79**	**(5)**	**9.673**	**14.331**	**3**	**14.334**
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012 roku	–	–	–	(25)	(50)	14	–	–	855	794	–	794
Nabycie akcji własnych	–	–	(200)	–	–	–	–	–	–	(200)	–	(200)
Dywidendy	–	–	–	–	–	–	–	–	(1.969)	(1.969)	(1)	(1.970)
Saldo na 31 grudnia 2012 roku (zbadane)	**4.007**	**832**	**(400)**	**(15)**	**(127)**	**26**	**79**	**(5)**	**8.559**	**12.956**	**2**	**12.958**
Saldo na 1 stycznia 2013 roku (zbadane)	**4.007**	**832**	**(400)**	**(15)**	**(127)**	**26**	**79**	**(5)**	**8.559**	**12.956**	**2**	**12.958**
Całkowite dochody ogółem za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku	–	–	–	(1)	38	(7)	–	5	294	329	–	329
Umorzenie akcji własnych	(70)	–	400	–	–	–	–	–	(330)	–	–	–
Dywidendy	–	–	–	–	–	–	–	–	(656)	(656)	–	(656)
Saldo na 31 grudnia 2013 roku (zbadane)	**3.937**	**832**	**–**	**(16)**	**(89)**	**19**	**79**	**–**	**7.867**	**12.629**	**2**	**12.631**

[1] Patrz Nota 27.3.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(w milionach złotych)	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2013 (zbadane)	12 miesięcy do 31 grudnia 2012 (patrz Nota 2, zbadane)
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Skonsolidowany zysk netto		294	855
Korekty uzgadniające zysk netto do środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zyski ze sprzedaży aktywów	7	(40)	(35)
Amortyzacja	10, 11	3.107	3.267
Utrata wartości aktywów trwałych	8	9	16
Koszty finansowe, netto		478	556
Podatek dochodowy	26	16	163
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących		(55)	(2.280)
Straty operacyjne z tytułu różnic kursowych i wyceny instrumentów pochodnych, netto		–	12
Zmiana kapitału obrotowego (działalność handlowa)			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów, brutto		(3)	38
Zmniejszenie stanu należności handlowych, brutto		141	109
Zmniejszenie stanu zobowiązań handlowych		(40)	(567)
Zmiana kapitału obrotowego (pozostała działalność operacyjna)			
Zmniejszenie stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i pozostałych należności		29	169
Zmniejszenie stanu przychodów przyszłych okresów i pozostałych zobowiązań		(73)	(119)
Otrzymane odsetki		12	28
Odsetki zapłacone i przepływy odsetkowe z instrumentów pochodnych, netto		(458)	(469)
Różnice kursowe otrzymane/(zapłacone) z instrumentów pochodnych, netto		(20)	184
Podatek dochodowy zapłacony		(105)	(48)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		**3.292**	**1.879**
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	10, 11	(2.180)	(2.344)
Zmniejszenie stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych		(74)	(464)
Różnice kursowe otrzymane z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne, netto		–	14
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		67	59
Zmniejszenie stanu należności dotyczących środków trwałych będących przedmiotem leasingu		9	7
Wpływy ze sprzedaży jednostek zależnych pomniejszone o środki pieniężne tych jednostek i koszty transakcyjne	4	9	3
Wydatki z tytułu nabycia jednostek zależnych pomniejszone o środki pieniężne tych jednostek	4	(8)	–
Zmniejszenie stanu pozostałych aktywów finansowych	20	8	4
Różnice kursowe otrzymane/(zapłacone) z pozostałych instrumentów pochodnych, netto		3	(21)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		**(2.166)**	**(2.742)**
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek	19	1.172	–
Spłata długoterminowych kredytów i pożyczek	19	(934)	(644)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek krótkoterminowych	19	(904)	1.199
Różnice kursowe zapłacone z instrumentów zabezpieczających, netto	19	(2)	(5)
Nabycie akcji własnych	27.2	–	(200)
Wypłacone dywidendy	27.3	(656)	(1,970)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		**(1.324)**	**(1.620)**
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto		**(198)**	**(2.483)**
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych oraz pozostałych czynników		(3)	18
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	13	(7)	–
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu		406	2.871
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu		**198**	**406**

1. Informacje ogólne

1.1. Grupa Kapitałowa Orange Polska

Orange Polska S.A. („Orange Polska" lub „Spółka" lub „OPL S.A."), poprzednio Telekomunikacja Polska S.A. („TP S.A."), spółka akcyjna, powstała i rozpoczęła działalność 4 grudnia 1991 roku. Grupa Kapitałowa Orange Polska („Grupa") składa się z Orange Polska i jej spółek zależnych. Akcje Orange Polska są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dniu 31 grudnia 2013 roku połączenie Telekomunikacji Polskiej S.A. (obecnie Orange Polska S.A.) i jednostek zależnych będących w 100% jej własnością – PTK-Centertel Sp. z o.o. oraz Orange Polska Sp. z o.o. – zostało zarejestrowane w sądzie rejestrowym. Połączenie zostało dokonane przez przeniesienie wszystkich aktywów i zobowiązań wymienionych jednostek zależnych do Orange Polska S.A. W niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym, PTK-Centertel Sp. z o.o. i Orange Polska Sp. z o.o. określane są jako Orange Polska S.A.

Grupa jest wiodącym dostawcą usług telekomunikacyjnych w Polsce. Grupa dostarcza usługi telefonii komórkowej w oparciu o technologie CDMA 450, GSM 900/1800, UMTS 900/2100 oraz LTE 1800, usługi telefonii stacjonarnej (rozmowy lokalne, krajowe i międzynarodowe), linię cyfrową („ISDN"), stały dostęp do Internetu, telewizję oraz usługi transmisji głosu przez Internet („VoIP"). Ponadto, Grupa świadczy usługi w zakresie dzierżawy łączy oraz innych usług telekomunikacyjnych o wartości dodanej, prowadzi sprzedaż sprzętu telekomunikacyjnego, świadczy usługi w zakresie transmisji danych, multimediów oraz różnych usług internetowych. Orange Polska wykonuje działalność telekomunikacyjną na podstawie wpisu numer 1 do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej („UKE").

Siedziba Orange Polska mieści się w Warszawie przy ulicy Aleje Jerozolimskie 160 (poprzednio przy ulicy Twardej 18).

Działalność Grupy podlega nadzorowi UKE, który jest krajowym organem regulacyjnym w zakresie rynku usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, UKE może nakładać pewne obowiązki na operatorów telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej na rynku właściwym. Orange Polska S.A. jest spółką o znaczącej pozycji rynkowej na określonych rynkach właściwych.

1.2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Orange Polska oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Udział Grupy w kapitale	
			31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
PTK-Centertel Sp. z o.o. [1]	Warszawa, Polska	Usługi telefonii komórkowej, budowa i eksploatacja mobilnej sieci telekomunikacyjnej.	–	100%
Ramsat S.A.	Modlnica, Polska	Dystrybutor produktów OPL S.A. dla rynku masowego i biznesowego.	100%	100%
Orange Customer Service Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi posprzedażowe dla klientów OPL S.A.	100%	100%
Wirtualna Polska S.A. [2]	Gdańsk, Polska	Prowadzenie portalu internetowego i świadczenie usług powiązanych, w tym reklamy internetowej.	100%	100%
Integrated Solutions Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Dostarczanie zintegrowanych rozwiązań z zakresu infrastruktury sieciowej oraz IT.	100%	100%
Orange Real Estate Sp. z o.o. [3]	Warszawa, Polska	Zarządzanie i utrzymanie nieruchomości.	100%	100%
Otwarty Rynek Elektroniczny S.A. [4]	Warszawa, Polska	Dostarczanie kompleksowych rozwiązań zakupowych, w tym doradztwo, wdrażanie i obsługa platformy e-commerce, systemów IT, hosting.	–	100%
TP Edukacja i Wypoczynek Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Prowadzenie hoteli, obsługa szkoleń i konferencji.	100%	100%
TP Invest Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Usługi na rzecz jednostek Grupy, zarządzanie holdingiem.	100%	100%
– Contact Center Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Obsługa infolinii i świadczenie usług telemarketingowych.	100%	100%
– TP TelTech Sp. z o.o.	Łódź, Polska	Projektowanie i budowa systemów telekomunikacyjnych, obsługa sieci telekomunikacyjnych, monitorowanie sygnałów alarmowych.	100%	100%
– Telefony Podlaskie S.A.	Sokołów Podlaski, Polska	Lokalny operator telefonii stacjonarnej, Internetu, telewizji kablowej.	89.27%	89.27%
– Telefon 2000 Sp. z o.o. [5]	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej, spółka w likwidacji.	100%	100%
– TPSA Eurofinance France S.A.	Paryż, Francja	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	99.99%	99.99%
– TPSA Finance B.V. [6]	Amsterdam, Holandia	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	–	100%
– TPSA Eurofinance B.V. [6]	Amsterdam, Holandia	Pozyskiwanie finansowania i prowadzenie inwestycji finansowych.	–	100%
Pracownicze Towarzystwo Emerytalne Telekomunikacji Polskiej S.A.	Warszawa, Polska	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.	100%	100%
Fundacja Orange	Warszawa, Polska	Działalność charytatywna.	100%	100%
Orange Polska Sp. z o.o. [1]	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej.	–	100%
Telekomunikacja Polska Sp. z o.o.	Warszawa, Polska	Brak działalności operacyjnej.	100%	–

[1] Spółka połączyła się z Orange Polska S.A. (patrz Nota 1.1).
[2] Zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży (patrz Nota 13).
[3] Poprzednio OPCO Sp. z o.o.
[4] Spółka sprzedana w 2013 roku (patrz Nota 4).
[5] Spółka w likwidacji.
[6] Spółki wykreślone z holenderskiego rejestru handlowego w 2013 roku (patrz Nota 4).

Ponadto, Grupa jest zaangażowana we wspólne działanie w postaci NetWorkS! Sp. z o.o., w której Grupa i T-Mobile Polska S.A. posiadają po 50% udziałów. Przedmiotem działalności NetWorkS! Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie, jest zarządzanie, rozwój i utrzymanie sieci w związku z umową o współkorzystanie z mobilnych sieci dostępowych zawartą pomiędzy Grupą a T-Mobile Polska S.A. Umowa ta została zawarta w 2011 roku na okres 15 lat z możliwością przedłużenia i jest zaklasyfikowana jako wspólne działanie dla celów rachunkowych.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku udział Grupy w ogólnej liczbie głosów był równy udziałowi Grupy w kapitałach spółek zależnych. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji zostały opisane w Nocie 4.

1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Bruno Duthoit – Prezes Zarządu,
Vincent Lobry – Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Wartością i Konwergencją,
Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
Mariusz Gaca – Członek Zarządu ds. Rynku Biznesowego,
Jacques de Galzain – Członek Zarządu ds. Finansów,
Jacek Kowalski – Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego był następujący:

Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Prof. Andrzej K. Koźmiński – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Benoit Scheen – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
Marc Ricau – Sekretarz Rady Nadzorczej,
Timothy Boatman – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej,
Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Mirosław Gronicki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Sławomir Lachowski – Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
Marie-Christine Lambert – Członek Rady Nadzorczej,
Pierre Louette – Członek Rady Nadzorczej,
Gervais Pellissier – Członek Rady Nadzorczej,
Gerard Ries – Członek Rady Nadzorczej,
Dr Wiesław Rozłucki – Niezależny Członek Rady Nadzorczej.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Zarządu Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku oraz w roku 2014 do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

W dniu 10 września 2013 roku pan Maciej Witucki złożył rezygnację z funkcji Prezesa i Członka Zarządu OPL S.A. ze skutkiem na dzień 19 września 2013 roku.

W dniu 19 września 2013 roku Rada Nadzorcza powołała pana Bruno Duthoit na stanowisko Prezesa Zarządu OPL S.A.

W dniu 6 lutego 2014 roku Rada Nadzorcza powołała pana Mariusza Gacę na stanowisko Członka Zarządu OPL S.A. ds. Rynku Biznesowego.

Następujące zmiany wystąpiły w składzie Rady Nadzorczej Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku oraz w roku 2014 do dnia zatwierdzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego:

W dniu 11 kwietnia 2013 roku wygasły mandaty pana Thierry Bonhomme i pana Jacques Champeaux i nie zostały odnowione. W tym samym dniu Walne Zgromadzenie OPL S.A. powołało pana Gervais Pellissier oraz pana Eric Debroeck na Członków Rady Nadzorczej OPL S.A.

W dniu 19 września 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie OPL S.A. powołało pana Macieja Wituckiego i pana Jean-Marie Culpin na Członków Rady Nadzorczej OPL S.A. W tym samym dniu prof. Andrzej K. Koźmiński złożył rezygnację ze stanowiska Przewodniczącego Rady Nadzorczej OPL S.A., a następnie Rada Nadzorcza OPL S.A. wybrała pana Macieja Wituckiego na swojego Przewodniczącego.

2. Oświadczenie o zgodności oraz podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF") przyjętymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR") oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF").

Porównawcze dane finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2012 zostały przygotowane w oparciu o te same podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych oraz zobowiązań finansowych zabezpieczonych przed zmianami wartości godziwej.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności.

Dane finansowe wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy zawarte w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym zostały przygotowane przy zastosowaniu jednolitych polityk rachunkowości.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało przygotowane w milionach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 11 lutego 2014 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku są przedstawione w Nocie 32 oraz są oparte na:

- wszystkich standardach i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresu rozpoczynającego się 1 stycznia 2013 roku,
- MSSF i powiązanych interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską i mających zastosowanie dla okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2013 roku, dla których Grupa zdecydowała o wcześniejszym ich zastosowaniu,
- podejściu przyjętym w Grupie zgodnie z paragrafami od 10 do 12 zawartymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości („MSR") 8 (Subiektywna ocena).

Zmiany w prezentacji sprawozdania finansowego – zastosowanie MSSF 11

Zastosowanie MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne" zmieniło sposób ujęcia 50% udziałów w NetWorkS! Sp. z o.o., które zgodnie z MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach" były ujmowane metodą praw własności. Wspólne ustalenie umowne w postaci spółki NetWorkS! Sp. z o.o. zostało, zgodnie z MSSF 11, zaklasyfikowane jako wspólne działanie i, w odniesieniu do swoich udziałów w NetWorkS! Sp. z o.o., Grupa ujęła swoje aktywa, zobowiązania, przychody i koszty oraz swój udział we wspólnych pozycjach.

Zmiany w prezentacji sprawozdania z przepływów pieniężnych

Grupa zmieniła sposób prezentacji odpisów aktualizujących wybrane należności handlowe i zapasy. W rezultacie, dane porównawcze prezentowane jako zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zostały skorygowane w korespondencji z pozycjami prezentującymi zwiększenie/zmniejszenie stanu należności handlowych (patrz Nota 12) i zapasów, brutto.

Zmiany zasad rachunkowości oraz prezentacji wpłynęły na skonsolidowane sprawozdanie finansowe następująco:

(w milionach złotych)	Dane raportowane poprzednio (zbadane)	Wpływ zmian zasad rachunkowości	Dane raportowane obecnie (zbadane)
	12 miesięcy do 31 grudnia 2012		
Skonsolidowany rachunek zysków i strat			
Przychody	14.147	(6)	14.141
Usługi obce	(6.953)	50	(6.903)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2.033)	(32)	(2.065)
Amortyzacja	(3.261)	(6)	(3.267)
Udział w zyskach inwestycji wycenianych metodą praw własności	5	(5)	–
Zysk operacyjny	**1.573**	**1**	**1.574**
Przychody odsetkowe	27	1	28
Koszty finansowe, netto	**(557)**	**1**	**(556)**
Podatek dochodowy	(161)	(2)	(163)
Skonsolidowany zysk netto	**855**	**–**	**855**
Całkowite dochody ogółem	**794**	**–**	**794**

(w milionach złotych)	Dane raportowane poprzednio (zbadane)	Wpływ zmian zasad rachunkowości	Dane raportowane obecnie (zbadane)
	Na dzień 31 grudnia 2012		
Skonsolidowanie sprawozdanie z sytuacji finansowej			
AKTYWA			
Pozostałe wartości niematerialne	2.958	9	2.967
Środki trwałe	13.935	16	13.951
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	21	(21)	–
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	874	4	878
Aktywa trwałe razem	**21.945**	**8**	**21.953**
Należności handlowe	1.408	5	1.413
Pozostałe aktywa finansowe	20	(3)	17
Pozostałe aktywa	114	(1)	113
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	390	16	406
Aktywa obrotowe razem	**2.193**	**17**	**2.210**
Suma aktywów	**24.138**	**25**	**24.163**
PASYWA			
Kapitał własny	**12.958**	**–**	**12.958**
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	374	1	375
Zobowiązania długoterminowe razem	**4.702**	**1**	**4.703**
Zobowiązania handlowe	2.218	10	2.228
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2.192	3	2.195
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	205	8	213
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	120	3	123
Zobowiązania krótkoterminowe razem	**6.478**	**24**	**6.502**
Suma pasywów	**24.138**	**25**	**24.163**

(w milionach złotych)	Dane raportowane poprzednio (zbadane)	Wpływ zmian zasad rachunkowości i prezentacji	Dane raportowane obecnie (zbadane)
	12 miesięcy do 31 grudnia 2012		
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych			
Skonsolidowany zysk netto	855	–	855
Amortyzacja	3.261	6	3.267
Koszty finansowe, netto	557	(1)	556
Podatek dochodowy	161	2	163
Zmiany stanu rezerw i odpisów aktualizujących	(2.270)	(10)	(2.280)
Udział w zyskach z inwestycji wycenianych metodą praw własności	(5)	5	–
Zmniejszenie stanu zapasów, brutto	20	18	38
Zmniejszenie stanu należności handlowych, brutto	119	(10)	109
Zmniejszenie stanu zobowiązań handlowych	(573)	6	(567)
Zmniejszenie stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i pozostałych należności	172	(3)	169
Zmniejszenie stanu przychodów przyszłych okresów i pozostałych zobowiązań	(121)	2	(119)
Otrzymane odsetki	27	1	28
Różnice kursowe otrzymane z instrumentów pochodnych, netto	183	1	184
Podatek dochodowy zapłacony	(46)	(2)	(48)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	**1.864**	**15**	**1.879**
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	(2.333)	(11)	(2.344)
Zmniejszenie stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych	(459)	(5)	(464)
Zmniejszenie stanu pozostałych aktywów finansowych	1	3	4
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**(2.729)**	**(13)**	**(2.742)**
Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek krótkoterminowych	1.196	3	1.199
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	**(1.623)**	**3**	**(1.620)**
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto	**(2.488)**	**5**	**(2.483)**
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	2.860	11	2.871
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	**390**	**16**	**406**

3. Segment operacyjny

Do końca 2012 roku Grupa raportowała dwa segmenty operacyjne: segment telefonii stacjonarnej i segment telefonii komórkowej, które obejmowały odpowiednio spółki oferujące przede wszystkim usługi telekomunikacyjne w oparciu o technologię stacjonarną i technologię komórkową. Rosnąca konwergencja oferty stacjonarnej i komórkowej, zależność sieci komórkowej od szkieletowej sieci stacjonarnej oraz ujednolicona organizacja znacząco zmieniły proces podejmowania decyzji o alokacji zasobów, opierając go na skonsolidowanych wynikach operacyjnych. Konwergencja stała się głównym celem Grupy zgodnie ze średniookresowym planem działań ogłoszonym publicznie w lutym 2013 roku, który zawierał formalne połączenie (patrz Nota 1.1) Telekomunikacji Polskiej S.A. (główna część segmentu telefonii stacjonarnej przed rokiem 2013) i Polskiej Telefonii Komórkowej-Centertel Sp. z o.o. (główna część segmentu telefonii komórkowej przed rokiem 2013). W związku z powyższym, od 2013 roku Grupa raportuje jeden segment operacyjny.

Ocena wyników segmentu dokonywana jest na podstawie skonsolidowanych przychodów, skonsolidowanego wskaźnika EBITDA, skonsolidowanego zysku netto, skonsolidowanych nakładów inwestycyjnych, skonsolidowanych organicznych przepływów pieniężnych, skonsolidowanego wskaźnika dług finansowy netto/ EBITDA i skonsolidowanego wskaźnika dźwigni finansowej netto.

Poniżej zostały przedstawione podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentu operacyjnego:

(w milionach złotych)	12 miesięcy	
	do 31 grudnia 2013	do 31 grudnia 2012
Przychody	12.923	14.141
EBITDA [1] skorygowana [2]	4.084	4.857
Zysk netto	294	855
Organiczne przepływy pieniężne [3] skorygowane [4]	1.105	1.593
Nakłady inwestycyjne skorygowane [5]	1.916	2.346
	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Dźwignia finansowa netto [6]	26,3%	28,0%
Wskaźnik długu finansowego netto / EBITDA skorygowana	1,1	1,0

[1] Zysk operacyjny przed amortyzacją i utratą wartości aktywów trwałych.
[2] Korekta w 2013 roku dotyczy głównie wpływu Umowy Społecznej na lata 2014-2015 składającego się z kosztów rozwiązania stosunku pracy i związanego z nimi zmniejszenia kosztów świadczeń pracowniczych wynikającego z ograniczenia długoterminowych świadczeń pracowniczych (patrz Noty 14 i 16).
[3] Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej pomniejszone o płatności dla dostawców środków trwałych (z uwzględnieniem różnic kursowych netto otrzymanych z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne) i powiększone o przychody ze sprzedaży środków trwałych.
[4] Korekta w 2012 roku dotyczy ugody z DPTG, na podstawie której zapłacono kwotę 550 milionów EUR (2.449 milionów złotych).
[5] Korekta w 2013 roku dotyczy nakładów inwestycyjnych na koncesje telekomunikacyjne.
[6] Dług finansowy netto / (dług finansowy netto + kapitał własny). Dług finansowy netto odpowiada wartości długu finansowego brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych netto, pomniejszonej o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z uwzględnieniem wpływu efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych (patrz Noty 18 i 25).

4. Główne przejęcia, zbycia oraz zmiany w zakresie konsolidacji

W dniu 15 marca 2013 roku Grupa nabyła 100% akcji spółki Datacom System S.A. – dostawcy zintegrowanych usług informatycznych. Cena nabycia wyniosła 13 milionów złotych, z czego 11 milionów zostało zapłacone, natomiast zapłata 2 milionów złotych nastąpi po upływie roku. W wyniku transakcji Grupa rozpoznała wartość firmy w wysokości 9 milionów złotych, a także 1 milion złotych aktywów trwałych, 6 milionów złotych aktywów obrotowych oraz 3 miliony złotych zobowiązań krótkoterminowych, które odpowiadają wartościom bilansowym każdej z tych pozycji ustalonym bezpośrednio przed połączeniem. W dniu 1 października 2013 roku nastąpiło połączenie Datacom System S.A. z Integrated Solutions Sp. z o.o., spółką zależną będącą w 100% własnością Grupy.

W dniu 9 lipca 2013 roku Grupa zawarła z funduszem typu private equity umowę sprzedaży akcji, zgodnie z którą 100% akcji spółki Otwarty Rynek Elektroniczny S.A. zostało zbyte za łączne wynagrodzenie wynoszące 16 milionów złotych.

TPSA Eurofinance B.V. oraz TPSA Finance B.V., spółki zależne będące w 100% własnością Grupy, zostały wykreślone z holenderskiego rejestru handlowego w sierpniu 2013 roku.

W dniu 23 października 2013 roku Grupa zawarła z o2 Sp. z o.o. umowę sprzedaży 100% akcji Wirtualnej Polski S.A. (patrz Nota 13).

W dniu 3 grudnia 2013 roku Grupa utworzyła spółkę zależną Telekomunikacja Polska Sp. z o.o., będącą w pełni własnością Grupy.

W dniu 27 stycznia 2012 roku Grupa podpisała z Comp S.A. umowę sprzedaży 100% akcji PayTel S.A. za łączne wynagrodzenie wynoszące 6 milionów złotych.

5. Przychody

Grupa wprowadziła nową analizę przychodów w 2013 roku:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Usługi telefonii komórkowej	**6.110**	**6.847**
Połączenia głosowe	3.545	3.947
Usługi przesyłu danych, wiadomości, treści (content) oraz M2M (machine-to-machine)	1.794	1.677
Usługi hurtowe (w tym rozliczenia z innymi operatorami)	771	1.223
Sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej	**149**	**141**
Usługi telefonii stacjonarnej	**6.057**	**6.593**
Usługi wąskopasmowe	2.297	2.747
Usługi szerokopasmowe, telewizja i transmisja głosu przez Internet *(Voice over Internet Protocol)*	1.687	1.586
Rozwiązania teleinformatyczne dla przedsiębiorstw oraz z zakresu infrastruktury sieciowej	1.020	1.093
Usługi hurtowe (w tym rozliczenia z innymi operatorami)	1.053	1.167
Pozostałe przychody	**607**	**560**
Przychody razem	**12.923**	**14.141**

Przychody generowane są przede wszystkim na terytorium Polski. Około 2,9% i 3,3% całkowitych przychodów odpowiednio za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2013 i 2012 roku pochodziło od jednostek nie mających siedziby na terytorium Polski. W większości były to przychody z tytułu usług międzyoperatorskich.

6. Koszty i przychody operacyjne

6.1. Usługi obce

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Koszty sprzedaży	(2.576)	(2.550)
– wartość sprzedanych telefonów i innych towarów	(1.521)	(1.417)
– koszty prowizji, reklamy, sponsoringu i pozostałe	(1.055)	(1.133)
Koszty rozliczeń międzyoperatorskich	(1.251)	(1.771)
Koszty sieci oraz usług informatycznych	(846)	(835)
Pozostałe usługi obce	(1.767)	(1.747)
Usługi obce razem	**(6.440)**	**(6.903)**

Pozostałe usługi obce zawierają głównie koszty obsługi klientów, koszty opłat pocztowych, koszty udostępnianej treści oraz koszty projektów ICT (Information and Communications Technology), koszty wynajmu oraz koszty zarządzania i utrzymania nieruchomości.

6.2. Koszty świadczeń pracowniczych

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Średnia liczba pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty)	21.214	23.096 [2]
Wynagrodzenia	(1.735)	(1.786)
Składki na ubezpieczenie społeczne i pozostałe obciążenia	(398)	(409)
Długoterminowe świadczenia pracownicze [1]	34	(45)
Skapitalizowane koszty osobowe	211	212
Pozostałe świadczenia pracownicze	(58)	(37)
Koszty świadczeń pracowniczych razem	**(1.946)**	**(2.065)**

[1] Patrz Nota 16.
[2] Uwzględnia wpływ zastosowania MSSF 11 (patrz Nota 2).

6.3. Pozostałe koszty i przychody operacyjne

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Utrata wartości oraz koszt sprzedanych należności handlowych i pozostałych, netto	(221)	(209)
Obciążenia podatkowe inne niż podatek dochodowy	(323)	(308)
Opłata licencyjna za używanie marki Orange [1]	(164)	(140)
Straty z tytułu różnic kursowych, netto	–	(12)
Pozostałe koszty i zmiany stanu rezerw, netto	(99)	(169)
Pozostałe koszty operacyjne razem	**(807)**	**(838)**
Przychody ze sprzedaży i odzyskania należności	97	143
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności należności handlowych	24	28
Pozostałe przychody	199	308
Pozostałe przychody operacyjne razem	**320**	**479**

[1] Patrz Nota 30.2.

6.4. Koszty prac badawczych i rozwojowych

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku, koszty prac badawczych i rozwojowych ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły odpowiednio 61 milionów złotych i 60 milionów złotych.

7. Zyski ze sprzedaży aktywów

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku zyski ze sprzedaży aktywów wyniosły odpowiednio 40 milionów złotych i 35 milionów złotych i zawierały głównie zyski ze sprzedaży nieruchomości.

8. Utrata wartości

8.1. Informacja dotycząca ośrodków wypracowujących środki pieniężne

Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych aktywów Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych, które byłyby niezależne od wpływów generowanych przez pozostałe aktywa. Do końca 2012 roku aktywa tworzące sieć stacjonarną i sieć komórkową były traktowane jako odrębne ośrodki wypracowujące środki pieniężne. Dnia 12 lutego 2013 roku Zarząd ogłosił średniookresowy plan działań obejmujący lata 2013-2015. Zgodnie z tym planem aktywa sieci stacjonarnej i komórkowej są traktowane jako jedna grupa aktywów, ponieważ będą generować w znaczącym stopniu zależne wpływy pieniężne. W rezultacie, począwszy od 2013 roku, Grupa identyfikuje jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne składający się z sieci stacjonarnej i komórkowej – operatora telekomunikacyjnego.

Przy ocenie, czy istnieją przesłanki wskazujące na potencjalną utratę wartości aktywów, Grupa bierze pod uwagę określone czynniki, między innymi liberalizację rynku oraz pozostałe zmiany regulacyjne i gospodarcze zachodzące na rynku telekomunikacyjnym w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne (włączając wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania). W wyniku przeprowadzonych testów nie rozpoznano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w latach 2013 i 2012.

Główne założenia, przyjęte w celu ustalenia wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, są następujące:

- wartość rynku, stopa penetracji, udział w rynku i poziom konkurencji, decyzje organów regulacyjnych dotyczące cen, dostępności usług, poziom kosztów sprzedaży niezbędny do zastępowania produktów i konkurowania z istniejącymi lub nowymi uczestnikami rynku, wpływ zmian przychodów netto na koszty bezpośrednie oraz
- poziom wydatków inwestycyjnych, który może zależeć od konieczności wdrożenia nowych technologii lub decyzji regulacyjnych dotyczących przyznania koncesji telekomunikacyjnych.

Wielkości przyporządkowane każdemu z tych parametrów odzwierciedlają doświadczenia Grupy skorygowane o oczekiwane zmiany w okresie objętym biznes planem, jednakże mogą podlegać wpływom nie dających się przewidzieć zmian politycznych, gospodarczych lub prawnych.

Oczekuje się zmniejszenia tempa spadku przychodów w 2014 roku, koszty operacyjne oraz nakłady inwestycyjne z wyłączeniem, odpowiednio, wpływu roszczeń i spraw sądowych oraz wydatków na koncesje telekomunikacyjne, będą według przewidywań niższe niż w 2013 roku.

Stopy dyskontowe przyjęte do ustalenia wartości użytkowych oparte są na średnioważonym koszcie kapitału i odzwierciedlają bieżącą rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z przedmiotem działalności poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Krańcowa stopa wzrostu odzwierciedla ocenę Zarządu co do ewolucji przepływów pieniężnych po ostatnim roku objętym prognozą przepływów pieniężnych.

Główny ośrodek wypracowujący środki pieniężne na dzień 31 grudnia 2013 roku	Operator telekomunikacyjny [1]
Podstawa wartości odzyskiwalnej	Wartość użytkowa
Źródła danych	Biznes plan
	5-letnia prognoza przepływów pieniężnych
Krańcowa stopa wzrostu	1%
Stopa dyskontowa po opodatkowaniu	8,8%
Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem [2]	10,2%

Główne ośrodki wypracowujące środki pieniężne na dzień 31 grudnia 2012 roku	Sieć stacjonarna [1]	Sieć komórkowa [1]	Portal internetowy [3]
Podstawa wartości odzyskiwalnej	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa	Wartość użytkowa
Źródła danych	Biznes plan	Biznes plan	Biznes plan
	4-letnia prognoza przepływów pieniężnych	4-letnia prognoza przepływów pieniężnych	4-letnia prognoza przepływów pieniężnych
Krańcowa stopa wzrostu	1%	1%	3%
Stopa dyskontowa po opodatkowaniu	9,6%	9,9%	11,5%
Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem [2]	10,8%	11,8%	13,4%

[1] Aktywa składające się na sieć stacjonarną i komórkową od 2013 roku są traktowane jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne – operator telekomunikacyjny.
[2] Stopa dyskontowa przed opodatkowaniem wyliczona jest jako stopa dyskontowa po opodatkowaniu skorygowana o wartość i termin przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu podatku.
[3] Dotyczy aktywów Wirtualnej Polski S.A. obecnie zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (patrz Nota 13).

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnych

Na dzień 31 grudnia 2013 roku poniższa zmiana któregokolwiek z głównych założeń:
- spadek przepływów pieniężnych po piątym roku o 32% lub
- spadek krańcowej stopy wzrostu o 3,3 p.p. lub
- wzrost stopy dyskontowej po opodatkowaniu o 2,4 p.p.

spowoduje zrównanie wartości użytkowej operatora telekomunikacyjnego z jego wartością bilansową.

Grupa uznaje krańcowe przepływy pieniężne za jedno z głównych założeń, ponieważ ich wartość stanowi znaczącą część wartości użytkowej. Ze względu na powiązanie przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej ze zdolnością inwestycyjną, Grupa prezentuje analizę wrażliwości dla wartości netto przepływów pieniężnych. Stopa dyskontowa przyjęta do ustalenia wartości użytkowej na dzień 31 grudnia 2013 roku zawiera 1 p.p. odzwierciedlający ryzyko rynkowe i biznesowe.

8.2. Wartość firmy

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku nie utworzono odpisu aktualizującego wartość firmy. Szczegóły dotyczące testu na utratę wartości dla wartości firmy zostały zaprezentowane w Nocie 8.1.

8.3. Pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku odpis aktualizujący wartość środków trwałych i wartości niematerialnych ujęty w rachunku zysków i strat wyniósł odpowiednio 9 milionów złotych i 16 milionów złotych i wynikał głównie z utworzenia odpisu aktualizującego jako rezultat przeglądu wybranych nieruchomości Grupy.

9. Wartość firmy

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013				Na dzień 31 grudnia 2012		
Ośrodek wypracowujący środki pieniężne	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Ośrodek wypracowujący środki pieniężne	Koszt	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Operator telekomunikacyjny	3.940	–	3.940	Sieć komórkowa [1]	3.931	–	3.931
				Portal internetowy [2]	247	(162)	85
Wartość firmy razem	**3.940**	**–**	**3.940**		**4.178**	**(162)**	**4.016**

[1] Aktywa składające się na sieć komórkową od początku 2013 roku są traktowane jako część ośrodka wypracowującego środki pieniężne – operatora telekomunikacyjnego (patrz Nota 8.1).
[2] Dotyczy aktywów i zobowiązań Wirtualnej Polski S.A. obecnie zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (patrz Nota 13).

Zwiększenie wartości firmy przypisanej do operatora telekomunikacyjnego o 9 milionów złotych w 2013 roku wynika z nabycia Datacom System S.A. (patrz Nota 4).

10. Pozostałe wartości niematerialne

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013			
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Koncesje telekomunikacyjne	2.609	(1.477)	–	1.132
Oprogramowanie komputerowe	6.665	(4.824)	–	1.841
Pozostałe wartości niematerialne	232	(111)	(13)	108
Pozostałe wartości niematerialne razem	**9.506**	**(6.412)**	**(13)**	**3.081**

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2012				Na dzień 1 stycznia 2012
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Wartość netto
Koncesje telekomunikacyjne	2.345	(1.349)	–	996	1.133
Oprogramowanie komputerowe	5.936	(4.079)	–	1.857	1.719
Pozostałe wartości niematerialne	243	(115)	(14)	114	109
Pozostałe wartości niematerialne razem	**8.524**	**(5.543)**	**(14)**	**2.967**	**2.961**

Dane dotyczące koncesji telekomunikacyjnych przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)			Wartość bilansowa netto	
	Data nabycia	Termin wygaśnięcia koncesji	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Koncesja GSM 1800	1997	2027	–	–
Koncesja GSM/UMTS 900	1999	2014 [1]	14	40
Koncesja UMTS 2100	2000	2023	860	956
Koncesja UMTS 900 [2]	2013	2018	35	–
Koncesja LTE 1800 [2]	2013	2028	223	–
Koncesje telekomunikacyjne razem			**1.132**	**996**

[1] Orange Polska złożyła wniosek o przedłużenie terminu ważności koncesji na kolejne 15 lat.
[2] Koncesje na podstawie umowy z T-Mobile Polska S.A.

Zmiany wartości bilansowej netto pozostałych wartości niematerialnych przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	**2.967**	**2.961**
Nabycie wartości niematerialnych	790	761
Sprzedaż i likwidacja	(3)	(9)
Amortyzacja	(729)	(673)
Utrata wartości	–	(1)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (patrz Nota 13)	(6)	–
Reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	62	(72)
Saldo zamknięcia	**3.081**	**2.967**

11. Środki trwałe

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013			
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Grunty i budynki	3.334	(1.616)	(107)	1.611
Sieć	38.037	(27.881)	–	10.156
Terminale	2.065	(1.526)	–	539
Pozostały sprzęt informatyczny	1.587	(1.218)	–	369
Pozostałe	338	(241)	(4)	93
Środki trwałe razem	**45.361**	**(32.482)**	**(111)**	**12.768**

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2012				Na dzień 1 stycznia 2012
	Koszt	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Wartość netto
Grunty i budynki	3.390	(1.469)	(114)	1.807	1.941
Sieć	37.880	(26.996)	–	10.884	11.790
Terminale	2.073	(1.521)	–	552	590
Pozostały sprzęt informatyczny	2.117	(1.514)	–	603	498
Pozostałe	423	(311)	(7)	105	107
Środki trwałe razem	**45.883**	**(31.811)**	**(121)**	**13.951**	**14.926**

W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku Grupa rozpoznała bezzwrotne dotacje inwestycyjne rządowe oraz z Unii Europejskiej w kwocie odpowiednio 45 milionów złotych i 8 milionów złotych. Dotacje te dotyczą wydatków na rozwój szerokopasmowej sieci telekomunikacyjnej. Dotacje inwestycyjne zmniejszają koszt związanych z nimi aktywów.

Zmiany wartości bilansowej netto środków trwałych przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Saldo początkowe po uwzględnieniu umorzenia i odpisu aktualizującego	**13.951**	**14.926**
Nabycie środków trwałych	1.390	1.585
Sprzedaż i likwidacja	(56)	(41)
Amortyzacja	(2.378)	(2.594)
Utrata wartości	(9)	(15)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (patrz Nota 13)	(43)	–
Koszty likwidacji, reklasyfikacje i pozostałe zmiany, netto	(87)	90
Saldo zamknięcia	**12.768**	**13.951**

Wartość bilansowa środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku wynosiła odpowiednio 5 milionów złotych i 9 milionów złotych. W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły zwiększenia stanu środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego. W ciągu 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2012 roku zwiększenia stanu środków trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego wyniosły 2 miliony złotych. Środki trwałe stanowiące przedmiot leasingu nie mogą zostać sprzedane, darowane, przewłaszczone ani zastawione i stanowią zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań.

12. Należności handlowe oraz czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Należności handlowe, netto	**1.199**	**1.413**
Nieaktywowane terminale komórkowe w zewnętrznej sieci sprzedaży	51	53
Pozostałe czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	37	14
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów razem	**88**	**67**

W ocenie Grupy, w odniesieniu do należności handlowych, nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z uwagi na dużą i zróżnicowaną bazę klientów indywidualnych i biznesowych. Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego odzwierciedla wartość bilansowa tych należności.

Zmiany w odpisach aktualizujących należności handlowe w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku zaprezentowano poniżej. Grupa zmieniła sposób prezentacji różnicy pomiędzy wartością nominalną a wartością godziwą dla wybranych należności handlowych przy początkowym ujęciu, w związku z tym dane porównawcze zostały skorygowane (patrz Nota 2).

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Saldo początkowe	**136**	**163**
Utworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, netto	135	87
Sprzedane lub spisane należności handlowe objęte odpisem aktualizującym	(107)	(114)
Saldo zamknięcia	**164**	**136**

Analiza wiekowa należności handlowych netto testowanych łącznie na utratę wartości przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Nie objęte odpisem i nieprzeterminowane	537	605
Przeterminowane mniej niż 180 dni	275	355
Przeterminowane pomiędzy 180 a 360 dni	21	29
Przeterminowane więcej niż 360 dni	7	12
Należności handlowe testowane łącznie na utratę wartości	**840**	**1.001**
Należności handlowe testowane indywidualnie na utratę wartości [1]	359	412
Należności handlowe razem, netto	**1.199**	**1.413**

[1] Zawiera głównie należności od jednostek powiązanych (patrz Nota 30.2) oraz spółek telekomunikacyjnych.

13. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

W dniu 23 października 2013 roku Grupa zawarła z o2 Sp. z o.o. umowę sprzedaży 100% udziałów w spółce Wirtualna Polska S.A. („WP") za łączne wynagrodzenie wynoszące 375 milionów złotych (podlegające nieznacznym korektom przy rozliczeniu transakcji). Powyższa umowa została zawarta z zastrzeżeniem uzyskania zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, warunku będącego poza kontrolą Grupy. Zgoda ta została uzyskana w styczniu 2014 roku. Umowa zawiera typowe oświadczenia i zapewnienia, jak również określa odpowiedzialność odszkodowawczą związaną z określonymi postępowaniami sądowymi, których WP jest stroną.

W związku z umową, następujące aktywa i zobowiązania WP zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży i zaprezentowane oddzielnie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013
Aktywa przeznaczone do sprzedaży:	**225**
– Wartość firmy	85
– Pozostałe wartości niematerialne	6
– Środki trwałe	43
– Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5
– Należności handlowe	37
– Obligacje wyemitowane przez OPL S.A. [1]	39
– Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	7
– Pozostałe	3
Zobowiązania powiązane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży:	**38**
– Zobowiązania handlowe	27
– Świadczenia pracownicze	9
– Pozostałe	2

[1] Obligacje wyemitowane przez OPL S.A. do WP zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku w Aktywach przeznaczonych do sprzedaży i krótkoterminowych Pozostałych zobowiązaniach finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

14. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)	Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i pozostałe koszty	Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy	Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwy razem
Na dzień 1 stycznia 2013	**848**	**87**	**281**	**1.216**
Zwiększenie	41	201	3	245
Wykorzystanie	(67)	(98)	(23)	(188)
Rozwiązanie	(65)	(15)	(17)	(97)
Różnice kursowe	7	–	–	7
Efekt zastosowania dyskonta	17	1	11	29
Na dzień 31 grudnia 2013	**781**	**176**	**255**	**1.212**
W tym krótkoterminowe	781	109	9	899
W tym długoterminowe	–	67	246	313

Zmiany stanu rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku przedstawiały się następująco:

(w milionach złotych)	Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i pozostałe koszty	Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy	Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwy razem
Na dzień 1 stycznia 2012	**3.000**	**170**	**264**	**3.434**
Zwiększenie	61	2	23	86
Wykorzystanie	(2.174)	(80)	(20)	(2.274)
Rozwiązanie	(35)	(10)	–	(45)
Różnice kursowe	(18)	–	–	(18)
Efekt zastosowania dyskonta	14	5	14	33
Na dzień 31 grudnia 2012	**848**	**87**	**281**	**1.216**
W tym krótkoterminowe	848	87	18	953
W tym długoterminowe	–	–	263	263

Stopa dyskontowa wykorzystana do wyliczenia bieżącej wartości rezerw wynosiła 2,75% – 4,70% na 31 grudnia 2013 roku oraz 2,75% – 5,08% na 31 grudnia 2012 roku.

Wykorzystanie rezerw na roszczenia i sprawy sądowe, ryzyka i pozostałe koszty w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku wynika głównie z ugody z DPTG, na podstawie której zapłacono kwotę 550 milionów EUR (2.449 milionów złotych). W rezultacie 2.167 milionów złotych rezerwy zostało wykorzystane, a pozostała kwota pomniejszyła zobowiązania handlowe.

Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy
Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy na 31 grudnia 2013 roku obejmują oszacowane kwoty odpraw dla pracowników, z którymi zostaną rozwiązane umowy o pracę w OPL S.A. oraz Orange Customer Service Sp. z o.o. („OCS") w ramach Umowy Społecznej na lata 2014-2015. Pozostałe zmiany stanu tych rezerw w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku dotyczą głównie Umowy Społecznej na lata 2012-2013.

W dniu 9 grudnia 2013 roku OPL S.A. i OCS zawarły ze Związkami Zawodowymi Umowę Społeczną, na mocy której do 2.950 pracowników może skorzystać z pakietu odejść dobrowolnych w latach 2014-2015. Ponadto strony zawarły odrębne porozumienie ze Związkami Zawodowymi precyzujące, iż w 2014 roku z wymienionego powyżej pakietu będzie mogło skorzystać maksymalnie 1.150 pracowników OPL S.A. i 380 pracowników OCS. Wartość pakietu zależy od indywidualnego wynagrodzenia, stażu pracy oraz roku odejścia pracownika. Podstawą do kalkulacji rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy jest szacunkowa liczba, wynagrodzenie oraz staż pracy pracowników, którzy zgodzą się na dobrowolne odejście do końca 2015 roku.

Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych
Rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych dotyczą demontażu lub usunięcia środków trwałych (głównie słupów telekomunikacyjnych oraz elementów mobilnej sieci dostępowej) oraz przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdowały. Zgodnie z polskimi regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska, środki trwałe, które mogą zawierać niebezpieczne materiały, powinny zostać zdemontowane i zutylizowane na koniec okresu ich użytkowania przez uprawnione do tego jednostki.

Wartość rezerw na koszty likwidacji środków trwałych bazuje na szacowanej liczbie środków, które powinny podlegać utylizacji/miejsc do renowacji, okresie pozostającym do momentu ich likwidacji/renowacji, bieżącym koszcie utylizacji/renowacji (uzyskanym w procesie przetargowym) oraz inflacji.

15. Zobowiązania handlowe, pozostałe zobowiązania i przychody przyszłych okresów

15.1. Zobowiązania handlowe

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Zobowiązania handlowe	1.189	1.249
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	590	920
Zobowiązania z tytułu koncesji telekomunikacyjnych	1.063	810
Zobowiązania handlowe razem	**2.842**	**2.979**
W tym krótkoterminowe	1.921	2.228
W tym długoterminowe [1]	921	751

[1] Dotyczy wyłącznie zobowiązań z tytułu koncesji telekomunikacyjnych.

15.2. Pozostałe zobowiązania

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Zobowiązania z tytułu podatku VAT	102	116
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków	20	22
Pozostałe	63	39
Pozostałe zobowiązania razem	**185**	**177**
W tym krótkoterminowe	185	162
W tym długoterminowe	–	15

15.3. Przychody przyszłych okresów

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Abonament (w tym niewykorzystane minuty w ramach abonamentu)	204	235
Niewykorzystane minuty w systemie pre-paid	183	183
Opłaty za przyłączenie do sieci	46	96
Pozostałe	19	28
Przychody przyszłych okresów razem	**452**	**542**
W tym krótkoterminowe	427	516
W tym długoterminowe	25	26

16. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Nagrody jubileuszowe	122	152
Odprawy emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	197	248
Wynagrodzenia, pozostałe świadczenia pracownicze i zobowiązania podatkowe z tytułu wynagrodzeń	164	188
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	**483**	**588**
W tym krótkoterminowe	187	213
W tym długoterminowe	296	375

Niektórzy obecni oraz byli pracownicy Grupy mają prawo do długoterminowych świadczeń pracowniczych zgodnie z zasadami wynagradzania Grupy (patrz Nota 32.23). Świadczenia te nie są wypłacane z określonego funduszu. Grupa nie prowadzi emerytalnego programu określonych świadczeń.

Zmiany bieżącej i bilansowej wartości zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych za okresy 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2013 i 2012 roku przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013			
	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na początek okresu	**152**	**150**	**98**	**400**
Koszty bieżącego zatrudnienia [1]	10	9	1	20
Koszty przeszłego zatrudnienia [1] [2]	(16)	(22)	(3)	(41)
Koszty dyskonta [3]	6	5	4	15
Wypłaty świadczeń	(17)	(2)	(5)	(24)
(Zyski)/straty aktuarialne za okres	(13) [1]	(42) [4]	4 [4]	(51)
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na koniec okresu	**122**	**98**	**99**	**319**

[1] Ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.
[2] Ograniczenia programów wynikające z Umowy Społecznej zawartej 9 grudnia 2013 roku (patrz Nota 14).
[3] Ujęte w kosztach dyskonta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.
[4] Ujęte w stratach aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2012			
	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na początek okresu	**125**	**107**	**80**	**312**
Koszty bieżącego zatrudnienia [1]	8	7	1	16
Koszty dyskonta [2]	7	7	4	18
Wypłaty świadczeń	(17)	(2)	(6)	(25)
Straty aktuarialne za okres	29 [1]	31 [3]	19 [3]	79
Wartość bieżąca/bilansowa zobowiązania na koniec okresu	**152**	**150**	**98**	**400**

[1] Ujęte w kosztach świadczeń pracowniczych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.
[2] Ujęte w kosztach dyskonta w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.
[3] Ujęte w stratach aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Wycena zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku została przeprowadzona przy użyciu następujących założeń:

	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Stopa dyskontowa	4,5%	4,0%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	2,5% – 3,0%	2,5% – 3,5%

Średnioważona zapadalność zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 11 lat.

Zmiana stopy dyskontowej o 0,5 p.p. spowodowałaby wzrost lub spadek bieżącej/bilansowej wartości zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2013 roku odpowiednio o 18 milionów złotych lub 16 milionów złotych.

17. Przychody i koszty finansowe

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013							
	Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny		
	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Koszty dyskonta	**Przychody / (koszty) finansowe, netto**	Przychody odsetkowe	Odpisy aktualizujące	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych
Pożyczki udzielone i należności własne	12	–	(3)	–	**9**	24 [2]	(135) [3]	–
– w tym środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	9	–	(3)	–	**6**	–	–	–
Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	–	(228) [1]	(35)	(59)	**(322)**	–	–	(23)
Instrumenty pochodne	–	(160)	36	4	**(120)**	–	–	16
– zabezpieczające instrumenty pochodne	–	(48)	25	–	**(23)**	–	–	2
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	–	(112)	11	4	**(97)**	–	–	14
Pozycje niefinansowe [4]	–	–	–	(45)	**(45)**	–	–	7
Razem	**12**	**(388)**	**(2)**	**(100)**	**(478)**	**24**	**(135)**	**–**

[1] Zawiera głównie koszty odsetkowe od obligacji, kredytów bankowych, pożyczek od jednostki powiązanej i zmianę wartości godziwej zobowiązań zabezpieczonych instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi wartość godziwą.
[2] Zawiera odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.
[3] Zawiera odpisy aktualizujące należności handlowe.
[4] Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2012							
	Koszty finansowe, netto					Zysk operacyjny		
	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe i pozostałe koszty finansowe	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowyc	Koszty dys-konta	**Przychody / (koszty) finansowe, netto**	Przychody odsetkowe	Odpisy aktualizujące	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych
Pożyczki udzielone i należności własne	28	–	20	–	**48**	28 [2]	(87) [3]	(11)
– w tym środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	25	–	20	–	**45**	–	–	–
Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	–	(301) [1]	299	(18)	**(20)**	–	–	38
Instrumenty pochodne	–	(216)	(291)	(19)	**(526)**	–	–	(57)
– zabezpieczające instrumenty pochodne	–	(86)	(130)	–	**(216)**	–	–	(8)
– instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	–	(130)	(161)	(19)	**(310)**	–	–	(49)
Pozycje niefinansowe [4]	–	–	–	(58)	**(58)**	–	–	18
Razem	**28**	**(517)**	**28**	**(95)**	**(556)**	**28**	**(87)**	**(12)**

[1] Zawiera głównie koszty odsetkowe od obligacji, kredytów bankowych, pożyczek od jednostki powiązanej i zmianę wartości godziwej zobowiązań zabezpieczonych instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi wartość godziwą.
[2] Zawiera odsetki za zwłokę w zapłacie należności handlowych.
[3] Zawiera odpisy aktualizujące należności handlowe.
[4] Zawiera głównie rezerwy i świadczenia pracownicze.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku nie wystąpiła znacząca nieefektywność instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość godziwą.

18. Dług finansowy netto

Wartość długu finansowego netto odpowiada wartości długu finansowego brutto (przeliczonej na złote według kursu walutowego obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego), po uwzględnieniu instrumentów pochodnych netto (zobowiązania pomniejszone o aktywa), pomniejszonej o środki pieniężne i ich ekwiwalenty, pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z uwzględnieniem wpływu efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia analizę długu finansowego netto:

(w milionach złotych)	Nota	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Obligacje	19.1	3.016	2.997
Kredyty bankowe	19.2	107	2.179
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.3	1.394	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		23	9
Instrumenty pochodne – netto [1]	22	192	268
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		**4.732**	**5.453**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	(198)	(406)
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	(6)	(6)
Efektywna część zabezpieczeń przepływów pieniężnych		(16)	(15)
Dług finansowy netto		**4.512**	**5.026**

[1] Zobowiązania pomniejszone o aktywa.

19. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem zobowiązań handlowych

19.1. Obligacje

(w milionach złotych)						Kwota pozostała do spłaty na dzień [1]	
Emitent	Seria	Wartość nominalna (w milionach)	Nominalne oprocentowanie	Data emisji	Termin wykupu	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
TPSA Eurofinance France S.A.	A1	500 EUR	6,000%	22 Maja 2009	22 Maja 2014	2.147	2.115
TPSA Eurofinance France S.A.	A2	200 EUR	6,000%	17 Lipca 2009	22 Maja 2014	869	879
Pozostałe obligacje krótkoterminowe		3 PLN	Obligacje zerokuponowe	10 stycznia 2012	10 stycznia 2013	–	3
Obligacje wyemitowane przez Grupę razem						**3.016**	**2.997**
W tym krótkoterminowe						3.016	108
W tym długoterminowe						–	2.889

[1] Dane zawierają naliczone odsetki oraz uwzględniają zmianę wartości godziwej obligacji zabezpieczonych przed zmianami wartości godziwej.

Średnioważone efektywne oprocentowanie obligacji wyemitowanych przez Grupę, bez uwzględnienia wpływu instrumentów swap, wynosiło 5,76% na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku. Efektywna stopa procentowa była niższa od nominalnej stopy procentowej głównie z powodu wpływów z emisji serii A2 przewyższających wartość nominalną.

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2013 roku krótkoterminowe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu zawierały 39 milionów złotych obligacji wyemitowanych przez Orange Polska S.A. do Wirtualnej Polski S.A., co jest wynikiem zaklasyfikowania aktywów i zobowiązań WP jako przeznaczonych do sprzedaży (patrz Nota 13). Obligacje wyemitowane przez OPL S.A. do WP (zaprezentowane w pozostałych zobowiązaniach finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i aktywach przeznaczonych do sprzedaży) nie są uwzględnione w kalkulacji długu finansowego netto w Nocie 18.

19.2. Kredyty bankowe

Kredytodawca	Termin spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień [1] 31 grudnia 2013 Waluta (mln)	31 grudnia 2013 PLN (mln)	31 grudnia 2012 Waluta (mln)	31 grudnia 2012 PLN (mln)
O oprocentowaniu zmiennym					
Europejski Bank Inwestycyjny	15 grudnia 2015	17 EUR	70	25 EUR	102
Europejski Bank Inwestycyjny	15 września 2013	–	–	892 PLN	892
Bank Handlowy (konsorcjum) [2]	8 maja 2013	–	–	1.139 PLN	1.139
Bank Handlowy (konsorcjum)	18 kwietnia 2013	–	–	2 PLN	2
Pozostałe kredyty bankowe	–	3 PLN	3	4 PLN	4
O oprocentowaniu stałym					
Instituto de Credito Oficial	2 stycznia 2021	11 USD	34	13 USD	40
Kredyty bankowe zaciągnięte przez Grupę razem			**107**		**2.179**
W tym krótkoterminowe			43		2.081
W tym długoterminowe			64		98

[1] Dane zawierają naliczone odsetki oraz koszty prowizji od kredytów bankowych.
[2] Odnawialna linia kredytowa.

Średnioważone efektywne oprocentowanie zaciągniętych przez Grupę kredytów bankowych, bez uwzględnienia wpływu instrumentów swap, wynosiło 1,07% na dzień 31 grudnia 2013 roku i 4,44% na dzień 31 grudnia 2012 roku.

19.3. Pożyczki od jednostki powiązanej

W dniu 17 kwietnia 2013 roku, Grupa oraz Atlas Services Belgium S.A., spółka zależna od Orange S.A. (poprzednio France Telecom S.A.), zawarły umowę o kredyt odnawialny do kwoty 250 milionów EUR (dostępny w EUR lub złotych) oraz umowę o kredyt terminowy do kwoty 400 milionów EUR. Data spłaty obu umów kredytowych przypada na dzień 31 marca 2016 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku kwota pozostała do spłaty w ramach umowy o kredyt odnawialny i umowy o kredyt terminowy wynosiła odpowiednio 237 milionów złotych i 280 milionów EUR (1.157 milionów złotych), z uwzględnieniem naliczonych odsetek. Kwota 237 milionów złotych pozostała do spłaty w ramach umowy o kredyt odnawialny wymagalna jest w 2014 roku i została zaprezentowana jako zobowiązanie krótkoterminowe.

Średnioważone efektywne oprocentowanie wymienionych powyżej linii kredytowych, bez uwzględnienia wpływu instrumentów swap, wynosiło 1,63% w EUR i 4,91% w złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku.

20. Pozostałe aktywa finansowe

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat [1]	6	6
Pożyczki udzielone i należności własne z wyłączeniem należności handlowych	18	25
Pozostałe aktywa finansowe razem	**24**	**31**
W tym krótkoterminowe	15	17
W tym długoterminowe	9	14

[1] Ujęte w kalkulacji długu finansowego netto (patrz Nota 18).

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa pozostałych aktywów finansowych.

21. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Środki pieniężne w kasie	1	1
Środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych i depozyty jednodniowe	158	302
Depozyty bankowe do 3 miesięcy	2	103
Depozyty w Orange S.A.	37	–
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	**198**	**406**

Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe – głównie depozyty bankowe. Okresy inwestycji zależą od bieżącego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne. Lokaty krótkoterminowe zakładane są na okresy od jednego dnia do 3 miesięcy. Instrumenty te przynoszą oprocentowanie, którego wysokość zależy od bieżących stóp rynku pieniężnego oraz długości inwestycji.

Ponadto, w 2013 roku Grupa zawarła z Orange S.A. umowę scentralizowanego zarządzania płynnością umożliwiającą Grupie deponowanie nadwyżek finansowych w Orange S.A. oraz dającą dostęp do zapasowego finansowania płynności z maksymalną kwotą limitu wynoszącą 1.750 milionów złotych.

W saldzie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku zawarte są środki pieniężne denominowane w walutach obcych w kwocie 12 milionów złotych.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego odzwierciedla wartość bilansowa środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych. Grupa lokuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty na rachunkach prowadzonych przez wiodące instytucje finansowe posiadające rating inwestycyjny i w Orange S.A. Limity transakcyjne dotyczące kontrahentów służą monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

22. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku większość portfela instrumentów pochodnych Grupy stanowiły instrumenty finansowe, dla których nie istnieje aktywny rynek tj. transakcje swap zabezpieczające ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe. W celu wyceny tych instrumentów Grupa stosuje standardowe techniki wyceny, w których podstawą do kalkulacji czynników dyskontowych są obowiązujące na dzień wyceny rynkowe krzywe zerokuponowe. Wartość godziwa jest obliczana na podstawie bieżącej wartości netto przyszłych przepływów pieniężnych związanych z tymi instrumentami finansowymi, kwotowanych rynkowych terminowych stóp procentowych, kwotowanych rynkowych terminowych kursów wymiany walut lub jeżeli kwotowane rynkowe terminowe kursy wymiany walut nie są dostępne, na podstawie kursów terminowych obliczanych w oparciu o bieżące kursy walutowe z wykorzystaniem metody parytetu stóp procentowych. Wartość godziwa transakcji swap reprezentuje zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne przeliczone na złote przy zastosowaniu kursu na koniec danego okresu.

W 2013 roku Grupa zawarła umowę z Orange S.A. dotyczącą instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej związane z finansowaniem w EUR z Atlas Services Belgium S.A. (patrz Nota 19.3). Wartość nominalna walutowo – procentowych instrumentów swap (CCIRS) i procentowych instrumentów swap (IRS) zawartych w ramach powyższej umowy na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 280 milionów EUR i 650 milionów złotych z wyceną w wartości godziwej w łącznej kwocie (4) miliony złotych.

Pochodne instrumenty finansowe będące w posiadaniu Grupy zostały przedstawione poniżej:

Rodzaj instrumentu [1]	Zabezpieczane ryzyko	Wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Wartość godziwa [2] (w milionach złotych) Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Na dzień 31 grudnia 2013					
Instrumenty pochodne – zabezpieczenie wartości godziwej					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	2	(3)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	19	–
Zabezpieczenia wartości godziwej razem				21	(3)
Instrumenty pochodne – zabezpieczenie przepływów pieniężnych					
CCS	Ryzyko walutowe	13 EUR	2014	3	–
NDF	Ryzyko walutowe	83 EUR	2014	–	(4)
NDF	Ryzyko walutowe	9 USD	2014	–	(1)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem				3	(5)
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	870 EUR	2014–2016	10	(125)
NDF	Ryzyko wal utowe	271 EUR	2014	–	(29)
NDF	Ryzyko walutowe	21 USD	2014	–	(3)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	340 EUR	2014	59	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	3.111 PLN	2014–2018	0	(120)
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem				69	(277)
Instrumenty pochodne razem				**93**	**(285)**
W tym krótkoterminowe				89	(276)
W tym długoterminowe				4	(9)

[1] CCIRS – swap walutowo-procentowy, CCS – swap walutowy, IRS – swap procentowy, NDF – forward z rozliczeniem netto.
[2] Wartość 0 lub (0) oznacza odpowiednio aktywo lub zobowiązanie nieprzekraczające 500 tysięcy złotych.

Rodzaj Instrumentu [1]	Zabezpieczane ryzyko	Wartość nominalna (w milionach w danej walucie)	Termin zapadalności	Wartość godziwa [2] (w milionach złotych) Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Na dzień 31 grudnia 2012					
Instrumenty pochodne – zabezpieczenie wartości godziwej					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	–	(7)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	110 EUR	2014	29	–
Zabezpieczenia wartości godziwej razem				29	(7)
Instrumenty pochodne – zabezpieczenie przepływów pieniężnych					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	283 EUR	2014	–	(48)
CCS	Ryzyko walutowe	20 EUR	2014	4	–
NDF	Ryzyko walutowe	75 EUR	2013	–	(10)
NDF	Ryzyko walutowe	7 USD	2013	–	(1)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	33 EUR	2014	9	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	1.250 PLN	2014	–	(83)
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych razem				13	(142)
Instrumenty pochodne – przeznaczone do obrotu					
CCIRS	Ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	307 EUR	2014	4	(78)
NDF	Ryzyko walutowe	275 EUR	2013	–	(76)
NDF	Ryzyko walutowe	24 USD	2013	0	(4)
IRS	Ryzyko stopy procentowej	307 EUR	2014	81	–
IRS	Ryzyko stopy procentowej	2.359 PLN	2013–2014	–	(88)
Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu razem				85	(246)
Instrumenty pochodne razem				**127**	**(395)**
W tym krótkoterminowe				–	(112)
W tym długoterminowe				127	(283)

[1] CCIRS – swap walutowo-procentowy, CCS – swap walutowy, IRS – swap procentowy, NDF – forward z rozliczeniem netto.
[2] Wartość 0 lub (0) oznacza odpowiednio aktywo lub zobowiązanie nieprzekraczające 500 tysięcy złotych.

Maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe odzwierciedla wartość bilansowa instrumentów pochodnych. Grupa zawiera kontrakty na instrumenty pochodne z wiodącymi instytucjami finansowymi i Orange S.A. Grupa ustaliła limity transakcyjne dotyczące kontrahentów, służące monitorowaniu wielkości ekspozycji na ryzyko kredytowe. Limity oparte są na ratingu każdej instytucji. W przypadku pogorszenia się kondycji finansowej kontrahenta, Grupa stosuje odpowiednie środki w celu ograniczenia ryzyka utraty jego wypłacalności.

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne ujęta w innych całkowitych dochodach została zaprezentowana poniżej:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013			12 miesięcy do 31 grudnia 2012		
	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku	Przed podatkiem	Podatek odroczony	Po podatku
Efektywna część zysków/(strat) na instrumentach zabezpieczających	40	(8)	32	(159)	30	(129)
Przeklasyfikowanie do rachunku zysków i strat korygujące:	(37)	7	(30)	129	(24)	105
– koszty odsetkowe prezentowane w kosztach finansowych, netto	33	(6)	27	37	(7)	30
– różnice kursowe prezentowane w kosztach finansowych, netto	(68)	13	(55)	93	(17)	76
– różnice kursowe prezentowane w pozostałych kosztach operacyjnych	(2)	–	(2)	(1)	–	(1)
Kwota przeklasyfikowana do wartości początkowej zabezpieczanej pozycji	(4)	1	(3)	5	(1)	4
Straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne razem	**(1)**	**–**	**(1)**	**(25)**	**5**	**(20)**

Przewiduje się, że straty z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne skumulowane w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2013 roku wpłyną na rachunek zysków i strat w 2014 roku.

23. Wartość godziwa instrumentów finansowych

23.1. Pomiar wartości godziwej

W odniesieniu do instrumentów finansowych, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: kwotowania (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2: dane źródłowe inne niż kwotowania zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane źródłowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów finansowych i zobowiązań finansowych Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1- 3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej.

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2013			
		Pomiar wartości godziwej			
	Nota	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty pochodne	22	–	93	–	93
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	6	–	–	6
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		**6**	**93**	**–**	**99**
Instrumenty pochodne	22	–	285	–	285
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		**–**	**285**	**–**	**285**

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2012			
		Pomiar wartości godziwej			
	Nota	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty pochodne	22	–	127	–	127
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	6	–	–	6
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		**6**	**127**	**–**	**133**
Instrumenty pochodne	22	–	395	–	395
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej razem		**–**	**395**	**–**	**395**

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

23.2. Porównanie wartości godziwej i wartości bilansowej instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku wartość bilansowa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, krótkoterminowych należności i zobowiązań handlowych, krótkoterminowych pożyczek i należności własnych oraz krótkoterminowych zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zbliżona jest do ich wartości godziwej ze względu na krótki okres zapadalności tych instrumentów lub ich gotówkowy charakter.

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku wartość bilansowa zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu o zmiennym oprocentowaniu jest zbliżona do ich wartości godziwej.
Poniżej przedstawione zostało porównanie wartości bilansowej i wartości godziwej tych instrumentów finansowych Grupy, których szacowana wartość godziwa odbiega od wartości bilansowej.

(w milionach złotych)		Na dzień 31 grudnia 2013		Na dzień 31 grudnia 2012	
	Nota	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa Poziom 2	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa Poziom 2
Wyemitowane obligacje o stałym oprocentowaniu	19.1	3.016	3.086	2.997	3.192
Kredyty bankowe o stałym oprocentowaniu	19.2	34	34	40	39
Zobowiązania z tytułu koncesji telekomunikacyjnych	15.1	1.063	1.106	810	959
Razem		**4.113**	**4.226**	**3.847**	**4.190**

Wartość godziwa instrumentów finansowych została ustalona poprzez zdyskontowanie wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu obowiązujących zerokuponowych stóp procentowych dla danej waluty. Teoretyczna krzywa zerokuponowa budowana jest w oparciu o krzywą swapową skorygowaną o odpowiednią marżę kredytową. Wartości godziwe obliczone w walutach obcych są przeliczane na złote przy zastosowaniu kursu średniego ogłoszonego przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego.

24. Cele i polityka zarządzania ryzykiem finansowym

24.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa jest narażona na ryzyka finansowe związane przede wszystkim z instrumentami finansowymi emitowanymi lub posiadanymi w ramach działalności operacyjnej i finansowej. Ryzyko to można określić jako ryzyko rynkowe (w skład którego wchodzi ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej), ryzyko płynności oraz ryzyko kredytowe.

Grupa zarządza ryzykiem finansowym w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych i stóp procentowych, jak również w celu stabilizacji przepływów pieniężnych oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności i elastyczności finansowej.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie zostały zatwierdzone przez Zarząd. Zarządzanie ryzykiem finansowym jest zgodne ze strategiami opracowanymi przez Komitet ds. Skarbu będący pod bezpośrednim nadzorem Członka Zarządu ds. Finansów.

Polityka zarządzania ryzykiem finansowym określa zasady oraz zakres odpowiedzialności w obszarze zarządzania ryzykiem finansowym, a w szczególności definiuje następujące obszary:

- miary ryzyka używane do identyfikacji oraz oceny ekspozycji na ryzyka finansowe,
- wybór odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanymi ryzykami,
- metodologię wyceny wartości godziwej instrumentów pochodnych,
- metody oceny efektywności zabezpieczeń na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń,
- limity transakcyjne oraz ratingi kredytowe kontrahentów, z którymi Grupa zawiera transakcje zabezpieczające.

24.2. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera liczne transakcje terminowe w celu zabezpieczania się przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Instrumenty pochodne używane przez Grupę to swapy walutowo-procentowe, swapy walutowe, swapy procentowe, opcje walutowe, walutowe kontrakty forward z dostawą i bez dostawy.

Pewne instrumenty pochodne używane przez Grupę są klasyfikowane jako zabezpieczenie wartości godziwej lub zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 (patrz Nota 32.19). Zabezpieczenia wartości godziwej są stosowane w celu zabezpieczenia przed zmianami wartości godziwej instrumentów finansowych, które można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych pozwala wyeliminować zmienność w przyszłych przepływach pieniężnych wynikającą z danego ryzyka, która mogłaby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zgodnie z polityką Grupy, instrumenty pochodne używane są wyłącznie jako narzędzie do zabezpieczania przed ryzykiem finansowym i nie są wykorzystywane do celów spekulacyjnych. Niemniej jednak niektóre transakcje terminowe zawarte przez Grupę są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, ponieważ nie spełniają wszystkich wymagań rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 i zasady rachunkowości zabezpieczeń nie są stosowane w ich przypadku. Instrumenty pochodne klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu są traktowane przez Grupę jako zabezpieczenie operacyjne, ponieważ ekonomicznie zabezpieczają Grupę przed ryzykiem walutowym bądź ryzykiem stopy procentowej.

Szczegółowe informacje o instrumentach pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, wraz z opisem powiązań zabezpieczających, znajdują się w Nocie 22.

24.3. Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko walutowe, którego źródłem są zobowiązania finansowe denominowane w walutach obcych, w szczególności obligacje, kredyty bankowe, pożyczki od jednostki powiązanej denominowane w EUR i USD (patrz Nota 19), należności i zobowiązania handlowe oraz rezerwy, z których znaczącą pozycję stanowią zobowiązanie z tytułu koncesji UMTS oraz rezerwa dotycząca postępowania przed Komisją Europejską (patrz Nota 29.d).

Strategia zabezpieczania Grupy, minimalizująca wpływ wahań kursów walutowych, jest ustalana okresowo. Akceptowalny poziom ekspozycji walutowej jest wynikiem analizy ryzyka dla otwartej pozycji w danej walucie przy uwzględnieniu oczekiwań rynków finansowych co do kształtowania się kursów walutowych w określonej perspektywie czasu.

W ramach obowiązującej polityki zabezpieczeń, Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe wykorzystując swapy walutowe, swapy walutowo-procentowe i walutowe kontrakty forward, które pozwalają zamienić kwotę kapitału denominowanego w walucie obcej na kwotę wyrażoną w złotych. W rezultacie zyski/straty kursowe na instrumencie pochodnym kompensują straty/zyski kursowe na pozycji zabezpieczanej. W efekcie zastosowania zabezpieczeń, zmienność kursów walutowych ma ograniczony wpływ na skonsolidowany rachunek zysków i strat.

Tabela poniżej przedstawia wskaźniki zabezpieczenia ryzyka walutowego dla głównych ekspozycji walutowych Grupy. Wskaźnik zabezpieczenia ryzyka porównuje wartość nominalną zabezpieczonej części ekspozycji walutowej z wartością nominalną całej ekspozycji.

	Wskaźnik zabezpieczenia ryzyka walutowego	
Ekspozycja walutowa	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Obligacje, kredyty bankowe i pożyczki od jednostki powiązanej	99,8%	99,7%
Zobowiązanie z tytułu koncesji UMTS	49,5%	52,3%
Postępowanie przed Komisją Europejską – rezerwa (patrz Nota 29.d)	77,5%	75,8%

Ponadto Grupa aktywnie zarządza ryzykiem walutowym związanym z wydatkami operacyjnymi oraz inwestycyjnymi.

Do pomiaru ryzyka walutowego Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowane zostały główne ekspozycje walutowe Grupy (po uwzględnieniu zabezpieczeń) oraz potencjalne zyski/straty kursowe na tych ekspozycjach będące wynikiem hipotetycznej dziesięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut.

(w milionach w danej walucie)	Efektywna ekspozycja po uwzględnieniu zabezpieczeń				Wrażliwość na zmianę kursu PLN względem innych walut wpływająca na skonsolidowany rachunek zysków i strat			
	Na dzień 31 grudnia 2013		Na dzień 31 grudnia 2012		Na dzień 31 grudnia 2013		Na dzień 31 grudnia 2012	
					+10%	-10%	+10%	-10%
Instrument finansowy	Waluta	PLN	Waluta	PLN	PLN		PLN	
Kredyty bankowe (USD)	3	9	3	9	1	(1)	1	(1)
Zobowiązanie z tytułu koncesji UMTS (EUR)	129	535	129	527	54	(54)	53	(53)
Postępowanie przed Komisją Europejską – rezerwa (EUR) (patrz Nota 29.d)	31	127	32	131	13	(13)	13	(13)
Razem		**671**		**667**	**68**	**(68)**	**67**	**(67)**

Analizy wrażliwości w tabeli powyżej dokonano w oparciu o następujące założenia:

- niezabezpieczona część wartości nominalnej zobowiązań stanowi ekspozycję na ryzyko walutowe (efektywna ekspozycja),
- za transakcje ograniczające ryzyko walutowe uważa się zarówno transakcje terminowe spełniające kryteria rachunkowości zabezpieczeń, jak i te transakcje, które klasyfikowane są jako zabezpieczenie operacyjne,
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały wyłączone z analizy.

Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych z tytułu planowanych transakcji ma wpływ na skonsolidowane inne całkowite dochody. Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku nie wykazała znaczącego wpływu na skonsolidowane inne całkowite dochody będącego wynikiem hipotetycznej dziesięcioprocentowej aprecjacji/deprecjacji złotego względem innych walut.

24.4. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, że wartość godziwa albo przyszłe przepływy z instrumentu finansowego będą zmieniać się na skutek zmian stóp procentowych. Grupa posiada oprocentowane zobowiązania finansowe składające się głównie z obligacji, kredytów bankowych i pożyczek od jednostki powiązanej (patrz Nota 19).

Strategia zabezpieczania Grupy przed ryzykiem stopy procentowej, ograniczająca wpływ niekorzystnych zmian stóp procentowych, jest ustalana okresowo. Preferowany podział pomiędzy zadłużeniem opartym na zmiennej stopie, a tym opartym na stałej stopie procentowej, jest wynikiem analizy wpływu potencjalnych zmian stóp procentowych na koszty finansowe.

Według obowiązującej strategii zabezpieczeń, Grupa zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wykorzystując swapy procentowe i swapy walutowo-procentowe. W rezultacie zastosowania zabezpieczeń, struktura zobowiązań zmienia się w kierunku struktury docelowej, jako że zobowiązania oparte na zmiennej/stałej stopie procentowej efektywnie zamieniane są na zobowiązania o stałej/zmiennej stopie procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku stosunek długu opartego na stałej stopie procentowej do długu opartego na zmiennej stopie procentowej (z uwzględnieniem zabezpieczeń) wyniósł odpowiednio 67/33% i 47/53%.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Grupa wykorzystuje opisaną poniżej analizę wrażliwości.

W tabeli poniżej zaprezentowana została ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej (po uwzględnieniu zabezpieczeń) przy założeniu hipotetycznego wzrostu/spadku stóp procentowych o jeden punkt procentowy.

(w milionach złotych)	Potencjalny wzrost/(spadek) wartości bezwzględnej wynikający ze zmiany stóp procentowych o 1 p.p.			
	Na dzień 31 grudnia 2013		Na dzień 31 grudnia 2012	
	+1 p.p.	-1 p.p.	+1 p.p.	-1 p.p.
Koszty finansowe, netto	–	(1)	35	(34)
Wartość godziwa długu finansowego brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych	(30)	32	(35)	34

Analiza wrażliwości w tabeli powyżej jest oparta o następujące założenia:

- koszty finansowe, netto zawierają następujące elementy narażone na ryzyko stopy procentowej: a) koszty odsetkowe od długu opartego na zmiennej stopie procentowej po uwzględnieniu instrumentów pochodnych spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń b) zmianę wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń,
- na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa długu finansowego brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych (wyłączając leasing finansowy oraz prowizje aranżacyjne) wynosiła 4.832 miliony złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku 5.611 milionów złotych).

24.5. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spłacie zobowiązań finansowych. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Grupie polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, analizie poziomu aktywów płynnych w relacji do przepływów pieniężnych, monitorowaniu wskaźników płynności opartych na pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej oraz utrzymywaniu dostępu do różnych źródeł finansowania, w tym do rezerwowych linii kredytowych.

W celu zwiększenia skuteczności, proces zarządzania płynnością jest zoptymalizowany poprzez scentralizowanie funkcji skarbcowych dla Grupy, gdzie płynne nadwyżki środków pieniężnych wygenerowane przez spółki wchodzące w skład Grupy są inwestowane i zarządzane przez skarbiec centralny. Nadwyżki środków pieniężnych Grupy inwestowane są w krótkoterminowe płynne instrumenty finansowe – głównie depozyty bankowe. Ponadto, w 2013 roku Grupa zawarła z Orange S.A. umowę scentralizowanego zarządzania płynnością umożliwiającą Grupie deponowanie nadwyżek finansowych w Orange S.A. oraz dającą dostęp do zapasowego finansowania płynności z maksymalną kwotą limitu wynoszącą 1.750 milionów złotych.

Grupa zarządza ryzykiem płynności również przez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, które tworzą rezerwę płynności i zabezpieczają wypłacalność i elastyczność finansową. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa miała następujące niewykorzystane linie kredytowe w kwocie 2.571 milionów złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku było to 2.517 milionów złotych):

- 821 milionów złotych w postaci linii kredytowych,
- 1.750 milionów złotych w postaci wymienionej powyżej rezerwowej linii kredytowej.

Ryzyko płynności jest regularnie mierzone i monitorowane przez Grupę przy wykorzystaniu następujących wskaźników:

- wskaźniki płynności,
- analiza terminów wymagalności niezdyskontowanych umownych przepływów z tytułu zobowiązań finansowych Grupy,
- średni czas spłaty kapitału.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźnik płynności definiowany jako stosunek dostępnych źródeł środków finansowych (np. środki pieniężne oraz linie kredytowe) do kwoty spłaty długu w okresie następnych 12 oraz 18 miesięcy:

(w milionach złotych)	Wskaźnik płynności	
	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) – następne 12 miesięcy	76%	117%
Niewykorzystane linie kredytowe	2.571	2.517
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	198	406
Spłata długu [1]	3.379	2.293
Instrumenty pochodne [2]	249	196
Wskaźnik płynności (z uwzględnieniem instrumentów pochodnych) – następne 18 miesięcy	75%	51%
Niewykorzystane linie kredytowe	2.571	2.517
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	198	406
Spłata długu [1]	3.407	5.345
Instrumenty pochodne [2]	264	423

[1] Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne od obligacji, kredytów bankowych i pożyczek od jednostki powiązanej.
[2] Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne od instrumentów pochodnych.

Analiza wymagalności dla pozostających do zapłaty niezdyskontowanych umownych przepływów z tytułu zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku została przedstawiona poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote według kursu średniego NBP na koniec okresu. Płatności odsetek wynikające z instrumentów finansowych, naliczane według zmiennej stopy procentowej, zostały wyliczone w oparciu o stopę procentową ustaloną w ostatnim okresie odsetkowym obowiązującym przed dniem 31 grudnia 2013 i 2012 roku. Zobowiązania finansowe, które mogą zostać spłacone w dowolnym terminie zależnie od woli Grupy, są wykazywane jako krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od oczekiwanego terminu spłaty.

(w milionach złotych)	Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne [1]									
	Na dzień 31 grudnia 2013									
				Długoterminowe						
	Nota	Wartość bilansowa	Do 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	Pow. 5 lat	Razem długo-terminowe	Razem
Obligacje	19.1	3.016	3.077	–	–	–	–	–	–	3.077
Kredyty bankowe	19.2	107	44	40	5	5	5	11	66	110
Pożyczki od jednostki powiązanej	19.3	1.394	258	16	1.166	–	–	–	1.182	1.440
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		23	10	4	4	4	4	–	16	26
Instrumenty pochodne – aktywa	22	(93)	(67)	17	5	–	–	–	22	(45)
Instrumenty pochodne – zobowiązania	22	285	316	11	14	–	–	–	25	341
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		**4.732**	**3.638**	**88**	**1.194**	**9**	**9**	**11**	**1.311**	**4.949**
Zobowiązania handlowe	15.1	2.842	1.832	153	153	153	148	690	1.297	3.129
Zobowiązania finansowe razem (włącznie z aktywami z instrumentów pochodnych)		**7.574**	**5.470**	**241**	**1.347**	**162**	**157**	**701**	**2.608**	**8.078**

[1] Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

(w milionach złotych)	Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne [1]									
	Na dzień 31 grudnia 2012									
				Długoterminowe						
	Nota	Wartość bilansowa	Do 1 roku	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	Pow. 5 lat	Razem długo-terminowe	Razem
Obligacje	19.1	2.997	175	3.034	–	–	–	–	3.034	3.209
Kredyty bankowe	19.2	2.179	2.120	40	40	5	5	16	106	2.226
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		9	6	3	–	–	–	–	3	9
Instrumenty pochodne – aktywa	22	(127)	(36)	(75)	–	–	–	–	(75)	(111)
Instrumenty pochodne – zobowiązania	22	395	232	301	–	–	–	–	301	533
Dług finansowy brutto po uwzględnieniu instrumentów pochodnych		**5.453**	**2.497**	**3.303**	**40**	**5**	**5**	**16**	**3.369**	**5.866**
Zobowiązania handlowe	15.1	2.979	2.230	114	114	114	114	585	1.041	3.271
Zobowiązania finansowe razem (włącznie z aktywami z instrumentów pochodnych)		**8.432**	**4.727**	**3.417**	**154**	**119**	**119**	**601**	**4.410**	**9.137**

[1] Obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek.

Średni czas spłaty kapitału dla portfela zadłużenia posiadanego na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł 0,9 roku (na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 1,6 roku).

24.6. Ryzyko kredytowe

Celem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym jest wspieranie rozwoju Grupy przy jednoczesnej minimalizacji ryzyk finansowych poprzez działania zapewniające, że klienci i kontrahenci są zawsze w stanie zapłacić kwoty należne Grupie.

Podstawowym zadaniem Komitetu Kredytowego podlegającego kontroli Członka Zarządu ds. Finansów jest koordynacja i konsolidacja następujących działań z zakresu zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie:
- ocena ryzyka kredytowego klientów,
- monitorowanie sytuacji biznesowej i finansowej klientów,
- zarządzanie należnościami i złymi długami.

Polityka oraz zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w ramach Grupy zostały zatwierdzone przez Komitet Kredytowy.

W Grupie nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.
Dodatkowe informacje dotyczące ryzyka kredytowego zawarte są w Notach 12, 20, 21, 22.

24.7. Zarządzanie zobowiązaniami do utrzymania określonych wskaźników finansowych

Na dzień 31 grudnia 2013 roku OPL S.A. była stroną umowy gwarancyjnej zawierającej warunek, zgodnie z którym Grupa zobowiązana jest do utrzymania wskaźnika finansowego określonego jako stosunek długu netto do EBITDA na poziomie nie wyższym niż 3,5:1 potwierdzanym półrocznie.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku OPL S.A. była stroną umów kredytowych i gwarancyjnych zawierających warunek finansowy wskazany powyżej.

W latach 2013 i 2012 obowiązek utrzymania opisanego wskaźnika był spełniony.

25. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem poprzez stosowanie zrównoważonej polityki finansowej, której celem jest dostarczanie odpowiednich środków finansowych na rozwój biznesowy przy jednoczesnym zabezpieczeniu właściwej struktury finansowania i płynności finansowej.

Polityka zarządzania kapitałem Grupy uwzględnia poniższe kluczowe elementy:
- wyniki działalności w połączeniu z planami inwestycyjnymi i rozwojowymi,
- harmonogram spłat długu,
- rating kredytowy Grupy oraz warunki rynku finansowego,
- zasady dystrybucji zysku akcjonariuszom Grupy.

W celu połączenia tych czynników, Grupa okresowo ustala ramy dla struktury finansowania. Aktualne cele Grupy w obszarze zarządzania kapitałem są następujące:
- wskaźnik dźwigni finansowej netto – w długim okresie maksymalnie na poziomie 35% – 40%,
- wskaźnik długu finansowego netto do EBITDA – w długim okresie poniżej 1,5.

W tabeli poniżej przedstawiono wskaźniki kapitałowe wyliczone na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku oraz dane liczbowe, które posłużyły do ich kalkulacji. Grupa definiuje kapitał jako sumę kapitału własnego oraz długu finansowego netto.

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Dług finansowy netto (patrz Nota 18)	4.512	5.026
Kapitał własny	12.631	12.958
Kapitał własny oraz dług finansowy netto	17.143	17.984
EBITDA skorygowana [1]	4.084	4.857
Dźwignia finansowa netto [2]	**26,3%**	**28,0%**
Wskaźnik długu finansowego netto / EBITDA skorygowana	**1,1**	**1,0**

[1] Korekta w 2013 roku dotyczy głównie wpływu Umowy Społecznej na lata 2014-2015 składającego się z kosztów rozwiązania stosunku pracy i związanego z nimi zmniejszenia kosztów świadczeń pracowniczych wynikającego z ograniczenia długoterminowych świadczeń pracowniczych (patrz Noty 14 i 16).
[2] Dźwignia finansowa netto = Dług finansowy netto / (Dług finansowy netto + Kapitał własny).

Przyjęta przez Grupę polityka zarządzania kapitałem narzuca utrzymywanie dyscypliny finansowej, zapewniając jednocześnie odpowiednią elastyczność niezbędną do zachowania rentownego rozwoju oraz do realizacji ustalanych corocznie zasad dystrybucji zysku wypracowanego przez Grupę. Głównym celem polityki dystrybucji zysku jest dostarczanie rozsądnego wynagrodzenia akcjonariuszom Grupy. Brak jest zewnętrznych wymagań w stosunku do kapitału Grupy.

26. Podatek dochodowy

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Bieżący podatek dochodowy	(75)	(128)
Podatek odroczony	59	(35)
Podatek dochodowy razem	**(16)**	**(163)**

Uzgodnienie pomiędzy obciążeniem z tytułu podatku dochodowego a teoretyczną kwotą podatku bazującą na ustawowej stawce podatkowej przedstawia się następująco:

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Skonsolidowany zysk przed opodatkowaniem	**310**	**1.018**
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Kwota teoretyczna podatku	**(59)**	**(193)**
Odliczenie związane z wydatkami poniesionymi na nabycie nowych technologii	36	62
Przychody/(Koszty) nie wpływające na podstawę opodatkowania, netto	7	(32)
Podatek dochodowy razem	**(16)**	**(163)**

Koszty nie wpływające na podstawę opodatkowania obejmują koszty indywidualnie wymienione w polskim prawie podatkowym jako nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku spółki TP S.A, PTK-Centertel Sp. z o.o., TP Invest Sp. z o.o. i Orange Customer Service Sp. z o.o. tworzyły Podatkową Grupę Kapitałową. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku TP S.A., PTK-Centertel Sp. z o.o. i TP Invest Sp. z o.o. tworzyły Podatkową Grupę Kapitałową.

Podatek odroczony

(w milionach złotych)	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej		Skonsolidowany rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Środki trwałe i wartości niematerialne	444	391	52	402
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe	81	61	20	(7)
(Przychody)/koszty finansowe, netto	33	48	(15)	71
(Przychody)/koszty rozpoznane memoriałowo, netto	174	185	(3)	(480)
Programy świadczeń pracowniczych	61	76	(8)	8
Przychody przyszłych okresów	91	102	(11)	(11)
Pozostałe różnice przejściowe	39	15	24	(18)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, netto [1]	**923**	**878**	**–**	**–**
Podatek odroczony razem	**–**	**–**	**59**	**(35)**

[1] Na dzień 31 grudnia 2013 roku 5 milionów złotych zostało zaprezentowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży (patrz Nota 13). W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku odpowiednio (7) milionów złotych i 14 milionów złotych zmiany aktywów z tytułu podatku odroczonego zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych, poprzez odpisanie strat od przyszłych dochodów do opodatkowania, jest prawdopodobna. Straty podatkowe mogą zostać wykorzystane w ciągu 5 kolejnych lat, z zastrzeżeniem, iż w ciągu jednego roku można wykorzystać maksymalnie 50% rocznej straty. W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku jednostki Grupy wykorzystały poniesione w latach poprzednich straty podatkowe w kwocie odpowiednio 5 milionów złotych i 5 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku w jednostkach Grupy nie wystąpiły znaczące kwoty niewykorzystanych strat podatkowych.

Wartość nierozpoznanych aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo. Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku różnice przejściowe, dla których nie rozpoznano aktywów z tytułu podatku odroczonego, wyniosły odpowiednio 114 milionów złotych oraz 117 milionów złotych.

27. Kapitał własny

27.1. Kapitał zakładowy

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił odpowiednio 3.937 milionów złotych i 4.007 milionów złotych i był podzielony odpowiednio na 1.312 milionów i 1.336 milionów w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku była następująca:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013			Na dzień 31 grudnia 2012		
	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna	% ogólnej liczby głosów	% ogólnej liczby akcji	Wartość nominalna
Orange S.A. [1]	50,67	50,67	1.995	49,79	49,79	1.995
Pozostali akcjonariusze	49,33	49,33	1.942	48,47	48,47	1.942
Akcje własne [2]	–	–	–	1,74	1,74	70
Razem	**100,00**	**100,00**	**3.937**	**100,00**	**100,00**	**4.007**

[1] Poprzednio France Telecom S.A.
[2] Prawa głosu wynikające z akcji własnych nie mogą być wykonywane na Walnym Zgromadzeniu OPL S.A.

Grupa nie posiada informacji o istniejących umowach lub innych zdarzeniach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu.

27.2. Umorzenie akcji własnych

W dniu 11 kwietnia 2013 roku Walne Zgromadzenie OPL S.A. podjęło uchwały o umorzeniu 23.291.542 akcji własnych nabytych przez Spółkę w latach 2012 i 2011, za łączną kwotę 400 milionów złotych, oraz o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki z 4.007 milionów złotych do 3.937 milionów złotych (zarejestrowane przez sąd rejestrowy w dniu 18 czerwca 2013 roku).

27.3. Dywidendy

W dniu 11 kwietnia 2013 roku Walne Zgromadzenie OPL S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy zwykłej z zysku za 2012 rok w wysokości 0,50 złotego na jedną akcję. Całkowita kwota dywidendy, wypłaconej w dniu 11 lipca 2013 roku, wyniosła 656 milionów złotych.

Wartość zysków zatrzymanych OPL S.A. dostępnych do wypłaty w formie dywidendy dla udziałowców Grupy wynosiła 5,2 miliarda złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku. Pozostałe saldo zysków zatrzymanych Spółki nie jest dostępne do wypłaty w formie dywidendy ze względu na ograniczenia wynikające z polskiego prawa handlowego. Ponadto, 0,35 miliarda złotych zysków zatrzymanych spółek zależnych OPL S.A. było dostępnych do wypłaty w formie dywidendy przez spółki zależne do OPL S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku.

27.4. Płatności w formie akcji

Program motywacyjny Grupy
W dniu 28 kwietnia 2006 roku Walne Zgromadzenie OPL S.A. zaakceptowało program motywacyjny („Program") skierowany do kadry kierowniczej wyższego szczebla („Beneficjenci") Orange Polska i wybranych spółek zależnych w celu dalszego motywowania kadry kierowniczej w pracy na rzecz rozwoju Grupy i maksymalizacji jej wartości. W ramach Programu w dniu 9 października 2007 roku OPL S.A. dokonała emisji 6.202.408 imiennych obligacji o wartości nominalnej równej cenie emisyjnej i wynoszącej 0,01 złotego każda z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami. 6.047.710 obligacji zostało subskrybowanych i przydzielonych Beneficjentom. Pozostałe obligacje, w liczbie 154.698, nie zostały subskrybowane i zostały umorzone.

Prawo pierwszeństwa z obligacji do subskrybowania akcji Spółki może zostać wykonane do dnia 9 października 2017 roku. Jedna obligacja daje prawo do subskrybowania jednej akcji zwykłej. Akcje obejmowane w ramach wykonania prawa pierwszeństwa z obligacji są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie podlegają ograniczeniom w obrocie. Prawo subskrybowania akcji przysługuje wyłącznie obligatariuszom. Cena emisyjna jednej akcji wynosi 21,57 złotych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz cenę wykonania instrumentów kapitałowych przyznanych przez OPL S.A.:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2013		12 miesięcy do 31 grudnia 2012	
	liczba	cena wykonania (w złotych)	liczba	cena wykonania (w złotych)
Stan na początek okresu	3.381.234	21,57	3.588.678	21,57
Umorzone w ciągu roku	(285.003)	–	(207.444)	–
Stan na koniec okresu	**3.096.231**	**21,57**	**3.381.234**	**21,57**

W okresie nabywania uprawnień (lata 2007–2010) wartość godziwa otrzymanych usług rozpoznanych w kosztach świadczeń pracowniczych oraz w kapitale własnym wyniosła 17 milionów złotych.

Program przyznania bezpłatnych akcji przez Orange S.A.
W 2007 roku Orange S.A. ustanowiła program przyznania bezpłatnych akcji („program NExT"). W ramach programu NExT pracownikom i kadrze kierowniczej Grupy przyznano 988.400 akcji Orange S.A. Dzień przyznania, tj. dzień, w którym terminy i warunki programu zostały zakomunikowane pracownikom Grupy OPL, ustalono na 18 marca 2008 roku. Wartość godziwa instrumentów kapitałowych na dzień przyznania wyniosła 63,57 złotych (równowartość kwoty 17,95 EUR przeliczonej po kursie NBP z dnia 18 marca 2008 roku).

W okresie nabywania uprawnień (lata 2008–2010) wartość godziwa otrzymanych usług rozpoznanych w kosztach świadczeń pracowniczych oraz w kapitale własnym wyniosła 62 miliony złotych.

28. Nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku nie występują żadne nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów, oprócz opisanych poniżej, które mogą mieć istotny wpływ na bieżącą lub przyszłą sytuację finansową Grupy.

28.1. Zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego

W przypadkach, w których Grupa jest leasingobiorcą, zobowiązania wynikające z umów leasingu operacyjnego dotyczą umów, których przedmiotem są budynki i grunty. Koszty z tytułu leasingu wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku odpowiednio 438 milionów złotych i 441 milionów złotych. Większość umów jest denominowana w walutach obcych. Niektóre z powyższych umów indeksowane są wskaźnikami cen dla danej waluty.

Na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, wynosiła:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Do 1 roku	187	212
Od 1 roku do 5 lat	429	372
Powyżej 5 lat	320	286
Minimalne przyszłe opłaty razem	**936**	**870**
Bieżąca wartość minimalnych przyszłych opłat	**809**	**762**

W przypadkach, w których Grupa jest leasingodawcą, wartość minimalnych przyszłych opłat z tytułu umów leasingu operacyjnego, dla których nie istnieje praktyczna możliwość ich wypowiedzenia, na dzień 31 grudnia 2013 i 2012 roku wyniosła odpowiednio 68 milionów złotych i 65 milionów złotych.

28.2. Podjęte zobowiązania inwestycyjne

Zobowiązania inwestycyjne, które zostały podjęte na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego, lecz nie zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym, przedstawiają się następująco:

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Środki trwałe	274	333
Wartości niematerialne	173	62
Zobowiązania inwestycyjne razem	**447**	**395**
Kwoty przypadające do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego	376	386

Podjęte zobowiązania inwestycyjne dotyczą głównie zakupu urządzeń wykorzystywanych w sieciach telekomunikacyjnych, systemów informatycznych oraz innych rodzajów oprogramowania.

28.3. Porozumienie z UKE

W dniu 22 października 2009 roku OPL S.A. i UKE podpisały porozumienie w sprawie wdrożenia zasad transparentności i niedyskryminacji w relacjach między operatorami („Porozumienie") mające na celu uniknięcie ryzyka separacji funkcjonalnej Spółki. W latach 2010 – 2013, OPL S.A. wdrożyła techniczne i organizacyjne rozwiązania w celu zapewnienia niedyskryminujących relacji z innymi operatorami, w tym równego dostępu do informacji. Ponadto, Spółka zobowiązała się do zainwestowania w rozwój 1,2 miliona linii szerokopasmowego dostępu do Internetu do dnia 31 marca 2013 roku. W ocenie Zarządu Spółka wywiązała się ze zobowiązań zawartych w Porozumieniu.

29. Roszczenia i sprawy sądowe (w tym zobowiązania warunkowe)

a. Kwestie związane z powstaniem Orange Polska

Orange Polska powstała w wyniku przekształcenia państwowej jednostki organizacyjnej Poczta Polska Telegraf i Telefon („PPTiT") w dwa podmioty – Pocztę Polską i Orange Polska S.A. W procesie przekształcenia PPTiT oraz przekazywania mienia na rzecz nowo utworzonych podmiotów w dokumentacji zostały pominięte niektóre nieruchomości, a także inne składniki majątkowe, które obecnie są kontrolowane przez Orange Polska. Ponadto dokumentacja związana z przekształceniem jest w odniesieniu do niektórych nieruchomości niekompletna. W związku z powyższym prawo Orange Polska do niektórych gruntów, budynków i innych elementów majątku trwałego może być kwestionowane.

Jednocześnie w związku z niejasnością regulacji dotyczących przekształcenia PPTiT rozdział niektórych zobowiązań PPTiT może zostać uznany za bezskuteczny, co może prowadzić do solidarnej odpowiedzialności Orange Polska za zobowiązania PPTiT istniejące w chwili przekształcenia.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej zawiera, zgodnie z aktem notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 roku, kwotę 713 milionów złotych, powstałą w wyniku wniesienia części majątku PPTiT związanego z działalnością telekomunikacyjną. W związku z niejasnością regulacji dotyczących przekształcenia PPTiT rozdział niektórych praw i zobowiązań PPTiT może zostać uznany za bezskuteczny. W konsekwencji zmianie ulec może wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

b. Podatkowe zobowiązania warunkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom prawnym (np. kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli różnych organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania kar i innych sankcji oraz naliczania odsetek. Częste zmiany w regulacjach prawnych dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków, a także ubezpieczeń społecznych skutkują brakiem stabilności systemu podatkowego. Częste różnice co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno w obrębie organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi a przedsiębiorstwami, powodują z kolei powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym przypada termin płatności podatku. W wyniku przeprowadzonych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Orange Polska oraz niektóre jej spółki zależne podlegały kontrolom podatkowym w zakresie zapłaconych podatków. Niektóre z powyższych postępowań kontrolnych nie zostały jeszcze zakończone. W opinii Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

c. Postępowania prowadzone przez UKE i UOKiK

Zgodnie z Prawem Telekomunikacyjnym, w przypadku nie spełnienia określonych wymogów przewidzianych w Prawie Telekomunikacyjnym, Prezes UKE może nałożyć na operatora telekomunikacyjnego karę w maksymalnej wysokości do 3% przychodów operatora, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji i Konsumentów, w przypadku nie zastosowania się do jej przepisów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK") może nałożyć na przedsiębiorstwo kary w maksymalnej wysokości do 50 milionów EUR za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji lub do 10% przychodów podmiotu, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym za naruszenie przepisów prawa.

Postępowania prowadzone przez UKE w sprawie dostępu szerokopasmowego
W 2006 i 2007 roku UKE nałożył na Orange Polska dwie kary – w wysokości 100 milionów złotych za naruszenie obowiązku kształtowania ceny usług dostępu do Internetu (Neostrady) na podstawie kosztów ich świadczenia oraz w wysokości 339 milionów złotych za nie dostarczenie cennika Neostrady do zatwierdzenia przez UKE. Orange Polska nie zapłaciła żadnej z tych kar i odwołała się od obu decyzji nakładających kary. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK") uchylił te decyzje, a Sąd Apelacyjny podtrzymał wyroki SOKiK. UKE złożył skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w obu sprawach. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania obu skarg kasacyjnych – w sprawie kary 339 milionów złotych w dniu 6 marca 2013 roku a w sprawie kary 100 milionów złotych w dniu 2 lipca 2013 roku. Postanowienia te zakończyły postępowania odwoławcze w sprawach obu kar nałożonych przez UKE na Orange Polska.

Postępowanie prowadzone przez UOKiK w sprawie ruchu IP
W dniu 20 grudnia 2007 roku UOKiK wydał decyzję uznającą za praktykę ograniczającą konkurencję działanie Orange Polska polegające na dyskryminacyjnym degradowaniu ruchu IP, kierowanego z sieci krajowych operatorów telekomunikacyjnych do sieci Orange Polska za pośrednictwem sieci zagranicznych operatorów i nałożył na Spółkę karę w wysokości 75 milionów złotych. Orange Polska nie zgodziła się z decyzją UOKiK, nie zapłaciła nałożonej kary i odwołała się od tej decyzji. W 2011 roku SOKiK obniżył karę do kwoty 38 milionów złotych a strony złożyły apelacje od tego wyroku. Po kolejnych etapach postępowania odwoławczego, Sąd Apelacyjny oddalił w dniu 9 kwietnia 2013 roku obie apelacje złożone przez UOKiK i Orange Polska od wyroku SOKiK z dnia 11 kwietnia 2011 roku obniżającego karę. Wyrok obniżający karę jest prawomocny. Orange Polska zapłaciła tę karę w maju 2013 roku i złożyła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego od postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 9 kwietnia 2013 roku.

Postępowanie prowadzone przez UOKiK w sprawie cen detalicznych za połączenia do Play
W dniu 18 marca 2013 roku UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko spółkom Orange Polska, Polkomtel Sp. z o.o. i T-Mobile Polska S.A. twierdząc, że nadużywały kolektywnej pozycji dominującej na krajowym detalicznym rynku telefonii ruchomej. UOKiK zarzuca operatorom, że ceny detaliczne za połączenia wykonywane przez indywidualnych użytkowników końcowych sieci każdego z tych trzech operatorów do sieci P4 Sp. z o.o. (Play) były relatywnie wyższe niż stosowane za takie połączenia do sieci tych trzech operatorów i ustalone bez wystarczającego uwzględnienia zróżnicowania asymetrycznych stawek opłat hurtowych za zakańczanie połączeń określonych przez UKE. Zdaniem UOKiK stosowane ceny mogły powodować ograniczenie rozwoju konkurencji na krajowym detalicznym rynku telefonii ruchomej.
Orange Polska, odpowiadając na pytania UOKiK, przekazała szczegółowe dane dotyczące swoich ofert i cen detalicznych. UOKiK poinformował Spółkę o planowanym zakończeniu postępowania do dnia 31 marca 2014 roku. Poza postępowaniem UOKiK, w 2012 roku P4 podniósł roszczenia dotyczące detalicznych cen usług mobilnych.
Zdaniem Zarządu, Orange Polska nie prowadziła działań, które mogłyby ograniczać konkurencję, a w okresie którego dotyczy postępowanie poziom konkurencji na detalicznym rynku telefonii mobilnej stale wzrastał.

Postępowanie UOKiK w sprawie przetargów na usługi mobilne
W dniu 20 grudnia 2013 roku UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko Orange Polska i dwóm innym oferentom w przetargach na mobilne usługi transmisji danych przeprowadzonych w 2012 roku. Postępowanie UOKiK dotyczy podejrzenia, że oferenci uzgadniali warunki składanych ofert.
Zarząd Orange Polska nie ustalał z innymi spółkami warunków składanych ofert.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa utworzyła rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko związane z postępowaniami UKE i UOKiK przeciwko Grupie, które zdaniem Grupy stanowią najlepszy szacunek kwot, których zapłata jest prawdopodobna. W przypadku nałożenia jakichkolwiek kar, ich wysokość uzależniona jest od przyszłych zdarzeń, których wynik jest niepewny, zatem w konsekwencji wysokość rezerw może ulec zmianie w okresach przyszłych. Nie ujawniono informacji o wysokości rezerw, gdyż zdaniem Zarządu Spółki mogłoby to osłabić pozycję Grupy w kontekście rozstrzygnięcia toczących się spraw.

d. Postępowanie przed Komisją Europejską w sprawie dostępu szerokopasmowego

We wrześniu 2008 roku Komisja Europejska przeprowadziła kontrolę w Orange Polska. Celem kontroli było zgromadzenie materiałów i dokumentów, które pozwolą na ocenę, czy Orange Polska naruszyła prawo konkurencji na rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu. W dniu 17 kwietnia 2009 roku Orange Polska otrzymała powiadomienie o wszczęciu przez Komisję Europejską postępowania dotyczącego przypuszczalnej odmowy dostępu oraz dyskryminacji pozacenowej na hurtowym rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu. W dniu 1 marca 2010 roku Orange Polska otrzymała zgłoszenie zastrzeżeń Komisji Europejskiej w sprawie domniemanego nadużywania pozycji dominującej poprzez odmowę świadczenia dostępu do hurtowych usług szerokopasmowych. Spółka udzieliła odpowiedzi na zastrzeżenia i dostarczyła Komisji Europejskiej wymagane informacje. Orange Polska otrzymała od Komisji Europejskiej pismo z opisem stanu faktycznego, datowane 28 stycznia 2011 roku, przedstawiające dowody zgromadzone po wydaniu zgłoszenia zastrzeżeń, a także ustalenia dokonane przez Komisję Europejską. Orange Polska udzieliła odpowiedzi na to pismo w dniu 7 marca 2011 roku.

W dniu 22 czerwca 2011 roku Komisja Europejska nałożyła na Orange Polska karę w wysokości 127,6 milionów EUR (około 508 milionów złotych) za nadużywanie, przed październikiem 2009 roku, pozycji dominującej na rynku dostępu do hurtowych usług szerokopasmowych. Orange Polska utworzyła rezerwę na całą kwotę kary. Zgodnie z decyzją, kara mogła zostać zabezpieczona poprzez tymczasową zapłatę lub ustanowienie gwarancji bankowej. W dniu 27 września 2011 roku Orange Polska przedłożyła Komisji Europejskiej gwarancję bankową.

Spółka zdecydowanie nie zgadza się z decyzją i niewspółmierną wysokością kary, w szczególności ponieważ jest przekonana, że Komisja Europejska nie uwzględniła szeregu znaczących czynników. Sytuacja na hurtowym rynku szerokopasmowym systematycznie poprawia się od 2007 roku. Budując i udostępniając stacjonarną infrastrukturę szerokopasmową, Spółka skutecznie zmniejsza trudności na polskim rynku szerokopasmowym i zwiększa wskaźnik penetracji usług szerokopasmowych. Nieprawidłowości wskazane przez Komisję Europejską zostały w przeszłości dobrowolnie usunięte przez Spółkę.

Decyzja nie jest ostateczna i Orange Polska, we współpracy z doradcami prawnymi, złożyła odwołanie od decyzji do Sądu Unii Europejskiej w dniu 2 września 2011 roku. W 2012 roku Sąd Unii Europejskiej dopuścił Netia S.A. oraz Polską Izbę Informatyki i Telekomunikacji do udziału w tym postępowaniu odwoławczym jako interwenientów w fazie pisemnej i ustnej.

W dniu 6 września 2013 roku Sekretarz Sądu Unii Europejskiej poinformował, że pisemna faza postępowania odwoławczego została zamknięta. Orange Polska nie otrzymała dotychczas powiadomienia o terminie rozprawy.

Każda ze stron będzie mogła odwołać się od wyroku Sądu Unii Europejskiej do Trybunału Sprawiedliwości.

W dniu 16 kwietnia 2012 roku Orange Polska otrzymała z Sądu Gospodarczego w Warszawie zawiadomienie o posiedzeniu Sądu z wniosku Netia S.A. Swoim wnioskiem Netia S.A. zawezwała Orange Polska do próby ugodowej dotyczącej roszczenia odszkodowawczego na podstawie wyżej opisanej decyzji Komisji Europejskiej. W ocenie Zarządu Orange Polska wniosek spółki Netia S.A. nie dawał uzasadnionej podstawy do oceny, czy Netia S.A. poniosła szkodę. W trakcie posiedzenia Sądu w dniu 10 maja 2012 roku strony nie zawarły ugody.

Zarząd dokonuje na bieżąco oceny wyżej przedstawionych spraw uwzględniając rozwój zdarzeń.

e. Roszczenie Magna Polonia S.A. wobec Orange Polska, T-Mobile Polska, Polkomtel i P4

Orange Polska otrzymała dwa zawezwania do sądowej próby ugodowej na wniosek Magna Polonia S.A.: na posiedzenie w Sądzie Gospodarczym w Warszawie na dzień 11 grudnia 2013 roku i na posiedzenie w Sądzie Cywilnym w Warszawie na dzień 18 grudnia 2013 roku. Magna Polonia S.A. była właścicielem Info TV FM Sp. z o.o., operatora telekomunikacyjnego, który oferował dostarczanie hurtowych usług telewizji mobilnej DVB-H do Orange Polska, T-Mobile Polska S.A., Polkomtel Sp. z o.o. i P4 Sp. z o.o. Żaden z czterech operatorów komórkowych nie podjął decyzji o wprowadzeniu usługi telewizji mobilnej dla swoich klientów. Magna Polonia domagała się, aby Orange Polska, T-Mobile Polska S.A., Polkomtel Sp. z o.o. i P4 Sp. z o.o. dokonały solidarnie zapłaty kwoty 618 milionów złotych w związku z czynem niedozwolonym, rzekomo popełnionym przez te spółki, w postaci ograniczenia konkurencji. Magna Polonia utrzymuje, że jej roszczenie wynika z utraconych korzyści spowodowanych nie uruchomieniem telewizji DVB-H (w tym niższej wartości udziałów Info TV FM) oraz z kosztów finansowania Info TV FM.
Zarząd Orange Polska nie ustalał z innymi spółkami wspólnych działań, których celem miało być utrudnianie wprowadzenia usługi DVB-H w oparciu o ofertę spółki Info TV FM Sp. z o.o. Decyzja o niewprowadzeniu usług telewizji mobilnej została podjęta z powodu sytuacji rynkowej i przyczyn biznesowych.

W trakcie posiedzenia Sądu Gospodarczego w Warszawie w dniu 11 grudnia 2013 roku strony nie zawarły ugody. Posiedzenie Sądu Cywilnego w Warszawie wyznaczone na dzień 18 grudnia 2013 roku zostało odwołane na wniosek Magna Polonia.

W ocenie Zarządu Orange Polska wniosek spółki Magna Polonia nie dawał uzasadnionej podstawy do oceny, czy Magna Polonia poniosła szkodę.

f. Postępowanie przed organami podatkowymi

Urząd Kontroli Skarbowej zakończył kontrolę dotyczącą rozliczeń podatkowych OPL S.A. za 2009 rok i w dniu 16 kwietnia 2013 roku doręczył protokół z kontroli. Protokół nie kończy postępowania kontrolnego i nie określa obowiązków Spółki. Protokół wskazuje na pewne nieprawidłowości w zakresie kalkulacji zobowiązań podatkowych. Spółka wniosła zastrzeżenia do protokołu w dniu 30 kwietnia 2013 roku. W opinii Spółki wątpliwości dotyczące jej rozliczeń podatkowych zostały podniesione przez Urząd Kontroli Skarbowej niezasadnie. Ocena ta została potwierdzona przez zewnętrznych doradców podatkowych. W ocenie Spółki prawdopodobieństwo ostatecznego wypływu środków jest znikome.

g. Pozostałe zobowiązania warunkowe

Poza kwestiami opisanymi powyżej, działalność operacyjna Grupy podlega prawnym, społecznym i administracyjnym regulacjom oraz Grupa jest stroną postępowań prawnych i umów handlowych związanych z działalnością operacyjną. Niektóre decyzje regulacyjne mogą być krzywdzące dla Grupy a wyroki wydane przez sądy w postępowaniach odwoławczych od takich decyzji mogą mieć negatywne skutki dla Grupy. Grupa systematycznie monitoruje ryzyka i zdaniem Zarządu utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane ryzyka, dla których można było dokonać szacunku wysokości rezerwy.

30. Transakcje ze stronami powiązanymi

30.1. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu przedstawiały się następująco:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013		12 miesięcy do 31 grudnia 2012	
	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone
Świadczenia krótkoterminowe z wyłączeniem składek na ubezpieczenia społeczne płatnych przez pracodawcę [1]	11.045	1.302	11.044	656
Świadczenia po okresie zatrudnienia	3.310	–	–	–
Razem	**14.355**	**1.302**	**11.044**	**656**

[1] Wynagrodzenia brutto, nagrody i świadczenia niepieniężne.

Świadczenia (wynagrodzenia, nagrody oraz odprawy, w tym odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji – w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści) wypłacone w okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku (w tym odpowiednio 0,7 miliona złotych i 1,4 miliona złotych naliczone w okresach poprzednich) lub naliczone ale niewypłacone zgodnie z umownymi zobowiązaniami przez OPL S.A. na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej OPL S.A. zostały zaprezentowane poniżej:

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013		12 miesięcy do 31 grudnia 2012	
	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone
Bruno Duthoit	494[1]	315	–	–
Vincent Lobry	2.188	213	2.324	119
Piotr Muszyński	2.200	325	2.188	169
Jacques de Galzain	2.100	243	2.245	70
Jacek Kowalski	1.495	206	1.480	176
Razem	**8.477**	**1.302**	**8.237**	**534**

[1] Od dnia powołania.

Osoby będące Członkami Zarządu Spółki w roku 2013 i w poprzednich okresach:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013		12 miesięcy do 31 grudnia 2012	
	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone	Wypłacone	Naliczone, niewypłacone
Maciej Witucki	5.878[1]	–	2.807	122
Razem	**5.878**	**–**	**2.807**	**122**

[1] Wynagrodzenie do dnia rozwiązania stosunku pracy (w tym świadczenia po okresie zatrudnienia).

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku spółki zależne bądź stowarzyszone nie wypłaciły Członkom Zarządu OPL S.A. żadnego świadczenia (wynagrodzeń, nagród oraz odpraw, w tym odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji – w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści).

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej przedstawiały się następująco:

(w tysiącach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Maciej Witucki [1]	71	–
Prof. Andrzej K. Koźmiński [2]	367	363
Benoit Scheen [3]	–	–
Marc Ricau [3]	–	–
Timothy Boatman	322	272
Dr. Henryka Bochniarz	186	113
Jean-Marie Culpin [3]	–	–
Eric Debroeck [3]	–	–
Dr. Mirosław Gronicki	186	181
Sławomir Lachowski	186	79
Marie-Christine Lambert [3]	–	–
Pierre Louette [3]	–	–
Gervais Pellissier [3]	–	–
Gerard Ries [3]	–	–
Dr. Wiesław Rozłucki	278	238
Thierry Bonhomme [3] [4]	–	–
Jacques Champeaux [4]	69	181
Nathalie Clere [3] [4]	–	–
Ronald Freeman [4]	–	16
Henri de Joux [3] [4]	–	–
Prof. Jerzy Rajski [4]	–	69
Razem	**1.665**	**1.512**

[1] Przewodniczący Rady Nadzorczej od dnia 19 września 2013 roku. Wynagrodzenie od dnia powołania.
[2] Przewodniczący Rady Nadzorczej do dnia 19 września 2013 roku, Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej od tego dnia.
[3] Osoby nominowane do Rady Nadzorczej Spółki zatrudnione przez Orange S.A. nie pobierają wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji.
[4] Osoby nie będące Członkami Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku, ale będące Członkami Rady Nadzorczej OPL S.A. w roku 2013 lub w poprzednich okresach.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku spółki zależne bądź stowarzyszone nie wypłaciły Członkom Rady Nadzorczej OPL S.A. żadnego świadczenia (wynagrodzeń, nagród oraz odpraw, w tym odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji – w pieniądzu, w naturze lub w formie innych korzyści).

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji z Członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej OPL S.A. lub ich małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź z innymi osobami, z którymi mają osobiste powiązania. Grupa nie udzieliła takim osobom żadnych pożyczek, zaliczek ani gwarancji.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 i 2012 roku Grupa nie zawarła żadnych znaczących transakcji ze spółkami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej OPL S.A. lub przez ich małżonków, krewnych lub powinowatych w linii prostej do drugiego stopnia lub związanych z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź przez inne osoby, z którymi mają osobiste powiązania.

30.2. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Orange S.A. (poprzednio France Telecom S.A.) był właścicielem 50,67% akcji Spółki i miał prawo powoływania większości Członków Rady Nadzorczej OPL S.A. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Członków Zarządu.

Przychody Grupy od podmiotów Grupy Orange (poprzednio Grupa France Telecom) obejmują przede wszystkim rozliczenia międzyoperatorskie, usługi z zakresu badań i rozwoju, transmisję danych (oraz zwrot wydatków związanych ze zmianą marki w 2012 roku). Zakupy od Grupy Orange obejmują przede wszystkim koszty rozliczeń międzyoperatorskich, dzierżawy łączy, usług sieciowych, informatycznych i konsultingowych oraz opłat licencyjnych za używanie marki.

Należności, zobowiązania oraz koszty finansowe dotyczące transakcji z Grupą Orange w 2013 roku wynikają z umów finansowania i umów dotyczących instrumentów pochodnych (patrz Noty 19.3 i 22). Wpływ na koszty finansowe netto w kwocie (31) milionów złotych składa się z (10) milionów złotych kosztów odsetkowych (w tym zamortyzowana część prowizji) i zysków z tytułu różnic kursowych od pożyczek udzielonych przez Atlas Services Belgium S.A. oraz (21) milionów złotych strat z tytułu różnic kursowych i kosztów odsetkowych z walutowo – odsetkowych instrumentów swap (CCIRS) i odsetkowych instrumentów swap (IRS) zawartych z Orange S.A. w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej związanego z wymienionymi wyżej pożyczkami. Przychody finansowe od Orange S.A. oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zdeponowane w Orange S.A. dotyczą umowy scentralizowanego zarządzania płynnością (patrz Nota 21).

(w milionach złotych)	12 miesięcy do 31 grudnia 2013	12 miesięcy do 31 grudnia 2012
Sprzedaż towarów i usług oraz pozostałe przychody:	**216**	**335**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	148	136
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	68	199
Zakupy towarów (w tym zapasów, środków trwałych i wartości niematerialnych) i usług:	**(334)**	**(312)**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	(112)	(99)
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	(222)	(213)
– w tym Orange Brand Services Limited (umowa licencyjna na używanie marki)	*(164)*	*(140)*
Przychody finansowe:	**2**	**–**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	2	–
Koszty finansowe, netto:	**(31)**	**(1)**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	(21)	(1)
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	(10)	–
Wypłacone dywidendy:	**332**	**997**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	332	997

W kwietniu 2005 roku Orange Polska oraz Orange Brand Services Limited (UK) (zwana dalej „OBSL"), podpisały umowę licencyjną, na podstawie której Orange Polska uzyskała prawo do prowadzenia działalności pod marką Orange dla usług telefonii komórkowej. Zawarta umowa licencyjna przewiduje, że opłata licencyjna z tytułu używania marki Orange dla tych usług oraz dostępu do rozwiązań w zakresie roamingu i połączeń międzysieciowych, technologii, zaawansowanych telefonów komórkowych i usług doradczych wynosi 1,6% przychodów operacyjnych z usług telefonii komórkowej. Umowa została podpisana na 10 lat z możliwością przedłużenia.

W dniu 24 lipca 2008 roku Orange Polska, Orange S.A. oraz OBSL podpisały umowę licencyjną, na podstawie której Orange Polska nabyła prawa do prowadzenia działalności pod marką Orange dla usług telefonii stacjonarnej. Zawarta umowa przewiduje, że opłata licencyjna z tytułu używania marki Orange dla tych usług wynosi do 1,6% przychodów operacyjnych Spółki ze sprzedaży usług i produktów telefonii stacjonarnej pod marką Orange. Umowa została podpisana na 10 lat z możliwością przedłużenia. Spółka wprowadziła Orange jako swoją markę dla usług telefonii stacjonarnej w 2012 roku.

(w milionach złotych)	Na dzień 31 grudnia 2013	Na dzień 31 grudnia 2012
Należności:	**79**	**82**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	61	47
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	18	35
Zobowiązania:	**112**	**116**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	54	49
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	58	67
Należności finansowe:	**5**	**–**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	5	–
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zdeponowane w:	**37**	**–**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	37	–
Zobowiązania finansowe:	**1.403**	**–**
Orange S.A. (jednostka dominująca)	9	–
Grupa Orange (z wyłączeniem jednostki dominującej)	1.394	–

31. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

32. Podstawowe zasady rachunkowości

W uzupełnieniu do oświadczenia o zgodności zawartego w Nocie 2, niniejsza nota opisuje zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku.

32.1. Szacunki

Sporządzenie Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2013 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
8, 32.14, 32.18	Utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników środków trwałych i wartości niematerialnych	Główne założenia przyjęte w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej: przesłanki wskazujące na utratę wartości, modele, stopy dyskontowe, stopy wzrostu.
32.14, 32.19	Odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	Metodologia przyjęta w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej.
26, 32.21	Podatek dochodowy	Założenia przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego.
16, 32.23	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe, wzrost płac.
22, 23, 32.19	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Model i założenia przyjęte dla wyceny wartości godziwej.
14, 29, 32.22	Rezerwy	Rezerwy na koszty rozwiązania stosunku pracy: stopy dyskontowe i inne założenia. Założenia przyjęte dla wyceny rezerw na roszczenia i sprawy sądowe.
32.15, 32.16	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji.
14	Koszty likwidacji środków trwałych	Założenia przyjęte do wyceny rezerw na szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował.
5, 32.10	Przychody	Alokacja przychodów na poszczególne części składowe oferty pakietowej w oparciu o ich względną wartość godziwą. Ujęcie liniowe przychodów z tytułu opłat za dostęp do usług. Ujęcie przychodów brutto lub netto (analiza czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę/produkt klientowi końcowemu, czy występuje jako agent).
32.20	Odpis na wolno rotujące i przestarzałe zapasy	Metodologia stosowana do ustalenia wartości odzyskiwalnej netto zapasów.

32.2. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż Sprawozdanie Finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

32.3. Zastosowanie nowych standardów i interpretacji

Zastosowanie standardów w 2013 roku

Następujące standardy przyjęte przez Unię Europejską zostały zastosowane przez Grupę na dzień 1 stycznia 2013 roku:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe". Niniejszy standard dotyczy konsolidacji jednostek zależnych i strukturyzowanych oraz zmienia definicję kontroli (patrz Nota 32.7), która stanowi podstawę konsolidacji. Zastosowanie MSSF 10 nie wpłynęło na zakres podmiotów objętych konsolidacją.
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne". Niniejszy standard dotyczy ujęcia księgowego wspólnych ustaleń umownych. Definicja współkontroli jest oparta na istnieniu ustalenia umownego, które wymaga jednogłośnej zgody stron dzielących kontrolę. Wyróżnia się dwa typy wspólnych ustaleń umownych:
  - wspólne przedsięwzięcia: wspólnik wspólnego przedsięwzięcia ma prawo do aktywów netto wynikających z ustalenia umownego, które są ujmowane przy użyciu metody praw własności oraz
  - wspólne działania: strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do aktywów i obowiązki dotyczące zobowiązań powiązanych z ustaleniem umownym, które są ujmowane tak jak to wynika z ustalenia umownego pomiędzy stronami.

Zastosowanie MSSF 11 zmieniło sposób ujęcia księgowego 50% udziałów w NetWorks! Sp. z o.o. (patrz Nota 2).

- MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki". Niniejszy standard integruje wymagania dotyczące ujawnień dla wszystkich typów udziałów posiadanych w innych jednostkach oraz jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji. Zastosowanie powyższego standardu nie wpłynęło istotnie na zakres ujawnień prezentowanych przez Grupę.

- MSSF 13 „Wycena w wartości godziwej". MSSF 13 ma zastosowanie do wszystkich MSSF, które wymagają lub dopuszczają wycenę według wartości godziwej lub wymagają ujawnień w zakresie wartości godziwej. Standard ten:
  - definiuje pojęcie wartości godziwej:
  - ustala wspólne ramy wyceny wartości godziwej; oraz
  - zawiera wymogi odnośnie ujawnień dotyczących sposoby pomiaru wartości godziwej, włączając w to hierarchię wartości godziwej, o której mowa w MSSF 7.

Zastosowanie MSSF 13 nie miało istotnego wpływu na sprawozdania finansowe.

Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

Zarząd nie wybrał opcji wcześniejszego i pełnego zastosowania następującego standardu oraz interpretacji:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe". MSSF 9 ma docelowo zastąpić MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena". Prace nad standardem są podzielone na trzy etapy. Do chwili obecnej RMSR zakończyła prace nad częściami dotyczącymi ujmowania i wyceny instrumentów finansowych oraz rachunkowości zabezpieczeń. Skutki zastosowania MSSF 9 nie mogą zostać ocenione w oderwaniu od ostatniej części, która nie została jeszcze opublikowana, a która dotyczy metod pomiaru utraty wartości. Niniejszy standard nie został zaakceptowany przez Unię Europejską;

- KIMSF 21 „Opłaty publiczne". Niniejsza interpretacja dostarcza wytycznych w zakresie momentu rozpoznania zobowiązań z tytułu opłat publicznych. KIMSF 21 ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Niniejsza interpretacja nie została zaakceptowana przez Unię Europejską. Zastosowanie powyższej interpretacji nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdania finansowe.

32.4. Podejście przyjęte w Grupie zgodnie z paragrafami 10 i 12 zawartymi w MSR 8 „Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów"

Podejście księgowe opisane poniżej nie jest (lub jest tylko częściowo) opisane w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej i interpretacjach przyjętych przez Unię Europejską. Grupa przyjęła polityki rachunkowości, które według niej najlepiej odzwierciedlają istotę transakcji.

Umowy wieloelementowe

Opracowując politykę ujmowania przychodów z umów wieloelementowych (ofert wiązanych), Grupa przyjęła rozwiązania amerykańskich standardów rachunkowości, Accounting Standards Codification 605-25 „Ujmowanie przychodów – umowy wieloelementowe" (patrz Nota 32.10 Oferty pakietowe i oferty wiązane).

32.5. Stosowane przez Grupę dopuszczone podejścia alternatywne zgodnie z MSSF

Niektóre MSSF dopuszczają alternatywne metody wyceny oraz ujmowania aktywów i zobowiązań. W związku z tym, Grupa wybrała:

Standardy		Stosowane podejście alternatywne
MSR 2	Zapasy	Zapasy wycenia się według ceny nabycia ustalanej metodą średniej ceny ważonej.
MSR 16	Rzeczowy majątek trwały	Rzeczowy majątek trwały wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.
MSR 20	Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej	Bezzwrotne dotacje rządowe do aktywów pomniejszają wartość bilansową tych aktywów. Dotacje do przychodu pomniejszają odpowiadające im koszty.
MSR 38	Wartości niematerialne	Wartości niematerialne wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

32.6. Prezentacja sprawozdań finansowych

Prezentacja sprawozdania z sytuacji finansowej

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych", aktywa oraz zobowiązania są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe i długoterminowe.

Prezentacja rachunku zysków i strat

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych", w skonsolidowanym rachunku zysków i strat koszty są prezentowane w układzie rodzajowym.

Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto przypadający na jedną akcję za każdy okres ustalany jest jako iloraz zysku netto za dany okres przypisanego akcjonariuszom Spółki i średniej ważonej liczby akcji występujących w tym okresie. Średnia ważona liczba akcji występujących w okresie uwzględnia akcje własne oraz, jeśli występuje, efekt rozwodnienia związany z emisją obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrypcji akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami w ramach programu motywacyjnego OPL S.A. (patrz Nota 27.4).

32.7. Zasady konsolidacji

Spółki zależne, nad którymi Orange Polska sprawuje kontrolę, w sposób bezpośredni lub pośredni, podlegają konsolidacji. Uznaje się, że sprawowanie kontroli występuje wtedy, gdy Orange Polska albo jej jednostka zależna podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe jednostki, w której dokonano inwestycji, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych tej jednostki, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Sprawowanie kontroli nad jednostką, w której dokonano inwestycji, ma miejsce tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie poniższe kryteria:

- Grupa sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji;
- Grupa podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji;
- Grupa posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Spółki zależne są konsolidowane od daty uzyskania kontroli przez Grupę, natomiast przestają być konsolidowane w chwili utraty nad nimi kontroli przez Spółkę.

Salda i transakcje występujące pomiędzy jednostkami Grupy są dla celów konsolidacji eliminowane.

32.8. Inwestycje we wspólnych ustaleniach umownych

Wspólne ustalenie umowne ma formę albo wspólnego przedsięwzięcia, albo wspólnego działania. Grupa jest zaangażowana we wspólne działanie. W związku z udziałami we wspólnym działaniu Grupa ujmuje swoje aktywa, zobowiązania, przychody i koszty, w tym swój udział w tych pozycjach.

32.9. Skutki zmian kursów wymiany walut obcych

Walutą funkcjonalną Orange Polska jest polski złoty.

Przeliczanie transakcji w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walucie obcej są na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego przeszacowywane przy zastosowaniu kursu ogłoszonego przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego, a wszelkie zyski lub straty powstałe w wyniku przeszacowania są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji:

- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych – w przypadku operacji handlowych,
- w przychodów lub kosztów finansowych – w przypadku operacji finansowych.

32.10. Przychody

Przychody z działalności prowadzonej przez Grupę są ujmowane i prezentowane zgodnie z MSR 18 „Przychody". Przychodem jest wartość godziwa otrzymanych lub należnych korzyści ekonomicznych ze sprzedaży usług i towarów w ramach podstawowej działalności gospodarczej Grupy, pomniejszona o podatek VAT oraz rabaty.

Oferty pakietowe i oferty wiązane

Przy sprzedaży ofert pakietowych, Grupa ocenia czy dostarczane na podstawie umowy elementy stanowią oddzielne jednostki rozliczeniowe. Dostarczony element jest uważany za oddzielną jednostkę rozliczeniową jeżeli (i) stanowi samodzielnie wartość dla klienta i (ii) wartość godziwą niedostarczonego elementu/elementów można ustalić w sposób obiektywny i wiarygodny. Stała lub możliwa do ustalenia wartość umowy alokowana jest do oddzielnych jednostek rozliczeniowych na podstawie ich względnej wartości godziwej. Jednakże, w przypadku gdy kwota alokowana do produktu, który został już dostarczony klientowi jest uzależniona od dostawy dodatkowych elementów umowy lub od osiągnięcia określonych wymagań jakościowych, kwota przychodu alokowana do produktu dostarczonego jest ograniczona do wartości należnej bezwarunkowo. Taka sytuacja występuje na przykład w segmencie telefonii komórkowej w przypadku sprzedaży ofert wiązanych składających się z telefonu oraz umowy o świadczenie usługi telekomunikacyjnej. Telefon stanowi samodzielnie wartość dla klienta, a wartość godziwą usługi można ustalić w sposób obiektywny i wiarygodny. Z uwagi na fakt, że kwota alokowana do telefonu z reguły przekracza kwotę otrzymywana od klienta w momencie dostarczenia telefonu, przychód rozpoznawany ze sprzedaży telefonu jest generalnie ograniczony do kwoty z umowy niezależnej od świadczenia usługi telekomunikacyjnej, tzn. kwoty płaconej przez klienta za telefon. W przypadku ofert, dla których niemożliwe jest wyodrębnienie oddzielnych elementów składowych, przychody rozpoznawane są w całości przez okres obowiązywania umowy. Głównym przykładem jest przyłączenie do sieci, którego nie można oddzielić od abonamentu i wykonywania połączeń, i w związku z tym opłaty za przyłączenie do sieci ujmowane są przez średni przewidywany okres trwania umowy.

Przychody ze sprzedaży towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie przeniesienia na nabywcę wszystkich istotnych ryzyk i pożytków wynikających z prawa własności (patrz również paragraf „Oferty pakietowe i oferty wiązane").

W przypadku sprzedaży sprzętu wraz z usługą telekomunikacyjną przez dystrybutora, który kupuje sprzęt od Grupy przychód rozpoznawany jest w momencie sprzedaży sprzętu do klienta końcowego.

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego

Przychody z tytułu najmu i dzierżawy sprzętu telekomunikacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat w sposób liniowy w okresie obowiązywania umowy, z wyjątkiem umów leasingu finansowego, które są ujmowane jak sprzedaż z odroczonym terminem płatności.

Przychody ze sprzedaży lub udostępnienia treści (ang. content)

Ujęcie przychodów ze sprzedaży lub udostępnienia treści (muzyki, filmów, gier, itp.) zależy od analizy faktów i okoliczności związanych z tymi transakcjami. Aby ustalić czy przychody powinny być ujęte brutto lub netto, przeprowadzana jest analiza za pomocą następujących kryteriów:

- czy Grupa jest głównym podmiotem zobowiązanym dostarczyć usługę oczekiwaną przez klienta końcowego,
- czy Grupa ponosi ryzyko, że zakupiona treść nie zostanie sprzedana,
- czy Grupa posiada realną swobodę w ustalaniu cen lub może wpływać na cenę poprzez świadczenie usług dodanych,
- czy Grupa ponosi ryzyko kredytowe.

Przychody z tytułu świadczenia usług

Przychody z tytułu opłat abonamentowych za usługi telefoniczne i dostęp do Internetu ujmowane są liniowo w okresie obowiązywania umowy.

Przychody z tytułu opłat za połączenia telefoniczne przychodzące i wychodzące ujmowane są w momencie świadczenia usługi.

Przychody ze sprzedaży kart telefonicznych dla telefonii stacjonarnej i komórkowej ujmowane są w momencie ich wykorzystania lub w momencie utraty ważności karty telefonicznej.

Przychody z tytułu reklam zamieszczanych w Internecie ujmowane są w okresie, w którym pojawia się reklama.

Oferty promocyjne

W przypadku niektórych ofert handlowych, w których klient nie płaci za świadczenie usługi przez ustalony okres w zamian za podpisanie umowy na czas określony (ang. time-based incentives), przychody ujmowane są równomiernie przez określony w umowie nieodwoływalny okres jej obowiązywania.

Programy lojalnościowe

Programy lojalnościowe polegają na przyznaniu klientom przyszłych korzyści/nagród (takich jak bezpłatne połączenia i upusty od ceny produktu) w zamian za bieżące i przeszłe korzystanie z usługi lub zakup towarów.

Punkty przyznane klientom traktuje się jako oddzielny element transakcji sprzedaży, za którą klient nagrodzony został punktami. Część otrzymanych lub należnych przychodów z transakcji sprzedaży jest alokowana do przyznanych punktów w wysokości ich wartości godziwej, uwzględniając szacowany wskaźnik ich wykorzystania, i jest odraczana. Jeżeli Grupa dostarcza nagrody samodzielnie, przychód zaalokowany do punktów ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie wykorzystania punktów i gdy Grupa wypełni swój obowiązek do dostarczenia nagrody. Kwota ujętego przychodu oparta jest na liczbie wykorzystanych punktów lojalnościowych na dany dzień w stosunku do przewidywanej łącznej liczby punktów lojalnościowych, które będą wykorzystane. Jeżeli strona trzecia dostarcza nagrody, a Grupa pobiera wynagrodzenie w imieniu strony trzeciej, przychód jest ujmowany w wysokości wartości netto kwot zatrzymanych przez Grupę i jest rozpoznawany w momencie, gdy strona trzecia jest zobowiązana do dostarczenia nagród i jednocześnie staje się uprawniona do otrzymania wynagrodzenia z tego tytułu.

Programy lojalnościowe występujące w Grupie nie zawierają obowiązku przedłużenia umowy.

Rabaty z tytułu obniżonej jakości usług lub przerw w dostawie usług

Zawierane przez Grupę umowy handlowe mogą zawierać zobowiązania dotyczące jakości świadczonych usług (np. czas dostawy czy czas przywrócenia usługi). Jeżeli Grupa nie zapewni określonej jakości usługi, to wówczas jest zobowiązana do przyznania rabatu klientowi końcowemu. Przyznane rabaty pomniejszają przychody. Rabaty są ujmowane w momencie, gdy jest prawdopodobne, że staną się wymagalne w wyniku niedotrzymania warunków umowy.

Transakcje barterowe

Jeżeli dobra i usługi są wymieniane na dobra i usługi o podobnym rodzaju i wartości, wymiany takiej nie uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Jeżeli sprzedaje się dobra lub świadczy usługi w zamian za odmienne dobra i usługi, taki rodzaj wymiany uznaje się za transakcję powodującą powstanie przychodów. Przychody wycenia się według wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług, skorygowanej o kwoty otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Jeżeli przeprowadzenie wiarygodnej wyceny wartości godziwej otrzymanych dóbr i usług nie jest możliwe, przychody wycenia się w oparciu o wartość godziwą dóbr i usług przekazanych, skorygowaną o kwotę otrzymanych środków pieniężnych lub ekwiwalentów środków pieniężnych. Przychody z transakcji barterowych dotyczących usług reklamowych są wyceniane zgodnie z Interpretacją 31 Stałego Komitetu ds. Interpretacji „Przychody – transakcje barterowe obejmujące usługi reklamowe".

32.11. Koszty pozyskania abonentów, koszty reklamy i pozostałe podobne koszty

Koszty pozyskania i utrzymania abonentów inne niż koszty programów lojalnościowych (patrz Nota 32.10) są ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione. Koszty reklamy, promocji, sponsoringu, komunikacji korporacyjnej i koszty promocji marki są również ujmowane w rachunku zysków i strat tego okresu, w którym zostały poniesione.

32.12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Dostosowywany składnik aktywów jest to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

32.13. Koszty emisji akcji i akcje własne

Jeżeli OPL S.A. lub jej spółki zależne dokonają zakupu instrumentów kapitałowych Spółki, to kwota zapłacona, wraz z kosztami bezpośrednio związanymi z zakupem, pomniejsza kapitał własny przypisany akcjonariuszom Spółki i jest prezentowana oddzielnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako „Akcje własne", do momentu gdy akcje są umorzone lub ponownie wyemitowane. Akcje własne są ujmowane na dzień rozliczenia transakcji.

32.14. Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana jako aktywo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmuje w przypadku połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce przed 1 stycznia 2010:

- wartość firmy stanowiącą nadwyżkę kosztu połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej na dzień przejęcia, oraz
- wartość firmy powstająca przy dodatkowym nabyciu udziałów niedających kontroli, podczas którego nie dokonuje się powtórnej wyceny możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań do wartości godziwej.

W przypadku połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce po 1 stycznia 2010 wartość firmy prezentowana jako aktywo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest nadwyżką (a) nad (b):

(a) suma obejmująca:
  (i) wynagrodzenie przekazane, wyceniane na dzień przejęcia według wartości godziwej,
  (ii) wartość udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej, wyceniana albo w wartości godziwej lub proporcjonalnie do udziałów w zidentyfikowanych aktywach netto,
  (iii) w przypadku połączeń jednostek przeprowadzanych etapowo, wyceniona na dzień przejęcia wartość godziwa udziałów uprzednio posiadanych przez przejmującego w jednostce przejmowanej.

(b) wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień nabycia, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3.

Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Testy utraty wartości oraz ośrodki wypracowujące środki pieniężne (ang. cash generating units – „CGU")

Zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych" wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz podlega testowi utraty wartości przynajmniej raz w roku lub częściej jeśli wystąpiła przesłanka utraty wartości. MSR 36 „Utrata wartości aktywów" wymaga, aby testy utraty wartości były przeprowadzane na poziomie każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy. Wartość firmy alokuje się do tych pojedynczych CGU lub grup CGU, od których oczekuje się powstania synergii z połączeń jednostek gospodarczych.

Wartość odzyskiwalna

W celu ustalenia, czy należy rozpoznać odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, porównuje się wartość bilansową aktywów i zobowiązań danego CGU (lub grup CGU) łącznie z przypisaną do nich wartością firmy, do ich wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest najlepszym szacunkiem kwoty możliwej do uzyskania ze sprzedaży CGU na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia. Ten szacunek jest ustalany na podstawie dostępnych informacji rynkowych z uwzględnieniem specyficznych warunków transakcji.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych wypracowanych przez CGU lub grupę CGU, uwzględniającą wartość firmy. Szacunki przepływów środków pieniężnych są oparte na założeniach rynkowych i regulacyjnych, założeniach dotyczących przedłużeń koncesji telekomunikacyjnych oraz przewidywanych przez kierownictwo Grupy warunkach biznesowych, w następujący sposób:

- plany przepływów środków pieniężnych są oparte na planie biznesowym oraz jego ekstrapolacji w nieskończoność poprzez zastosowanie malejącej lub stałej stopy wzrostu odzwierciedlającej spodziewany długoterminowy trend rynku,
- uzyskane szacunki przepływów środków pieniężnych są następnie dyskontowane z użyciem odpowiedniej stopy dyskontowej dla danej działalności.

Jeżeli wartość odzyskiwalna CGU, do której przypisano wartość firmy, jest mniejsza niż jej wartość bilansowa, wówczas ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. Odpis aktualizujący przypisuje się w pierwszej kolejności do wartości firmy, obniżając jej wartość, a następnie do innych aktywów należących do CGU.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie zysku operacyjnego. Takie odpisy nie są odwracane.

32.15. Wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Wartości niematerialne, zawierające głównie koncesje telekomunikacyjne, oprogramowanie i koszty prac rozwojowych, są początkowo wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, które obejmują cenę zakupu, cła importowe, nie podlegające odliczeniu podatki zawarte w cenie, pomniejszone o upusty, rabaty i powiększone o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

W przypadku nabycia wartości niematerialnych w wyniku połączenia jednostek są one początkowo wyceniane w ich wartości godziwej. Ich wartość ustalana jest, co do zasady, w oparciu o alokację kosztów połączenia.
W przypadku, gdy ceny rynkowe nie mogą zostać ustalone, wartość ta jest ustalana poprzez wykorzystanie ogólnie przyjętych metod wyceny, w tym również bazujących na przychodach, kosztach lub innych odpowiednich kryteriach. Na dzień przejęcia wartości niematerialne są ujmowane odrębnie od wartości firmy, jeśli można wiarygodnie ustalić ich wartość godziwą, są możliwe do zidentyfikowania (to znaczy można je wyodrębnić) lub wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy te wartości niematerialne zostały ujęte przez jednostkę przejmowaną przed dniem połączenia jednostek.

Wewnętrznie wytworzone znaki handlowe oraz bazy klientów nie są ujmowane jako wartości niematerialne.

Koncesje telekomunikacyjne

Wydatki związane z koncesjami telekomunikacyjnymi są amortyzowane metodą liniową przez okres ich użytkowania, rozpoczynając od momentu, kiedy sieć komórkowa jest gotowa do użytku i usługa telefonii komórkowej może być sprzedawana.

Koszty badań i rozwoju

Koszty prac rozwojowych powinny być ujęte jako wartość niematerialna wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży oraz dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne dla Grupy,
- możliwości wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszty prac rozwojowych nie spełniające powyższych kryteriów oraz koszty badań są odnoszone bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat. Prace badawczo-rozwojowe realizowane przez Grupę dotyczą głównie:

- unowocześnienia architektury sieci lub jej funkcjonalności,
- rozwoju platform, których celem jest oferowanie nowych usług klientom Grupy.

Koszty prac rozwojowych ujęte jako wartości niematerialne są amortyzowane metodą liniową przez ich przewidywany okres użytkowania, z reguły nie przekraczający czterech lat.

Oprogramowanie

Oprogramowanie jest amortyzowane metodą liniową przez okres ekonomicznego użytkowania, nie przekraczający pięciu lat.

Okresy użytkowania wartości niematerialnych weryfikowane są co roku i podlegają zmianie, jeśli obecnie szacowany okres użytkowania jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach są ujmowane w sposób prospektywny.

32.16. Środki trwałe

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi, nie podlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie oraz jest pomniejszona o upusty, rabaty i powiększona o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego.

W przypadku nabycia w wyniku połączenia jednostek środków trwałych są one początkowo wyceniane w oparciu o alokację kosztów połączenia na podstawie ich cen rynkowych. W przypadku gdy ceny rynkowe nie mogą zostać ustalone, wartość ta jest ustalana poprzez wykorzystanie ogólnie przyjętych metod wyceny.

Wartość początkowa zawiera również wstępne szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika majątku oraz koszty renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których poniesienia Grupa jest zobowiązana.

Wartość początkowa sieci telekomunikacyjnej zawiera koszty projektowania i budowy oraz koszty zwiększenia jej pojemności. Łączna wartość początkowa aktywa jest alokowana pomiędzy jego istotne elementy składowe (komponenty), które są ujmowane osobno w przypadku jeśli elementy składowe posiadają odmienne okresy ekonomicznej przydatności lub przewidywany sposób czerpania przyszłych korzyści ekonomicznych jest różny. W takich przypadkach odpisy amortyzacyjne są ustalane dla każdego elementu osobno.

Koszty konserwacji i napraw (koszty bieżącego utrzymania) obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Dotacje inwestycyjne

Grupa może otrzymywać dotacje rządowe oraz dotacje z Unii Europejskiej, głównie w postaci bezpośrednich lub pośrednich dotacji do projektów inwestycyjnych. Dotacje zmniejszają wartość aktywów i są odnoszone na rachunek zysków i start, jako zmniejszenie amortyzacji, uzależnione od oczekiwanego trybu uzyskiwania korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Leasing finansowy

Środki trwałe nabyte w leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści, są ujmowane jako aktywa w korespondencji z ujęciem odpowiedniego zobowiązania. Przyjmuje się, że korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów są zazwyczaj przeniesione na Grupę, jeśli spełniony jest przynajmniej jeden z warunków:

- na mocy umowy leasingowej następuje przeniesienie na leasingobiorcę własności danego składnika z końcem okresu leasingu,
- leasingobiorca ma możliwość zakupienia składnika aktywów za cenę, która – według przewidywań – będzie na tyle niższa od wartości godziwej ustalonej na dzień, gdy prawo zakupienia składnika będzie mogło zostać zrealizowane, iż w chwili rozpoczęcia leasingu istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z możliwości tej skorzysta,

- okres leasingu stanowi większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu,
- aktywa będące przedmiotem leasingu mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

Środki trwałe przekazane przez Grupę na zasadach leasingu, w przypadku którego następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania aktywa do leasingobiorcy są traktowane jak aktywa sprzedane.

Usunięcie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik środków trwałych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili jego sprzedaży lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jego użytkowania lub zbycia. Zyski i straty wynikające z usunięcia składnika środków trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, ustalone jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeśli takie są) a wartością bilansową składnika, ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku operacyjnego.

Umorzenie

Środki trwałe są amortyzowane w celu systematycznego rozłożenia ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną oszacowaną wartość końcową dla odzwierciedlenia przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z aktywem. Z tego względu, środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Stosowane okresy ekonomicznej przydatności dla środków trwałych zwykle są następujące:

Budynki	10 – 30 lat
Sieć	2 – 30 lat
Terminale	2 – 10 lat
Pozostały sprzęt informatyczny	3 – 5 lat
Pozostałe środki trwałe	2 – 10 lat

Grunty nie są amortyzowane. Prawa wieczystego użytkowania amortyzowane są przez okres, na jaki przysługuje dane prawo, nie przekraczający 99 lat.

Okresy ekonomicznej przydatności są przeglądane corocznie i podlegają skorygowaniu jeśli obecny szacowany okres ekonomicznej przydatności jest inny niż poprzednio przewidywano. Powyższe zmiany w szacunkach księgowych są ujmowane w sposób prospektywny.

32.17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży to aktywa rzeczowe, których wartość bilansowa zostanie odzyskana poprzez transakcję sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Aktywa te są dostępne do niezwłocznej sprzedaży w obecnym stanie, z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów, a ich sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży wyceniane są po niższej z następujących dwóch wartości: oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oczekiwane koszty sprzedaży lub wartości bilansowej i prezentowane są w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej po spełnieniu warunków określonych w MSSF 5.

Aktywa te nie są amortyzowane. Jeżeli wartość godziwa pomniejszona o oczekiwane koszty sprzedaży jest niższa od wartości bilansowej, wówczas ujmuje się odpis z tytułu utraty wartości w wysokości różnicy. W kolejnych okresach, wraz ze wzrostem wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w wartości nie większej niż skumulowany odpis aktualizujący ujęty w przeszłości.

32.18. Utrata wartości aktywów trwałych innych niż wartość firmy

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest szacowana, gdy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów a odpis aktualizujący jest ujmowany, jeżeli okaże się, że wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Tam, gdzie było to możliwe, wartość odzyskiwalna została oszacowana dla pojedynczych składników aktywów i określona w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub w wartości użytkowej składnika aktywów. W przypadku, gdy nie można było oszacować wartości odzyskiwalnej dla pojedynczego składnika aktywów, Grupa zidentyfikowała ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których można zaliczyć dany składnik aktywów.

Biorąc pod uwagę rodzaj aktywów trwałych oraz rodzaj prowadzonej działalności, większość pojedynczych składników aktywów trwałych Grupy nie wypracowuje wpływów pieniężnych niezależnie od wpływów pochodzących od innych aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest zazwyczaj ustalana w odniesieniu do jego wartości użytkowej, która odpowiada bieżącej wartości przyszłych korzyści ekonomicznych oczekiwanych z tytułu dalszego użytkowania tego składnika aktywów oraz jego zbycia na koniec okresu użytkowania. Jest ona ustalana przy użyciu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w oparciu o najlepsze oszacowanie przez zarząd uwarunkowań ekonomicznych, które będą występować w pozostałym okresie użytkowania aktywa oraz w oparciu o przewidywane warunki użytkowania aktywa.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości różnicy pomiędzy wartością odzyskiwalną i wartością bilansową składnika aktywów.

32.19. Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe obejmują następujące kategorie: aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zabezpieczające instrumenty pochodne oraz pożyczki udzielone i należności własne.

Zobowiązania finansowe obejmują następujące kategorie: zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne.

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane i wyceniane zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena".

Ujmowanie i wycena aktywów finansowych

W momencie początkowego ujęcia, aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej powiększonej – w przypadku inwestycji, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – o koszty transakcji bezpośrednio do nich przyporządkowane.

Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane na dzień rozliczenia transakcji.

Pożyczki udzielone i należności własne
Pożyczki udzielone i należności własne są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku i obejmują należności handlowe, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych oraz pozostałe pożyczki i należności. Są one prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach „Pozostałe aktywa finansowe", „Należności handlowe" oraz „Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych".

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne na rachunkach bankowych, środki pieniężne w kasie, depozyty w Orange S.A. utrzymywane w ramach Umowy Scentralizowanego Zarządzania Płynnością Finansową oraz inne płynne instrumenty, które mogą zostać w sposób natychmiastowy zamienione na środki pieniężne w znanej kwocie i które są przedmiotem nieznacznych zmian wartości.

Pożyczki i należności są początkowo ujmowane w wartości godziwej, powiększonej o bezpośrednie koszty transakcji, a następnie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek obiektywne przesłanki wskazujące na to, iż wartość pożyczek udzielonych lub należności własnych uległa obniżeniu.
W przypadku wystąpienia takich przesłanek, ustalana jest wartość odzyskiwalna składnika aktywów. Jeżeli jest ona mniejsza niż wartość bilansowa składnika aktywów, wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Należności handlowe, które są jednorodne i charakteryzują się podobnym ryzykiem kredytowym, są testowane na utratę wartości łącznie. Szacując przewidywane ryzyko kredytowe Grupa korzysta z danych historycznych w celu określenia zmniejszenia szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z grupy aktywów, które mogą wystąpić po początkowym ujęciu tych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Obliczając wartość odzyskiwalną należności, które indywidualnie są znaczące i niejednorodne, Grupa bierze pod uwagę znaczące trudności finansowe dłużnika lub prawdopodobieństwo upadłości albo reorganizacji finansowej dłużnika.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat to następujące aktywa finansowe przeznaczone do obrotu:
- aktywa finansowe nabyte przez Grupę głównie z zamiarem ich odsprzedaży w krótkim okresie czasu,
- instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń opisanym w MSR 39.

Aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii są wyceniane w wartości godziwej.

Ujmowanie i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują wyemitowane obligacje, zaciągnięte kredyty i pożyczki, zobowiązania handlowe, zobowiązania wobec dostawców środków trwałych, w tym zobowiązanie z tytułu koncesji telekomunikacyjnych i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach „Zobowiązania handlowe", „Pożyczki od jednostki powiązanej" oraz „Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu".

Zobowiązania z tytułu obligacji, kredytów i pożyczek oraz pozostałe zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej, a następnie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Niektóre zobowiązania z tytułu obligacji, kredytów i pożyczek są zabezpieczane za pomocą zabezpieczeń wartości godziwej. Zysk lub strata na zabezpieczonym zobowiązaniu, która dotyczy zabezpieczonego ryzyka, koryguje wartość bilansową zobowiązania oraz jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawierają instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń opisanych w MSR 39 i wyceniane są w wartości godziwej.

Ujmowanie i wycena instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne są wyceniane w wartości godziwej i prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od ich terminu zapadalności. Instrumenty pochodne są ujmowane jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub jako instrumenty zabezpieczające.

Instrumenty pochodne ujęte jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
Z wyjątkiem zysków i strat na zabezpieczających instrumentach pochodnych (patrz poniżej), zyski i straty powstałe z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Składnik odsetek powstający z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu jest prezentowany jako koszt odsetkowy w ramach kosztów finansowych. Składnik różnic kursowych powstały z wyceny instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu, stanowiących zabezpieczenie ekonomiczne transakcji handlowych lub finansowych, jest prezentowany odpowiednio jako zysk/strata z tytułu różnic kursowych w ramach pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych lub jako koszty finansowe, w zależności od treści danej transakcji.

Instrumenty zabezpieczające
Instrumenty pochodne mogą zostać zakwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające wartość godziwą lub instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne:
- zabezpieczenie wartości godziwej jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmianami w wartości godziwej ujętego aktywa, zobowiązania lub wyodrębnionej jego części, które przypisać można do konkretnego rodzaju ryzyka – szczególnie ryzyka stopy procentowej lub ryzyka walutowego – i które może wpłynąć na wykazywany wynik,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest zabezpieczeniem przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać do konkretnego rodzaju ryzyka związanego z ujętym aktywem, zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną prognozowaną transakcją (taką jak przyszły zakup lub sprzedaż) oraz które może wpłynąć na wykazywany wynik.

Skutki zastosowania rachunkowości zabezpieczeń są następujące:
- dla zabezpieczeń wartości godziwej ujętego aktywa lub zobowiązania, zmiana wartości godziwej zabezpieczonej części aktywa lub zobowiązania, wynikająca z zabezpieczanego ryzyka, koryguje wartość bilansową tego aktywa lub zobowiązania. Zysk lub stratę z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujmuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Zysk lub strata ta podlega kompensacie z efektywną częścią zysku lub straty z tytułu przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji podlega amortyzacji począwszy od momentu, kiedy pozycja zabezpieczana przestała być korygowana o zmianę wartości godziwej, wynikającą z zabezpieczanego ryzyka,
- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych, część zysku lub straty na instrumencie zabezpieczającym, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmowana jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, natomiast część zysku lub straty uznana za nieefektywne zabezpieczenie jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Kwoty, które zostały ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym samym okresie albo w okresach, w których zabezpieczone transakcje wpływają na rachunek zysków i strat. W momencie, kiedy prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty odroczone uprzednio w innych całkowitych dochodach uwzględnia się w wartości początkowej danego składnika aktywów lub zobowiązań.

32.20. Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z następujących wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości odzyskiwalnej netto, z wyjątkiem telefonów komórkowych oraz innych terminali sprzedawanych w ofertach promocyjnych. Zapasy sprzedawane w ofertach promocyjnych wykazywane są według wartości niższej: kosztu (ceny nabycia) i prawdopodobnej wartości odzyskiwalnej, z uwzględnieniem oczekiwanych przyszłych przychodów z abonamentu. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w oparciu o wskaźnik rotacji zapasów i aktualne plany marketingowe.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia są ustalane metodą średniej ceny ważonej. Wartość odzyskiwalna netto jest szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o koszty sprzedaży.

32.21. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres. Bieżący podatek dochodowy ujmuje się jako zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest rozpoznawany dla wszystkich różnic przejściowych oraz dla niewykorzystanych strat podatkowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane od tych różnic przejściowych, dla których istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo realizacji. Na każdy dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ponownie ocenia się dotąd nieujęte aktywa z tytułu podatku odroczonego. Uprzednio nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w zakresie, w jakim stało się prawdopodobne, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na zrealizowanie tych aktywów.

Nie rozpoznaje się zobowiązania z tytułu podatku odroczonego, jeśli wynika z początkowego ujęcia wartości firmy; nie ujmuje się podatku odroczonego w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i która nie wpływa w momencie przeprowadzenia transakcji na wynik finansowy brutto lub na dochód do opodatkowania.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego nie podlegają dyskontowaniu. Podatek odroczony wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących lub ogłoszonych na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego.

32.22. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w przypadku, gdy na Grupie ciąży bieżące zobowiązanie względem strony trzeciej, którego kwotę można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Zobowiązanie może mieć charakter prawny, regulacyjny, umowny lub zwyczajowo oczekiwany, który wynika z działalności Grupy.

Szacunek wysokości rezerwy odpowiada prawdopodobnym wydatkom, jakie Grupa poniesie w celu uregulowania zobowiązania. Jeżeli dokonanie wiarygodnego oszacowania zobowiązania jest niemożliwe, rezerwa nie jest ujmowana. W takim wypadku Grupa wykazuje „zobowiązanie warunkowe".

Zobowiązania warunkowe odpowiadają (i) możliwym obowiązkom, powstającym na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy lub odpowiadają (ii) obecnym obowiązkom, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, w przypadku których nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub w przypadku których kwoty obowiązku nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania warunkowe nie są ujmowane w sprawozdaniu finansowym, ale w odpowiednich przypadkach są ujawnione w notach do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Rezerwy na koszty demontażu i usunięcia składników aktywów

Grupa jest zobowiązana, po zakończeniu okresu użytkowania, zdemontować środki trwałe i przeprowadzać rekultywację terenu. Zgodnie z paragrafami 36 i 37 MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe" rezerwa jest ujęta w oparciu o najlepszy szacunek kwoty wymaganej do uregulowania zobowiązania. Wysokość rezerwy jest dyskontowana przez zastosowanie stopy dyskonta, która odzwierciedla upływ czasu oraz ryzyko charakterystyczne dla danego składnika zobowiązań. Kwota rezerwy jest okresowo weryfikowana i korygowana w razie konieczności, w korespondencji z aktywem, którego dotyczy.

32.23. Świadczenia pracownicze

Niektórzy pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po osiągnięciu określonej liczby lat pracy, natomiast odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami wynagradzania. Wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy. Nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalno-rentowe nie są wypłacane z określonego funduszu. Ponadto, Grupa jest zobowiązana do zapewnienia pewnych świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz niektórych emerytowanych pracowników.

Koszt świadczeń nabywanych w danym okresie ustalany jest osobno dla każdego programu metodą aktuarialnej wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Ta metoda traktuje każdy okres świadczenia pracy jako dający prawo do dodatkowej części świadczenia i wycenia każdą część osobno tworząc ostateczne zobowiązanie, które następnie podlega zdyskontowaniu. Wycena bazuje na założeniach demograficznych dotyczących wieku emerytalnego, przyszłego wzrostu płac, rotacji pracowników oraz na założeniach finansowych dotyczących przyszłych stóp procentowych (w celu ustalenia stopy dyskontowej).

Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu nagród jubileuszowych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski lub straty z wyceny aktuarialnej świadczeń z tytułu odpraw emerytalno-rentowych są ujmowane niezwłocznie w pełnej wysokości w innych całkowitych dochodach. Niezależny aktuariusz co najmniej raz w roku wycenia wartość bieżącą zobowiązań z tytułu powyższych świadczeń. Przekrój demograficzny pracowników oraz wskaźniki ruchów kadrowych wykorzystywane przy wycenie są oparte na danych historycznych.

Świadczenia należne później niż 12 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego są dyskontowane przy użyciu stopy dyskontowej określonej na podstawie rentowności polskich obligacji skarbowych.

32.24. Płatności w formie akcji

OPL S.A. prowadzi program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy świadczyli usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe OPL S.A. Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych ujmowana była jako koszt oraz, drugostronnie, jako zwiększenie kapitału, przez okres, w którym spełniane były warunki nabycia (okres nabywania uprawnień).

Orange S.A. prowadziła własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Grupy świadczyli usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe Orange S.A. Zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji" wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych Orange S.A. była ujmowana w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie kapitału przez okres, w którym spełniane były warunki nabycia (okres nabywania uprawnień).

Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników była określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów.

Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, zostały uwzględnione poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekiwało się, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. (poprzednio: Telekomunikacja Polska S.A.)

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Orange Polska („Grupa Kapitałowa")[1], dla której Orange Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy Alejach Jerozolimskich 160, jest Jednostką Dominującą, na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki Dominującej.

Zarząd Jednostki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości".

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz wyrażenie opinii, czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:
- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, oraz
- Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Jednostkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:
- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2013 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

[1] jak przedstawiono na stronach 76–137

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej[2] za rok obrotowy 2013 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. nr 77, poz. 649 z późn. zm.), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Piotr Sokołowski – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 11 lutego 2014 roku

[2] jak zawarto w złożonych sprawozdaniach finansowych dla Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

notatki

Relacje Inwestorskie

Zarząd Orange Polska jest zdeterminowany do tworzenia i utrzymywania aktywnego dialogu ze środowiskiem inwestorów. Orange Polska oferuje swoim inwestorom następujące formy kontaktu:

- spotkanie z zarządem spółki podczas konferencji i regularnych roadshow
- przepływ aktualnych informacji poprzez stronę internetową i powiadomienia poprzez pocztę elektroniczną
- możliwość oceny spółki i ujawnianych materiałów poprzez regularne badania opinii inwestorów, przeprowadzane przez firmę zewnętrzną
- dogodny dostęp telefoniczny i poprzez pocztę elektroniczną do zespołu Relacji Inwestorskich w Warszawie

Państwa komentarze i sugestie pomogą usprawnić nasz proces komunikacji dlatego zachęcamy do kontaktu z nami.

Aby dowiedzieć się więcej o naszych wynikach, zapoznać się z Sprawozdaniem Zarządu z Działalności oraz sprawozdaniami finansowymi, jak również być na bieżąco z aktualnymi wiadomościami na temat spółki zachęcamy do odwiedzenia strony relacji inwestorskich pod adresem: www.orange-ir.pl

kontakt

Zapytania dotyczące relacji inwestorskich
Relacje Inwestorskie
tel: (+48 22) 527 23 23
Email: investors@orange.com

Sprawy ogólne
Orange Polska S.A.
Aleje Jerozolimskie 160
02-326 Warszawa
Recepcja
(+48 22) 527 00 00, 527 00 01, 527 00 03
Obsługa klienta
tel: 801 505 505

notatki